

PERSOONLIJK/VERTROUWELIJK

Gemeente Oirschot
T.a.v. mevrouw M. Mesdag
Postbus 11
5688 ZG OIRSCHOT

Eindhoven, 1 juli 2024
Dos.nr. 107873
Behandeld door: drs. P. Peters RA

Geachte mevrouw Mesdag,

Inzake: controleverklaring jaarrekening 2023

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken, met daarin opgenomen de jaarrekening 2023 voorzien van onze controleverklaring d.d.1 juli 2024. Wij bevestigen u akkoord te gaan met het opnemen van deze controleverklaring in de jaarstukken, die overeenkomt met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar.

De jaarstukken inclusief jaarrekening dienen te worden opgemaakt door het college van burgemeesters en wethouders en dienen te worden vastgesteld door de gemeenteraad. Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat een afschrift van onze controleverklaring openbaar wordt gemaakt, mits de opgemaakte jaarstukken inclusief jaarrekening ongewijzigd worden vastgesteld.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met deze versie van de jaarstukken inclusief jaarrekening. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op Internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken inclusief jaarrekening goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Vertrouwende u hiermede van dienst te zijn geweest en tot het verstrekken van verdere inlichtingen ben ik gaarne bereid.

Hoogachtend,
Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

T.M.M. van Lierop RA MSc

Jaarrekening 2023

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
2 Programma's.....	7
2.1 Programma 1: Sociale leefomgeving	8
2.1.1 Wat hebben we bereikt	8
2.1.2 Wat heeft het gekost: afwijkingen	11
2.1.3 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000.....	11
2.1.4 Beleidsindicatoren	15
2.2 Programma 2: Ondernemen.....	17
2.2.1 Wat hebben we bereikt	17
2.2.2 Wat heeft het gekost: afwijkingen	20
2.2.3 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000.....	21
2.2.4 Beleidsindicatoren	22
2.3 Programma 3: Ruimtelijke leefomgeving	23
2.3.1 Wat hebben we bereikt	23
2.3.2 Wat heeft het gekost: afwijkingen	27
2.3.3 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000.....	27
2.3.4 Beleidsindicatoren	29
2.4 Programma 4: Beheer openbare ruimte	30
2.4.1 Wat hebben we bereikt	30
2.4.2 Wat heeft het gekost: afwijkingen	32
2.4.3 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000.....	32
2.4.4 Beleidsindicatoren	33
2.5 Programma 5: Bestuur en dienstverlening.....	34
2.5.1 Wat hebben we bereikt	34
2.5.2 Wat heeft het gekost: afwijkingen	37
2.5.3 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000.....	37
2.5.4 Beleidsindicatoren	38
2.6 Programma 11 Algemene dekkingsmiddelen.....	39
2.6.1 Wat heeft het gekost: afwijkingen	39
2.6.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000.....	39
2.7 Programma 12 Overhead	40
2.7.1 Wat heeft het gekost: afwijkingen	40
2.7.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000.....	40
2.8 Onderdeel Vennootschapsbelasting	41
2.8.1 Wat heeft het gekost: afwijkingen	41

2.8.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000.....	41
3 Toelichting op specifieke kostensoorten.....	42
3.1 Personeelskosten 2023.....	42
3.2 Analyse mutatie reserves	44
3.3 Kredieten	46
4 Resultaatbestemming.....	50
5 Paragrafen	51
A. Weerstandsvermogen en risico's	52
B. Onderhoud kapitaalgoederen	64
C. Financiering	73
D. Bedrijfsvoering	79
E. Verbonden partijen	86
F. Lokale heffingen	94
G. Grondbeleid	107
H. Toelichting rechtmatigheidsverantwoording.....	111
6 Jaarrekening	114
6.1 Overzicht baten en lasten.....	114
6.2 Overzicht incidentele baten en lasten > € 25.000	115
6.3 Balans met toelichting	119
6.4 Niet uit de balans blijkende verplichtingen boven de € 25.000	131
6.5 Reserves & voorzieningen	132
6.6 Wet Normering Topinkomens	134
6.7 Wet Open Overheid (WOO).....	136
6.8 Rechtmatigheid: afwijkingen	137
Bijlagen	141
I Gerealiseerde baten en lasten per taakveld x € 1.000	142
II Baten en lasten per taakveld en programma x € 1.000	143
III Tabel overhead	144
IV Tabel algemene dekkingsmiddelen.....	144
V Kerngegevens	145
VI SISA verantwoording 2023 TO DO.....	147

1 Inleiding

Hierbij bieden wij u de jaarrekening 2023 aan. Met deze jaarrekening legt de gemeente Oirschot verantwoording af over het gemeenschapsgeld dat in het boekjaar 2023 is uitgegeven. Ook geven we aan welke beleidsvoornemens gerealiseerd zijn. De gemeenteraad behandelt de jaarrekening in de raadsvergadering van 4 juli 2024.

Punten die wij met trots noemen zijn:

Programma1 Sociale leefomgeving

- Kunst en cultuurbeleid is vastgesteld
- Voorbereidingen voor realisatie van IKC De Vliertuin op De Klep en tijdelijke huisvesting De Beuk in Oostelbeers in volle gang
- Beleidsplan Opvoeden en Opgroeien is vastgesteld
- Sportakkoord is vastgesteld
- Regeling voor verlenen van projectsubsidies is opengesteld en hiervan is gretig gebruik gemaakt
- Vluchtelingen en ontheemden kunnen gebruikmaken van een nieuwkomersklas op school
- Er is extra inzet mogelijk op veiligheid en rampenbestrijding met extra personele inzet
- We zijn gestart met een pilot voor een wijk-GGD'er
- De uitkomsten van de bestuurlijke toekomst sociaal domein zijn meegenomen in het vervolg op de evaluatie van de netwerksamenwerking
- Om meer zicht en grip te krijgen op het sociaal domein, zijn we gestart met een krachtenanalyse

Programma 2 Ondernemen

- In 2023 zijn de doelstellingen van het erfgoedbeleid behaald. De gemeentelijke monumentenlijst is aangevuld en geactualiseerd. Ook is het functioneren van en de deelname van partijen aan het Erfgoedplatform Oirschot versterkt. Het Erfgoedplatform vervult daarmee een effectieve en nuttige functie in het bijeenbrengen en van partijen en standpunten.
- In 2023 is een zeer uitgebreid participatieproces doorlopen om tot een centrumplan te komen. Samen met inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren, allianties, externe bureaus, specialisten en de gemeenteraad, is in kaart gebracht hoe we het centrum nog mooier en aantrekkelijker kunnen maken. Besluitvorming vindt in juni 2024 plaats.
- Met omliggende gemeenten en een kunstenaarscollectief heeft Oirschot in 2023 het lichtfestival GLOW verder op de kaart gezet. Er waren spraakmakende werken en projecties weerspiegelden de identiteit van Oirschot op een eigen manier en vertelden verhalen van of over bewoners, geschiedenis of anekdotes. Eindhoven is de bakermat van het festival. Het betreft gedeelde, collectieve kunst die de beleving van cultuur en recreatie in de regio bevordert en die voor iedereen, van jong tot oud, toegankelijk is.

Programma 3 Ruimtelijke leefomgeving

- In alle kernen wordt gewerkt aan de realisatie van woningbouw (zoals De Kemmer/Eindhovensedijk en Veld 7/Moorland-West), waarbij we uitgaan van het (Addendum) Actieplan Woningbouw 2.0. Bij woningbouwinitiatieven sturen we op een mix van woningen, waarbij ook aandacht is voor betaalbaarheid, bereikbaarheid en toekomstbestendigheid. Zo is in samenwerking met de woningcorporatie gestart met de eerste woningen voor de sociale doelgroep. Ook hebben we aandacht voor 'biobased bouwen'. We passen participatie op diverse manieren toe, zoals 'Doe mee' en 'Buurtpeil', om aansluiting te vinden met en draagvlak te creëren bij omwonenden en belanghebbenden.
- In 2023 zijn meerdere gesprekken gevoerd met agrarische ondernemers in het kader van de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv). Deze vrijblijvende subsidieregeling is bedoeld voor veehouders die willen stoppen met hun bedrijf of een locatie van hun bedrijf. Het doel van de regeling is om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen, zodat natuur die daarvoor gevoelig is, kan herstellen.
- In 2023 is uitvoering gegeven aan het nieuwe uitvoeringsprogramma Energiebeleid 2023-2028. Zo is er 50% van alle openbare verlichting aangepast naar LED-verlichting. Ook is er een subsidieregeling opgesteld voor verduurzaming van sociaal maatschappelijk vastgoed.

Programma 4 Beheer openbare ruimte

- Het belangrijkste beleidsdocument om in de toekomst te komen tot een Groene en Gezonde Leefomgeving het IMBK, is geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad. Dit geeft kaders en mogelijkheden om een transitie tot stand te gaan brengen. Verder zijn er een groot aantal projecten opgestart, uitgevoerd en (worden)voorbereid om de openbare ruimte van Oirschot verder te verbeteren voor nu en in de toekomst.

Programma 5 Bestuur en dienstverlening

- In maart 2023 zijn de provinciale en waterschapsverkiezingen succesvol georganiseerd en zo ook de onvoorziene Tweede Kamer Verkiezingen in november .

Programma 12 Overhead

Voor bedrijfsvoering is 2023 een bewogen jaar geweest.

- Vanuit de GRSK zijn de vakgroepen HR en handhaving juridisch overgekomen naar de gemeente.
- Veel is geïnvesteerd om de capaciteit, de processen en de systemen op orde te brengen.
- Het financieel systeem is al enige jaren aan vervanging toe. De aanbesteding voor een nieuw systeem is in 2023 gestart en in januari 2024 afgerond.

- Digitalisering stond al langer op de agenda, maar er is behoefte aan een bredere aanpak en meer in samenhang met ambities op het gebied van dienstverlening en procesoptimalisatie. In de 2^e helft van 2023 is gestart met de inrichting van het programma Digitaal Samenwerken. Hierin is een aantal projecten opgenomen om op meerdere fronten de basis op orde te brengen, de dienstverlening te verbeteren, processen efficiënter in te richten, het gebruik van digitale systemen te verbeteren en te voldoen aan wet- en regelgeving. De roep om de basis op orde te brengen klinkt steeds luider.

De saldi van de begroting 2023 en de begroting na wijzigingen (incl. Burap 2023) zijn het vertrekpunt voor het opstellen van de jaarrekening 2023. In de jaarrekening lichten we de financiële afwijkingen per taakveld toe als deze per taakveld groter zijn dan € 25.000 ten opzichte van de begroting.

Ook geven we u een inzicht in het voorlopige resultaat (resultaatbestemming) n.a.v. de jaarrekening 2023. In de toelichting op de afwijkingen per programma zijn ook posten meegenomen die budgetoverheveling betreffen en/of resultaatbestemming. Al die posten gezamenlijk presenteren we in totaal ook nog apart in hoofdstuk 4 'resultaatbestemming / budgetoverheveling'.

Het resultaat 2023 bedraagt € 714.000 positief. Het resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting bedraagt € 203.000 positief. Na de laatste bestuursrapportage was de verwachting dat het resultaat van de gemeente Oirschot € 511.000 positief zou bedragen.

Personeelskosten, mutaties reserves en kredieten (afschrijvingen)

Daarnaast lichten we apart de budgetuitputting met betrekking tot de personeelskosten, mutaties reserves en afschrijvingslasten (van beschikbare en afgesloten kredieten) toe. In de analyses op programmaniveau (2.1 tot en met 2.8) vindt u diverse verwijzingen naar deze separate analyse in hoofdstuk 3.1.

Leeswijzer:

In de gepresenteerde tabellen betekent een negatief getal een nadeel en een positief getal een voordeel op de exploitatie:

- Lagere baten is een nadeel dus een -.
- Hogere baten is een voordeel dus een +.
- Hogere lasten is een nadeel dus een -.
- Lagere lasten is een voordeel dus een +.

2 Programma's

In dit hoofdstuk gaan wij allereerst per programma in op de in de programmabegroting 2023 geformuleerde ambities en of deze zijn behaald. Vervolgens presenteren we u een verschillenanalyse, waarbij we ingaan op de grootste afwijkingen (van meer dan € 25.000 positief of negatief) per taakveld. Per programma, per taakveld rapporteren we welke afwijkingen plaats vonden.

De beleidsambities zijn beoordeeld volgens het stoplichtenmodel, waarvoor m.b.t. de weging van het resultaat de volgende legenda is gehanteerd:

Kleur	Definitie
	Resultaat is conform planning
	Resultaat ligt achter op planning, maar nog in te halen
	Significante achterstanden: acute maatregelen nodig

2.1 Programma 1: Sociale leefomgeving

2.1.1 Wat hebben we bereikt

Participatie en meedoen

Speerpunt 1: <i>Ons uitgangspunt is dat iedereen naar vermogen kan meedoen.</i>		
Vaststellen en uitvoering geven aan het beleidsplan Participatie & Meedoen met als doel zelfredzame inwoners en een samenredzame maatschappij in een positieve leefomgeving waarin minder professionele zorg nodig is. Onderwerpen hierin zijn onder meer armoede en schuldhulp, laaggeletterdheid en digitale vaardigheid, waardering en ondersteuning mantelzorgers en inclusie en toegankelijkheid.		Vaststelling van het beleidsplan Participatie & Meedoen is doorgeschoven naar Q2 van 2024 i.v.m. inspraak van de adviesraad zorg en samenleving en andere prioriteiten.
Uitvoering geven aan het lokale plan in het kader van de Participatiewet met de volgende speerpunten: 1) inzicht klanten, 2) passende dienstverlening en 3) duidelijkheid over taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.		Vaststelling van het lokale plan heeft t.g.v. onderbezetting plaatsgevonden in Q1 van 2024.
Een impuls geven aan voorzieningen voor volwassenen in het voorliggend veld (transformatie), het uitvoeren van het actieplan 'Geschikt wonen voor ouderen' waarin we anticiperen op de dubbele vergrijzing en toename van mensen met dementie, en het voorbereiden van de doordecentralisatie Beschermd Wonen per 2024.		De uitvoering van het actieplan 'geschikt wonen voor ouderen' is volgens plan verlopen. De doordecentralisatie van Beschermd wonen is nog steeds uitgesteld. Andere zaken in het voorliggend veld volwassenen zijn achter gebleven vanwege onderbezetting.
Vaststellen van en uitvoering geven aan het nieuwe kunst- en cultuurbeleid		De raad heeft het kunst- en cultuurbeleid vastgesteld in september 2023.

Opvoeden en opgroeien

Speerpunt 2: Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.		
Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestingsplan (IHP) waarmee onder meer de voorbereidingen worden getroffen voor de realisatie van een IKC op de Klep en tevens uitvoering geven aan hetgeen nodig is voor het initiatief De Beuk.		Uitvoering van het IHP is volgens plan verlopen. De voorbereidingen voor Kindcentrum De Vliertuin (De Klep) zijn voortgezet. Het ontwerp bestemmingsplan is eind 2023 ter inzage gelegd. Er is een start gemaakt met de voorbereiding van de aanbestedingsprocedure. Uit extern onderzoek is gebleken dat KC De Beuk tijdelijk in de locatie Oostelbeers kan worden gehuisvest. Alle schoolbesturen hebben hiermee in december 2023 ingestemd. De raad heeft budget beschikbaar gesteld voor de realisatie.
Samen met onze partners opstellen van een beleidsplan Opvoeden en Opgroeien waarin het beleid rondom jeugd wordt verankerd. Hierin is het terugdringen van de psychische kwetsbaarheid, mede als gevolg van de coronacrisis, een onderwerp. We zetten in op het versterken van het voorliggend veld voor de jeugd, maar we nemen ook het beleid en de transformatie van de jeugdhulp op regionaal niveau mee.		Op 28 november 2023 is het beleidsplan Opvoeden en Opgroeien vastgesteld door de gemeenteraad.
Extra inzet vanuit onderwijs en zorg en welzijn rondom kwetsbare jonge vluchtelingen.		In 2023 hebben we zowel de nieuwkomersklas primair onderwijs als de regionale faciliteiten voor het voortgezet onderwijs gecontinueerd. Voor zorg en welzijn hebben we gebruik gemaakt van de bestaande faciliteiten (bij WIJ-zer).

Gezonde en vitale inwoners

Speerpunt 3: We zetten in op een gezonde leefomgeving.		
We geven uitvoering aan ons nieuwe gezondheidsbeleid en het lokaal preventie-akkoord. Dat doen we vanuit de principes gezonde leefstijl, gezonde geest, gezonde omgeving, gezonde start. De aanpak van alcohol en drugs is daarvan een onderdeel.		We hebben conform plan uitvoering gegeven aan het gezondheidsbeleid en het lokaal preventie-akkoord. Daarbij hebben we extra ingezet op alcohol- en drugspreventie.
We gaan aan de slag met het opstellen van een lokaal sportakkoord.		We hebben het sportakkoord vastgesteld en zijn aan de slag gegaan met de uitvoering daarvan.

Zelfredzame inwoners in een samenredzame maatschappij

Speerpunt 4: Een veilige en leefbare leefomgeving.		
We zetten in op een doorontwikkeling van de leefbaarheidsnetwerken. Daarbij staan eigen initiatieven van onze inwoners om hun eigen leefomgeving leefbaar te houden centraal. Dit als onderdeel van de verbetering van inwonersparticipatie. Om inwonersinitiatieven die bijdragen aan de gemeentelijke ambities financieel nog beter te ondersteunen, breiden we de projecten pot uit.		De notitie doorontwikkeling leefbaarheidsnetwerken is gereed. Het college heeft een nieuwe (verbrede) regeling voor de project-subsidies vastgesteld. Van de nieuwe project-subsidie is goed gebruik gemaakt.
We willen meer inzetten op de volgende thema's: Ondermijnende criminaliteit, Maatschappelijke onrust en Zorg en veiligheid (waaronder personen met onbegrepen gedrag). Deze thema's komen verder terug in het Integraal Veiligheidsprogramma 2023-2026.		Sinds januari 2023 is er een medewerker Veiligheid gestart. Op het gebied van Zorg en Veiligheid is er extra inzet geweest op zorg casuïstiek met veiligheidsrisico's en loopt er vanaf 1 juni 2023 een pilot met een Wijk-GGD'er.
We organiseren voldoende inzet op de aanpak van (grootschalige) crises zoals infectieziekten (Corona), informatieveiligheid (cyberaanvallen), vluchtelingenstromen en (flits)rampen. Bij dat laatste gaat het onder andere om extreme droogte, natuurbranden, wateroverlast en overige extreme weersverschijnselen.		De formatie is aangevuld, waardoor er meer inzet gepleegd kan worden op deze thema's. Er is onder meer een natuurbeheersplan vastgesteld door het college. We hebben een impuls gegeven aan de lokale (gemeentelijke) crisisbeheersingsorganisatie.

Integrale dienstverlening en bedrijfsvoering

Speerpunt 5: Meer grip op het sociaal domein.		
Uitvoering geven aan het deelproject monitoring om beter te kunnen sturen op de doelstellingen binnen sociale leefomgeving. Daarnaast gaan we verder met de verbetering van de integrale toegang.		Door vertrek van een medewerker is het deelproject monitoring nog niet opgepakt. We hebben verschillende beleidsplannen vastgesteld waarin we SMART doelen hebben opgenomen en we zijn bezig geweest om meer prestatiegerichte afspraken te maken met onze belangrijkste samenwerkingspartners. De verbetering van de integrale toegang is een continu proces geweest.
We willen een keuze maken over de bestuurlijke toekomst binnen het sociaal domein en van daaruit inzetten op verbetering van de governance en samenwerking.		We hebben de raad eind 2023 geïnformeerd over het streefbeeld voor het sociaal domein, zodat we dit kunnen meenemen in vervolg op de evaluatie netwerksamenwerking. We onderzoeken om de frontoffice Wmo over te brengen van GRSK naar LEV-groep en om de taken Kempenplus in samenwerking met Best op te gaan pakken.
We voeren een krachtenanalyse uit om te bepalen waar we het meeste invloed op hebben, hoe inkomsten zich verhouden tot uitgaven en waar we prioriteit aan moeten geven.		De krachtenanalyse is in het najaar van 2023 gestart. De planning is dat de analyse medio 2024 wordt afgerond.

2.1.2 Wat heeft het gekost: afwijkingen

Lasten & baten

alle bedragen x €1.000	Primitief Begroot 2023			Begr na wijzigingen 2023			Jaarrekening 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1												
TV080-1 Overige baten en lasten	769	-	769	28	-	28	-	-	-	28	-	28
TV110 Crisisbeheersing en brandweer	1.211	-66	1.145	1.295	-70	1.225	1.285	-70	1.215	10	-0	10
TV120 Openbare orde en veiligheid	210	-36	174	254	26	280	232	26	258	22	-	22
TV410 Openbaar basisonderwijs	2	-	2	3	-	3	3	-	3	-	-	-
TV420 Onderwijshuisvesting	986	-25	961	1.296	-25	1.271	1.583	-442	1.141	-287	417	130
TV430 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	459	-4	455	614	-124	489	606	-107	499	8	-17	-9
TV510 Sportbeleid en activering	330	-100	230	453	-204	249	397	-51	346	56	-152	-97
TV520 Sportaccommodaties	1.631	-598	1.034	1.651	-606	1.046	1.748	-654	1.093	-96	49	-47
TV530 Cultuur, -productie, -participatie	127	-	127	118	-	118	122	-2	120	-4	2	-2
TV560 Media	261	-	261	312	-19	293	320	-19	301	-8	-0	-8
TV610 Samenkracht en burgerparticipatie	1.771	-206	1.566	2.920	-1.233	1.687	2.593	-1.257	1.335	327	24	352
TV620 Wijkteams	1.549	-	1.549	1.973	-	1.973	2.001	-	2.001	-28	-	-28
TV630 Inkomensvoorziening	3.121	-2.261	860	4.387	-2.658	1.729	4.333	-2.690	1.642	54	32	87
TV640 Begeleide participatie	2.294	-	2.294	2.575	-	2.575	2.634	0	2.634	-59	-0	-59
TV650 Arbeidsparticipatie	318	-64	254	872	-193	678	708	-193	515	164	-	164
TV660 Maatwerkvoorziening (WMO)	188	-	188	420	-110	310	477	-114	363	-57	4	-53
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	2.708	-110	2.598	2.753	-	2.753	2.554	2	2.556	199	-2	196
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	2.598	-	2.598	1.919	-	1.919	2.201	-	2.201	-282	-	-282
TV673.A Pleegzorg	-	-	-	20	-	20	14	-	14	6	-	6
TV673.B Gezinsgericht	-	-	-	45	-	45	-	-	-	45	-	45
TV673.C Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	130	-	130	242	-	242	-112	-	-112
TV674.B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	-	195	-	195	318	-	318	-123	-	-123
TV674.C Gesloten plaatsing	-	-	-	100	-	100	140	-	140	-40	-	-40
TV681 Geëscaleerde zorg 18+	161	-	161	159	-	159	166	-	166	-7	-	-7
TV682 Geëscaleerde zorg 18-	263	-	263	265	-	265	271	-	271	-6	-	-6
TV710 Volksgezondheid	726	-	726	989	-226	763	923	-129	794	67	-97	-30
TV750 Begraafplaatsen en crematoria	4	-0	4	4	-0	4	12	-0	12	-8	0	-8
Totaal exclusief reserves	21.689	-3.469	18.220	25.750	-5.442	20.308	25.883	-5.703	20.180	-133	260	127
TV100-1 Mutaties reserves P1-2019	203	-129	74	770	-711	59	770	-492	278	-	-219	-219
1 Sociale leefomgeving	21.892	-3.598	18.294	26.520	-6.153	20.367	26.653	-6.194	20.459	-133	41	-92

2.1.3 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000

Lasten

Sociale leefomgeving				
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV610 Samenkracht en burgerparticipatie	Nadeel van € 42.000 als gevolg van niet voorziene kosten Stoelendans vanwege mede-eigenaarschap. Voordeel van € 255.000 doordat de uitgaven voor de gemeentelijke opvang van Oekraïense ontheemden lager zijn dan geraamd. De kosten in de toegang zijn minder hard gestegen dan verwacht (V € 28.000). Verder is er een aantal kleinere positieve en negatieve afwijkingen met verschillende redenen (V € 86.000).	V	€ 327.000	I

TV650 Arbeidsparticipatie	Project laaggeletterdheid is later gestart, kosten voor projectleider 2023 zijn daardoor lager (V €23.000,-). Kosten inhuur derden zijn lager omdat de externe beleidsmedewerker op andere beleidsterreinen is ingezet (V €75.000,-). Voordeel van € 41.000 door lagere afrekening Kempen-Plus van reïntegratiekosten. Restant van het saldo (V 24.000) wordt verklaard door kleine verschillen.	V	€ 164.000	I
TV620 Wijkteams	Nadeel van € 28.000 kosten overhead en automatiseringskosten GRSK.	N	-€ 28.000	I
TV630 Inkomensvoorziening	Op armoedebelaid is extra budget ontvangen vanuit het Rijk (V € 80.000). Deze geoormerkte gelden zijn niet uitgegeven in 2023. Daarom wordt voorgesteld om dit bedrag bij het rekeningresultaat te bestemmen voor armoedebelaid. Voor de TOZO moet aan het Rijk voor 2022 een bedrag worden terugbetaald (N € 32.000). Er is een stijging van het aantal bijstandsuitkeringen (N €122.000). De kosten voor de eenmalige energietoeslag zijn lager dan geraamd doordat nog niet alle aanvragen afgewikkeld zijn; de regeling loopt door in 2024 (V €157.000). Het budget voor Bijzondere bijstand is overschreden omdat er meer statushouders gevestigd zijn die aanspraak maken op inrichtingskosten (N €27.000). Nadeel van € 2.000 door kleine afwijkingen.	V	€ 54.000	I
TV710 Volksgezondheid	Een voordeel van € 67.000 omdat de budgetposten die zijn bekostigd uit de brede SPUK volksgezondheid niet volledig zijn besteed (o.a. valpreventie)	V	€ 67.000	I
TV510 Sportbeleid en activering	De afwijking (V € 52.000) wordt veroorzaakt doordat de geraamde uitgaven voor combinatiefuncties niet volledig nodig zijn geweest. Daarnaast zijn er kleine verschillen (V € 4.000).	V	€ 56.000	I
TV080-1 Overige baten en lasten	De begrote stelpost loon- en prijsstijging is in 2023 niet volledig noodzakelijk geweest. Dit levert een voordeel op van € 28.000.	V	€ 28.000	I
TV640 Begeleide participatie	Nadeel van € 51.000 omdat per abuis de correcte bijdragen aan WSD niet zijn verwerkt in de begroting. Nadeel van € 8.000 door kleine verschillen.	N	-€ 59.000	I

TV520 Sportaccommodaties	Privatisering van TCO is van 2023 naar 2024 doorgeschoven. Daardoor is de geraamde eenmalige afschrijving op de restant-boekwaarde in 2023 pas in 2024 verwerkt. Dit levert voor 2023 een voordeel op van € 188.000,-. Nadeel van € 61.000 doordat de eenmalige afschrijving door privatisering Fidote pas in 2023 is verwerkt. Nadeel van € 46.000 wordt veroorzaakt door het aanleggen van LED verlichting in sporthal de Kemmer, wat deels wordt gecompenseerd via een subsidie. Nadeel van € 31.000 onderhoudskosten De Kemmer wordt veroorzaakt door temporisering van de privatisering van TCO. Nadeel van € 42.000 als gevolg van meerkosten bij onderhoud sportpark Moorland. Nadeel van € 37.000 als gevolg van een niet geplande inhaalafschrijving bij sportpark Moorland in 2023. Nadeel van € 27.000 wordt veroorzaakt door het vervangen van enkel glas op sportpark 't Horstje. Overige nadelen van totaal € 40.000.	N	-€ 96.000	I
TV420 Onderwijshuisvesting	Overbesteding van € 409.000 vanwege het uitkeren van een subsidie betreffende specifieke uitkering ventilatie in scholen (zie ook baten). Van de geraamde advieskosten voor IKC de Klep van € 275.000,- is in 2023 € 153.000,- uitgegeven. Het niet bestede bedrag van € 122.000,- levert in 2023 een voordeel op. Deze uitgaven vinden wel een 2024 plaats.	N	-€ 287.000	I
TV660 Maatwerkvoorziening (WMO)	Nadeel van € 44.000 wordt veroorzaakt door duurdere woningaanpassingen en toegenomen aantal trapliften. Overige nadelen van € 13.000 door kleine verschillen.	N	-€ 57.000	I
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	Voordeel van €211.000 doordat minder zorg (begeleiding) is geleverd door opgelopen wachtlijsten als gevolg van personeelstekort bij zorgaanbieders. Nadeel van € 41.000 door gestegen tarieven huishoudelijke hulp. Voordelig verschil van € 29.000 wordt verklaard door kleine verschillen.	V	€ 199.000	I

TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	Nadeel van € 282.000 wordt veroorzaakt door een aantal factoren: Er zijn meer jeugdigen met jeugdhulp en meer indicaties jeugdhulp, de gemiddelde duur van de jeugdhulp is toegenomen, er is een toename van het aantal (middel)zware trajecten. Als laatste is er sprake van een toename van jeugdhulp vanuit een PGB.	N	-€ 282.000	S
TV673.B Gezinsgericht	Voordeel van € 45.000 doordat er geen jeugdigen in 2023 zijn die jeugdhulp vanuit een gezinshuis hebben ontvangen.	V	€ 45.000	I
TV673.C Jeugdhulp met verblijf overig	Nadeel van € 112.000 omdat er twee jeugdigen zijn die incidenteel zware jeugdhulp met verblijf hebben ontvangen.	N	-€ 112.000	I
TV674.B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Nadeel van € 123.000 doordat er een aantal jeugdigen is die incidenteel zware jeugdhulp hebben ontvangen.	N	-€ 123.000	I
TV674.C Gesloten plaatsing	Nadeel van € 40.000 door plaatsing van een jeugdige in gesloten opvang.	N	-€ 40.000	I
Subtotaal	.	N	-€ 144.000	
Overige verschillen <25K	.	V	€ 11.000	I
Eindtotaal	.	N	-€ 133.000	

Baten

	Sociale leefomgeving			
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV100-1 Mutaties reserves P1-2019	De onttrekking aan de algemene reserve voor de privatisering van TCO (afschrijving) heeft niet in 2023 plaatsgevonden (nadeel € 163.000). Dit gebeurt alsnog in 2024 (zie ook lasten). Nadeel van € 56.000 door aantal lagere onttrekkingen.	N	-€ 219.000	I
TV510 Sportbeleid en activering	Nadeel van € 100.000 als gevolg ramingsystematiek SPUK. Op andere taakvelden worden de geraamde inkomsten ontvangen. Daarnaast is minder geld besteed aan de combinatiefuncties (zie lasten), waardoor we € 52.000,- minder ontvangen vanuit de rijksbijdrage SPUK Sport.	N	-€ 152.000	I
TV520 Sportaccommodaties	Voordeel van € 49.000 door hogere opbrengst SPUK sport na afrekening van 2022.	V	€ 49.000	I
TV630 Inkomensvoorziening	Er zijn incidentele betalingen en terugbetalingen geweest vanuit verschillende regelingen: Voordeel van € 26.000 door hogere terugbetaling Inkomensvoorzieningen. Voordeel van € 33.000 door hogere terugbetaling van bijzondere bijstand. Nadeel van € 27.000 door diverse verschillen.	V	€ 32.000	I
TV710 Volksgezondheid	Nadeel van € 114.000 door lagere bijdrage Brede SPUK GALA (zie ook lasten). De ontvangen bijdrage is dekend voor de activiteiten die ermee zijn gefinancierd. Daarnaast overige verschillen van € 17.000 voordelig.	N	-€ 97.000	I

TV420 Onderwijshuisvesting	Voordeel van € 417.000 als gevolg van de ontvangst van de specifieke uitkering ventilatie in scholen (zie ook lasten)	V	€ 417.000	I
Subtotaal	.	V	€ 30.000	
Overige verschillen <25K	.	V	€ 11.000	I
Eindtotaal	.	V	€ 41.000	

2.1.4 Beleidsindicatoren

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oir-schot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Veiligheid					
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren van 12-18 jaar	8,0	8,0	2022	Stichting Halt
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,8	2,3	2022	CBS
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	3,7	4,5	2022	CBS
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2,1	1,4	2022	CBS
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	3,7	6,0	2022	CBS
Taakveld: Onderwijs					
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen van 5-18 jaar	3,6	4,2	2022	DUO/Ingrado
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen van 5-18 jaar	12	24	2022	DUO/Ingrado
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,5	2,4	2022	DUO/Ingrado
Taakveld: Sport, cultuur & recreatie					
Niet sporters	%	44,7	46,4	2022	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
Taakveld: Sociaal Domein					
Banen	Aantal per 1.000 inwoners van 15 - 64 jaar	1085,7	825,4	2022	CBS/LISA
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen		1	2022	CBS
Kinderen in uitkeringsgezin	%	3	6	2022	CBS
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking		73,1	2023	CBS
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen		1	2022	CBS
Personen met bijstandsuitkeringen	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	106,9	344,8	2023	CBS

Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	100,2	191,5	2023	CBS
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	10,9	11,1	2023	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	%	0,5	1	2023	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	onbekend	0,3	2023	CBS
Wmo-cliënten met een maatwerkvoorziening	Aantal per 10.000 inwoners	520	710	2022	CBS

2.2 Programma 2: Ondernemen

2.2.1 Wat hebben we bereikt

Versterken van de identiteit van Oirschot

Speerpunt 1: de handen ineenslaan met bedrijfsleven en verenigingen.		
we pakken de activiteiten op die voortvloeien uit het plan van aanpak 'Merkstrategie' (vaststelling december 2021).		Om de merkstrategie te laten landen in de samenleving, hebben we verschillende activiteiten uitgedacht en opgezet. Een aantal is uitgevoerd en een aantal vraagt verdere uitwerking. Dit is een continu proces waar we, gezien de beperkte beschikbare capaciteit, op een pragmatische manier invulling aan geven.
we zetten structureel in op de versterking van het erfgoedplatform, met name de samenwerking van de erfgoedpartijen.		In 2023 is het functioneren van en de deelname van partijen aan het Erfgoedplatform Oirschot versterkt. In de afgelopen jaren heeft het Erfgoedplatform een effectieve en nuttige functie vervuld in het bijeenbrengen van partijen en van standpunten. Dit geldt bijvoorbeeld voor het adviseren over de nota's Religieus Erfgoed, Kunst en Cultuurbeleid en Immaterieel Erfgoed Oirschot die door de Gemeenteraad zijn vastgesteld, afstemming over het Erfgoed Weekend Oirschot (Open Monumentendagen), de Vrijwilligersdag, Museum Oirschot en de depotfunctie. Dit is een continue proces.

Speerpunt 2: . Het behoud van een karakteristiek, veilig, levendig, duurzaam en goed bereikbaar centrum van Oirschot.		
we stellen in brede participatie met onze stakeholders een centrumplan met bijbehorend uitvoeringsprogramma op. Het centrumplan is besproken, wordt in 2023 vastgesteld en in de komende jaren in uitvoering gebracht.		Het centrumplan is in december 2022 vastgesteld. Een adviesbureau is aangesteld om te komen tot een inrichtingsvisie en inrichtingsplan/ schetsontwerp. Hierbij is een zeer uitgebreid participatieproces (met o.a. 15 werksessies en presentaties) met alle denkbare partijen doorlopen. Er is een extra fase aan het proces toegevoegd, daar nader onderzoek door een adviesbureau op het gebied van verkeer en parkeren noodzakelijk was. De definitieve vaststelling van voornoemde stukken vindt nu in juni 2024 plaats.

Speerpunt 3. Het versterken van de samenwerking in de regio; Stedelijk gebied Eindhoven (SGE) op het gebied van voorzieningen en evenementen. Bij de samenwerking op het niveau van de Metropool Regio Eindhoven (MRE) ligt de nadruk op de transitie van het landelijk gebied.

We committeren ons aan het uitvoeringsprogramma dat voortvloeit uit de SGE-Strategie Groots!. Op MRE-niveau ligt de focus op de samenwerking en het delen van kennis van lopende gebieds-ontwikkelingen (community of practice) over de transitie landelijk gebied.

GLOW Oirschot 2023 heeft succesvol plaatsgevonden.
Projecten in Oirschot worden op MRE-niveau onder de aandacht gebracht.

Speerpunt 4. Behoud van monumenten: door ontwikkeling en het beleefbaar maken hiervan vanuit toeristisch oogpunt.

We zetten blijvend in op behoud door ontwikkeling van gebouwd, landschappelijk en archeologisch erfgoed. Dit is onderdeel van het meerjaren-uitvoeringsprogramma VLG 2022-2026.

In 2023 zijn de doelstellingen van het Erfgoedbeleid gehaald. De gemeentelijke monumentenlijst is aangevuld en geactualiseerd. Van de Regeling Monument Oirschot Verduurzamen 2023 is een goed gebruik gemaakt. De nota Religieus Erfgoed Oirschot is vastgesteld door de gemeenteraad evenals de nota Immaterieel Erfgoed Oirschot. Diverse projecten, herbestemmingen en restauraties worden vanuit de gemeente Oirschot ondersteund. De restauratie van de Oude Toren in Oostelbeers werd in 2023 aangevangen en afgerond. De restauratie van het Oude Raadhuis aan de Markt werd voorbereid.

Door het toetsen van ontwikkelingen aan de interactieve Erfgoedkaart en het Erfgoedregister van Oirschot krijgt dit zijn beslag. In 2023 is het groot onderhoud aan de interactieve Erfgoedkaart voorbereid en zijn de nieuwe gemeentelijke monumenten en plaatsen van herinnering ingevoegd. In de 2^e helft van 2023 hebben 30 monumenten een QR code gekregen op den duur krijgen alle monumenten een QR code, waarmee bezoekers informatie kunnen inzien.

Ruimte voor ondernemers

Speerpunt 5. Ruimte voor Ondernemers		
in overleg met Visit Oirschot wordt actief samengewerkt en onderzocht of het instellen van een bedrijfsinvesteringszone haalbaar en waardevol is.		Prima opkomst. Veel stemgerechtigde ondernemers en vastgoedeigenaren hebben tijdens de draagvlakmeting voor de BIZ Centrum Oirschot hun stem uitgebracht. Het benodigde aantal positieve stemmen is niet gehaald. Daardoor is er geen BIZ ingesteld met ingang van 1 januari 2024 en blijft de reclamebelasting als financieringsinstrument voor collectieve centrum-activiteiten van kracht. We blijven stimuleren en ons hard maken voor een ondernemend Oirschot.
Speerpunt 6. Een groen, karakteristiek, gezond buitengebied met ruimte voor duurzaam ondernemen.		
Het meerjaren-uitvoeringsprogramma (MJUP) Vitaal Landelijk Gebied (VLG) 2022-2026, dat is vastgesteld in februari 2022, omvat en is leidend voor de uitvoering van de projecten op het gebied van natuur & landschap, vrijetijdseconomie, erfgoed, landbouw en ondernemen. Dit programma brengt recreatie, ondernemen, natuur/landschap en erfgoed bij elkaar. We zetten daarmee in op een integrale aanpak die de transitie van het buitengebied ondersteunt. De gebiedsopgaven uit het Landschapskwaliteitsplan leveren onder meer de input voor dit nieuwe MJUP. Deze worden dus uitgevoerd		Het bestemmingsplan voor het COT terrein (Oirschotse Heide) is ter inzage gelegd in december 2023, dat is later dan voorzien. Er zijn drie zienswijzen op binnengekomen. Voor het Spoordonks Watermolenlandschap, gebiedsopgave 2 is een visie vastgesteld. In de omgeving zijn we in gesprek over de realisatie van de Vloed en verduurzaming van de landbouw in de omgeving.
Speerpunt 7. Bieden van voldoende ruimte voor bedrijvigheid en ondernemen en inzetten op sterke, toekomstgerichte werklocaties. Het behoud van voldoende werkgelegenheid		
In samenspraak met ondernemers pakken we concrete activiteiten op uit het uitvoeringsprogramma voor de revitalisering van De Stad en Steenfort voor ondernemers(vereniging), vastgoedeigenaren en de gemeente. Ook kijken we of functiewijziging van de terreinen (deels) aan de orde kan zijn. Daarnaast zetten we in op een uitbreiding van bedrijventerrein De Scheper en Westfields 3.		Er is een positief rapport opgeleverd over de toekomstbestendigheid van De Stad en Steenfort. In Q4 is een concreet revitaliserings- en upgradingsplan (PSU) voor beide terreinen aan de ondernemers gepresenteerd. Realisatie vindt in de 2e helft van 2024 plaats. Een functie-wijziging is niet aan de orde. Het bestemmingsplan voor Westfields 3 is gereed (m.u.v. de mobiliteitshub). Er is een overeenkomst gesloten met de grondeigenaar over gezamenlijke ontwikkeling van industrieterrein De Scheper fase 2. We hebben onderhandelingen gevoerd voor de uitgifte en realisatie van Westfields 3.

Speerpunt 8. Klimaatbestendig maken van het beekdallandschap van de Beerze.

We maken het beekdal van de Beerze klimaatbestendig. Door een gebiedsgerichte aanpak (IBP) richten wij ons ook op flanken van het beekdal en het herstel van het watermolenschap. Waarbij deze opgave een onderdeel is van het eerder genoemde uitvoeringsprogramma Vitaal Landelijk Gebied.

Na de zomer is het herstel van het beekdal rondom Oostelbeers opgeleverd en ook het fietspad dat de Landschotse heide in de toekomst verbindt met de Oirschotse heide. Het laatste deel is onderdeel van het bestemmingsplan COT (zie boven), waarvoor realisatie is voorzien in 2025.

2.2.2 Wat heeft het gekost: afwijkingen

Lasten & baten

alle bedragen x €1.000	Primitief Begroot 2023			Begr na wijzigingen 2023			Jaarrekening 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 2												
TV080-2 Overige baten en lasten	17	-	17	18	-	18	-	-	-	18	-	18
TV210 Verkeer en wegen	63	-	63	61	-	61	120	-	120	-58	-	-58
TV230 Recreatieve havens	16	-1	15	22	-1	21	22	-	22	0	-1	-1
TV310 Economische ontwikkeling	447	-	447	753	-309	444	687	-313	374	66	4	70
TV320 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	31	-	31	33	-1	33	40	-7	33	-6	6	-
TV330 Bedrijfsloket en -bedrijfsregelingen	103	-12	91	108	-10	99	108	-7	101	-	-2	-2
TV340 Economische promotie	190	-50	140	389	-48	341	248	-43	205	141	-5	136
TV540 Musea	115	-	115	119	-	119	119	-	119	0	-	0
TV550 Cultureel erfgoed	250	-	250	258	-	258	258	-	258	-0	-	-0
TV570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	65	-0	65	413	-0	413	229	-101	128	185	100	285
TV810 Ruimtelijke ordening	13	-	13	89	-	89	10	-	10	79	-	79
Totaal exclusief reserves	1.312	-63	1.249	2.264	-369	1.896	1.840	-472	1.369	424	103	527
TV100-2 Mutaties reserves P2-2019	-	-	-	-	-570	-570	-	-186	-186	-	-384	-384
2 Ondernemen	1.312	-63	1.249	2.264	-938	1.326	1.840	-658	1.183	424	-280	144

2.2.3 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000

Lasten

Ondernemen				
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	Voordeel van € 58.000 is het gevolg van extreem natte weersomstandigheden waardoor het onmogelijk was de Faunapassages Logtsebaan aan te leggen. Voordeel van € 33.000 is het gevolg van ondercapaciteit bij Nieuwe balans grote Beerze. In lopend overleg met stakeholders is de realisatie van het rolstoelpad bij de Grote Beerze niet volledig uitgevoerd. Voordeel van € 25.000 wordt veroorzaakt doordat op budget Transitie Landbouw geen beroep is gedaan in 2023. Nadeel van € 32.000 wordt veroorzaakt door onvoorziene kosten voor verkeersmaatregelen en uitgaven voor extra projecten voor GLOW. Hier staan sponsorbijdragen ter grootte van € 27.500 tegenover. Voordeel van € 45.000 Natuur & Landschap zijn middelen die beschikbaar moeten zijn als reserve om in te kunnen springen op projecten die in het landschap ontstaan. Werkzaamheden van het project Oirschot groenblauw dooraderd zijn echter getemporiseerd. Voordeel van € 56.000 door overige verschillen.	V	€ 185.000	I
TV340 Economische promotie	Voordeel van € 141.000 betreft in hoofdzaak centrumplan De onderbesteding wordt veroorzaakt door bestuurlijke discussie rondom fasering en de daarop volgende vertraging onderzoek van het stedenbouwkundig adviesbureau. Daardoor zijn in 2023 nog geen definitieve ontwerpen opgeleverd.	V	€ 141.000	I
TV810 Ruimtelijke ordening	Voordeel van € 40.000 wordt veroorzaakt doordat op de Sloopregeling duurzame landbouw in 2023 geen beroep is gedaan. Voordeel van € 39.000 door onderbesteding van het budget VLG: Leefbaarheid.	V	€ 79.000	I
TV310 Economische ontwikkeling	Voordeel van € 66.000 omdat er vertraging in de besluitvorming en daarmee ook uitvoering van de projecten UVP de Stad, Steenfort heeft plaatsgevonden. De voorbereiding van de structuur en organisatie voor BIZ is deels gerealiseerd.	V	€ 66.000	I
TV210 Verkeer en wegen	Nadeel van € 58.000 omdat de afschrijvingslasten hoger zijn uitgevallen door een inhaalafschrijving op de brug de groene corridor. Dit betreft een correctie 2022. Zie paragraaf kapitaallasten.	N	-€ 58.000	I
Subtotaal	.	V	€ 413.000	
Overige verschillen <25K	.	V	€ 11.000	I
Eindtotaal	.	V	€ 424.000	

Baten

Ondernemen				
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV100-2 Mutaties reserves P2-2019	Nadeel van € 384.000 omdat er in 2023 lagere onttrekkingen zijn geweest betreffende projecten VLG 2022 - 2026. In de exploitatie is een gelijk bedrag minder besteed aan VLG 2022 - 2026.	N	-€ 384.000	I
TV570 Openbaar groen (open lucht) recreatie	Voordeel van € 73.000 meer ontvangen als gevolg van een ontvangen subsidie voor uren die medewerkers hebben besteed hebben aan de GGA's. Voordeel van € 28.000 door hogere ontvangen sponsorbedragen GLOW. € 1.000 nadeel door diverse kleine verschillen.	V	€ 100.000	I
Subtotaal	.	N	-€ 284.000	
Overige verschillen <25K	.	V	€ 4.000	I
Eindtotaal	.	N	-€ 280.000	

2.2.4 Beleidsindicatoren

Resultaat					
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Economie					
Funcatiemenging	%	61,4	53,3	2022	CBS BAG/LISA
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	210	174,1	2022	LISA

2.3 Programma 3: Ruimtelijke leefomgeving

2.3.1 Wat hebben we bereikt

Speerpunt 1: Via het Actieplan Wonen 2.0, dat een aanscherping is van de Woonvisie, geven we uitvoering aan de ambitie om voor alle toekomstige en huidige bewoners van Oirschot voldoende betaalbare, bereikbare en toekomstbestendige woningen te realiseren		
We werken in alle kernen aan de realisatie van woningbouw. Hierbij gaan we uit van de beleidsuitgangspunten in het Actieplan Wonen 2.0. Zo zijn we voor De Kemmer/ Eindhovens- edijk actief bezig met (financiële) verkenningen, voor Veld 7/ Moorland-West met de eerste stappen van de uitvoering en starten we bij Ekerschot Noord met de bouw		Op de concept gebiedsvisie De Kemmer zijn een aantal zienswijzen gedeeld. De (on)mogelijkheden en haalbaarheid hiervan worden onderzocht. De grondexploitatie is in concept opgesteld. Tegelijkertijd loopt een haalbaarheids- onderzoek voor wat betreft het toepassen van verplaatsbare woningen (nutsvoorzieningen zijn een aandachtspunt). Het bestemmingsplan voor Veld 7 is vastge- steld door de raad. De CPO-leden zijn bekend en de voorbereidingen voor de verkoop van de vrije kavels en projectmatige nieuwbouwkoop- woningen zijn gestart. De aanbesteding voor het bouwrijp maken is uitgezet. De bouw van Ekerschot Noord loopt volgens planning. M.b.t. woningbouwontwikkeling Boterwijk/Den Heuvel is er n.a.v. de participatieavonden een concept gebiedsvisie opgesteld. Deze wordt verder on- derzocht.
In samenwerking met woningcorporatie 'thuis, die is gestoeld op één- en meerjaren prestatie- afspraken, richten we ons op realisatie van nieuwbouwwoningen voor de sociale doelgroep.		Met 'thuis' loopt de verkenning voor realisatie/beheer van nieuwbouwwoningen (sociale huur) op verschillende locaties, zoals de Hoog- dijk in Middelbeers en locatie De Punt in Oir- schot (verplaatsbare woningen). Ook bij minder concrete projecten is 'thuis' betrokken, zoals de Kemmer in Oirschot en nieuwbouw in Spoord- onk. De bouw van de eerste woningen van 'thuis' in Oirschot is gestart; 24 sociale huur apparte- menten op Ekerschot Noord. Er zijn concrete afspraken gemaakt over de bouw van 18 een- gezinswoningen (WoonST-woningen) en 12 ap- partementen op Veld 7.
We monitoren de voortgang van het Actieplan Wonen 2.0 doorlopend en in het vervolg sturen we pro-actiever bij		Het 'Addendum Actieplan Woningbouw 2.0' is op 19 december 2023 door de raad vastgesteld.

We staan open voor initiatieven uit de samenleving door onder meer experimenteer- en innovatieruimte te bieden. Dit doen we met name om de woningen betaalbaar, bereikbaar en toekomstbestendig te maken.		Bij woningbouwinitiatieven sturen we op een mix van woningen die zoveel als mogelijk aansluit bij het 'Actieplan Wonen 2.0', waaronder (sociale) huur, (sociale) koop, middeldure koop en dure koop. In de tweede helft van 2023 zijn twee CPO-collectieven gevormd; Ekerschot (14 CPO-leden; allen starters) en Veld 7 (10 CPO-leden; 6 starters en 4 senioren). We ambiëren bij de Kemmer 'biobased bouwen' toe te passen. De aandachtspunten betaalbaarheid, bereikbaarheid en toekomstbestendigheid staan in ieder project op de agenda.
We zetten ons actief in voor de realisatie van huisvesting voor diverse doelgroepen aanvullend op ons prioriteitsbeleid voor woningzoekenden, waaronder arbeidsmigranten, vluchtelingen, woonwagenbewoners en zorg gerelateerde doelgroepen. Welke in 2023 een nog groter beroep op ons als gemeente zullen doen.		In april 2023 stelde het college het beleid 'Woningplitsing kernen Oirschot 2023' vast. Het 'Afwegingskader Flexwonen in Oirschot' is in oktober 2023 vastgesteld door de raad. De bouw van 24 sociale huurappartementen t.b.v. jongvolwassenen met een zorgvraag (met begeleiding door Cello) op Ekerschot Noord is gestart. De taakstelling is in de tweede helft van 2023 behaald en de achterstand is ingelopen. M.b.t. woonwagenlocatie Koolmond is 1) een bodemonderzoek uitgevoerd t.b.v. vaststelling mogelijke verontreiniging, is 2) de behoefte bij de Oirschotse woonwagenbewoners geactualiseerd, en is 3) de verkenning voor een mogelijke herinrichting gestart.

Speerpunt 2: Behouden en waar mogelijk vergroten van de aantrekkelijkheid van Oirschot als woongemeente.		
We waarborgen kwalitatieve ruimtelijke ontwikkeling, waarbij we voorzieningen zoveel mogelijk in stand houden. We toetsen en sturen hierop middels de ambitieeroos uit het Actieplan Wonen 2.0 en via participatie van onze leefbaarheidsnetwerken en inwoners.		We passen participatie op diverse manieren toe, zoals 'Doe mee' (gebiedsvisie Boterwijk/Den Heuvel en De Kemmer) en 'Buurtpeil' (Oostrand Middelbeers). Omwonenden en belanghebbenden kunnen online reageren op de plannen, naast dat zij tijdens bijeenkomsten hun mening kunnen achterlaten. Doel is aansluiting te vinden met en draagvlak te creëren bij omwonenden en belanghebbenden. We volgen nauwlettend de inspanningen rondom het omgevingsdialoog, waaraan initiatiefnemers bij woningbouwontwikkelingen wettelijk moeten voldoen. We evalueren deze. Ook is een pilot gedraaid voor een Plan van Aanpak (participatieplan) bij principeverzoeken.

Niet alleen door nieuwbouw, maar ook via herbestemming, herstructurering en transformatie van bestaande gebouwen en locaties voorzien we in de woonbehoefte. Zo verwachten we dat de initiatieven voor de herbestemming van de kloosters Franciscanessen (Koestraat) en Karmelietessen (Nieuwstraat) concreet vorm krijgen.		Er is een principebesluit afgegeven t.b.v. Klooster Blijendaal (Nieuwstraat) in Oirschot voor de herontwikkeling van het woonzorg-complex, met toevoeging van extra woonzorgwoningen. Het Klooster Franciscanessen/Nazareth aan de Koestraat is eind 2023 een samenwerking aangegaan met een ontwikkelende partij t.b.v. herontwikkeling. Er ligt een initiatief waarbij een voormalig nutsgebouw aan de Hopmanstraat wordt getransformeerd naar vier woonheden.
we doen onderzoek naar de mogelijkheden om (bij) te sturen op de woningmarkt. Hierbij kijken we naar bestaande en nieuwe wettelijke kaders (zoals de herziene Woningwet) en naar de vereenvoudiging van bestaande en eventueel te vernieuwen beleidsinstrumenten.		M.b.t. het CPO-beleid is besloten de loting en toewijzing van Veld 7 in december 2023 af te wachten, om op basis hiervan het beleid aan te laten sluiten bij de praktijk. De Wet Versterking Regie Volkshuisvesting (WVRV) is nog niet aangenomen in 2023. Er is besloten om op SGE-niveau (en evt. binnen de woningmarktregio) onderzoek te doen naar de wettelijke mogelijkheden voor toewijzing van woningen aan mensen met een economische, maatschappelijk en/of lokale binding.
we passen actieve grondpolitiek toe in die situaties waarin het de gemeente beter past. Dit is vastgesteld in het Actieplan Wonen 2.0.		Op 19 december 2023 is de 'Nota Grondbeleid' en het 'Omgevingsprogramma kostenverhaal en financiële bijdragen' vastgesteld door de raad. Het college heeft € 10.000.000,-- beschikbaar gekregen voor het verrichten van strategische grond- en vastgoedaankopen. We blijven alert op de mogelijkheden én het nut en de noodzaak om een WVG toe te passen.

Speerpunt 3: Agrarisch ondernemers ondersteunen en begeleiden in de keuzes die zij moeten maken voor de toekomst.		
We houden het huidige ondersteuningsteam de komende jaren in stand. In dit ondersteuningsteam zit een bedrijfscontactfunctionaris (BCF) die met agrarisch ondernemers in gesprek gaat. De BCF bespreekt de casussen in het ondersteuningsteam, bestaande uit een beleidsmedewerker RO en Milieu, VTH de Kempen, provincie en indien nodig andere (in- en externe) personen. Binnen het ondersteuningsteam kijkt men naar de wensen van de ondernemer en welke mogelijkheden hiervoor zijn.		In 2023 zijn de landelijke beëindigingsregelingen opengesteld. Het aantal gesprekken met agrarisch ondernemers is in 2023 toegenomen en zal in 2024 verder toenemen. De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) was geopend van 3 juli 2023 tot en met 1 december 2023. De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) loopt nog door in 2024 (tot in ieder geval 5 april 2024).

Speerpunt 4: Uitvoering geven aan projecten uit het uitvoeringsprogramma Energiebeleid om te komen tot een energie-neutrale gemeente in 2040.

In 2023 gaan we verder met uitvoering van het uitvoeringsprogramma Energiebeleid. Dit uitvoeringsprogramma bestaat uit tientallen projecten en is een levend document. Daarnaast houden we een evaluatie over de vraag hoe het uitvoeringprogramma in te bedden in de organisatie.

In 2023 is het nieuwe uitvoeringsprogramma Energiebeleid 2023 - 2028 vastgesteld door het college. In 2023 is uitvoering gegeven aan dit uitvoeringsprogramma. Zo is een aangepast stappenplan opgesteld, 50% van alle openbare verlichting is aangepast naar LED-verlichting, een subsidieregeling opgesteld voor het verduurzamen van sociaal maatschappelijk vastgoed. De opdracht voor het project "De Groene Zone Isolatie" is gegund en hiervoor kan in 2024 gestart worden met het isoleren van woningen.

Speerpunt 5: Uitvoering geven aan het beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing, bestrijding van verloedering en criminaliteit.

In 2022 is het VAB-beleid (Vrijgekomen Agrarische Bedrijfslocaties) vastgesteld en in 2023 geven we hier uitvoering aan.

De focus ligt op dit moment op het leren werken met Omgevingswet en het begeleiden van initiatieven (waaronder deelnemers LBV en LBV+). De huidige ruimtelijke kaders, zoals de Omgevingsvisie, het Landschapskwaliteitsplan, het interim beleid RVR en de Nota Buitengebied in Ontwikkeling bieden voorlopig voldoende houvast bij het beoordelen van ruimtelijke initiatieven. Het opstellen van nieuw beleid heeft daardoor nu minder prioriteit.

Speerpunt 6: We geven vanaf 1 januari 2023 uitvoering aan de Omgevingswet.

We voeren de acties en activiteiten die benoemd zijn in de roadmap en de lijst van minimale acties van de VNG uit.

De minimale acties zijn uitgevoerd. We hebben geoefend met de nieuwe werkprocessen, rollen en nieuwe software.

2.3.2 Wat heeft het gekost: afwijkingen

Lasten & baten

alle bedragen x €1.000	Primitief Begroot 2023			Begr na wijzigingen 2023			Jaarrekening 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 3												
TV030 Beheer overige gebouwen en gronden	209	-183	26	804	-458	346	823	-518	305	-19	60	41
TV080-3 Overige baten en lasten	40	-	40	36	-	36	-	-	-	36	-	36
TV-120 Openbare orde en veiligheid	0	-12	-12	0	-12	-12	0	-15	-15	-0	3	3
TV-330 Bedrijfsloket- en bedrijfsregelingen	25	-17	8	15	-18	-3	8	-18	-10	7	0	7
TV-810 Ruimtelijke ordening	933	-271	663	1.389	-1.025	364	1.175	-1.149	27	213	124	337
TV730 Afval	1.583	-1.917	-334	1.658	-1.991	-333	1.653	-1.911	-257	4	-80	-76
TV740 Milieubeheer	754	-61	694	1.261	-840	421	1.121	-234	888	140	-606	-467
TV820 Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	1.808	-1.782	25	8.997	-8.971	26	6.556	-6.387	169	2.441	-2.583	-142
TV830 Wonen en bouwen	1.952	-429	1.523	1.827	-839	988	1.651	-1.021	630	176	182	358
Totaal exclusief reserves	7.305	-4.672	2.633	15.988	-14.154	1.834	12.989	-11.252	1.737	2.999	-2.901	98
TV100-3 Mutaties reserves P3-2019	-	-509	-509	1.356	-1.442	-86	1.603	-1.320	283	-246	-122	-369
3 Ruimtelijke leefomgeving	7.305	-5.181	2.124	17.344	-15.596	1.748	14.592	-12.573	2.019	2.752	-3.023	-271

2.3.3 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000

Lasten

Ruimtelijke leefomgeving				
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV820 Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	GREX Veld 7 Moorland voordeel € 576.000. Het project kent vertraging waardoor een aantal geplande uitgaven naar volgende jaren doorschuiven. Lagere onderzoekskosten € 80.000,-; geen verzoeken voor planschade toegekend € 70.000,-; bijdrage voor toekomstige hoofdontsluiting € 333.000,- wordt verrekend als het project is afgerond; overige kleinere verschillen bij elkaar € 92.000,-. Eindhovensedijk-Kemmer nadeel volgens boekhouding 2023 € 358.000,-, bij het afsluiten van de jaarrekening 2022 is verzuimd niet bestede middelen over te brengen naar 2023. GREX CPO Ekerschot-Noord totaal voordeel € 1.693.000,-, project is vertraagd waardoor de meeste uitgaven in 2024 en 2025 gaan plaatsvinden. Mutatie boekwaarde GREX CPO Ekerschot-Noord € 672.000,- voordeel, de verkoop van gronden is niet gerealiseerd waardoor ook geen toevoeging aan de boekwaarde heeft plaatsgevonden. Tegenover dit voordeel staat een nadeel bij de inkomsten.	V	€ 2.441.000	I
TV-810 Ruimtelijke ordening	Voordeel van € 80.000 als gevolg van het niet invullen van een vacature programmamanager omgevingswet. Voordeel van € 72.000 als gevolg van lagere implementatiekosten van de omgevingsvergunning. Voordeel van € 58.000 als gevolg van een omschakeling naar de omgevingswet. Door de complexiteit van de regelgeving van de omgevingswet is getemporiseerd in het in behandeling nemen van bestemmingsplannen en wijzigingsplannen. Hierdoor is minder advies ingewonnen. Voordeel van € 6.000 door diverse kleine verschillen.	V	€ 213.000	I

TV830 Wonen en bouwen	Voordeel van € 27.000 omdat afspraken met Woningcorporatie omtrent Koolmond- bodemonderzoek en bodemsanering kosten lager uitvallen. Voordeel van € 60.000 doordat er minder advieskosten vanuit actieplan Wonen gemaakt werden. Voordeel van € 60.000 als gevolg van minder uitgevoerde onderzoeken door de welstandscommissie. Voordeel van € 47.000 door diverse kleine verschillen.	V	€ 175.000	I
TV740 Milieubeheer	Voordeel van € 45.000 energietransitie vanwege inkoopvoordeel personeel van derden. Voordeel van € 60.000 door onderbesteding ODZOB doordat de agrarische vergunningverlening bijna volledig on hold staat, waardoor minder advieskosten. Dit als gevolg van jurisprudentie over stikstof/emissiearme stalsystemen. Voordeel van € 33.000 door onderbesteding bij geluid. Dit zijn subsidiemiddelen voor onderzoek/uitvoering van meerjarige projecten ten behoeve van geluidsanering wegverkeerslawaaï die in 2023 niet zijn aangewend. Voordeel van € 2.000 door diverse kleine verschillen.	V	€ 140.000	I
TV080-3 Overige baten en lasten	Voordeel van € 36.000 omdat de begrote stelpost loon- en prijsstijging in 2023 niet volledig noodzakelijk is geweest.	V	€ 36.000	I
TV100-3 Mutaties reserves P3-2019	Nadeel van € 25.000 door een hogere dotatie van de provinciale gelden Ruimte voor Ruimte. De bijdrage is € 25.000 hoger dan begroot. Nadeel van € 221.000 door het toevoegen van ontvangsten anterieure overeenkomsten.	N	-€ 246.000	I
TV730 Afval	Hoef niet meer verklaard te worden is onder de € 25.000	N	€ 0	I
Subtotaal	.	V	€ 2.759.000	
Overige verschillen <25K	.	N	-€ 7.000	I
Eindtotaal	.	V	€ 2.752.000	

Baten

	Ruimtelijke leefomgeving			
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV820 Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	GREX Veld 7 Moorland nadeel van € 576.000. Het project kent vertraging waardoor een aantal geplande uitgaven naar volgende jaren doorschuiven. Eindhovensedijk-Kemmer voordeel van € 358.000,- GREX CPO Ekerschot-Noord nadeel van € 1.693.000,-, project is vertraagd. Mutatie boekwaarde GREX CPO Ekerschot-Noord nadeel van € 672.000, de verkoop van gronden is niet gerealiseerd waardoor ook geen toevoeging aan de boekwaarde heeft plaatsgevonden.	N	-€ 2.583.000	I

TV740 Milieubeheer	Nadeel van € 606.000 vanwege SpUk voor duurzaamheid (CDOKE) en vanuit het Nationaal Isolatieprogramma (NIP). De CDOKE gelden zijn deels ingezet en het restant wordt in 2024 ingezet. In de begroting is rekening gehouden met de ontvangst van het totaal beschikte bedrag. In 2023 is de tranche 2023 ontvangen.	N	-€ 606.000	I
TV100-3 Mutaties reserves P3-2019	Nadeel van € 329.000 door diverse lagere onttrekkingen uit de reserve: € 67.000 door lagere onttrekking in verband met omgevingswet. € 164.000 door lagere onttrekking in verband met actieplan Woningbouw 2.0 € 85.000 door lagere onttrekking in verband met Ekerschot Noord. € 13.000 door diverse kleinere lagere onttrekkingen. Voordeel van € 65.000 door onttrekking in verband met aanvulling voorziening huishoudelijk afval. Voordeel van € 142.000 door onttrekking in verband met aanvulling verliesvoorziening CPO Ekerschot Noord	N	-€ 122.000	I
TV730 Afval	Nadeel van € 57.000 doordat er minder afval is opgehaald. Nadeel van € 23.000 omdat minder aan de voorziening is onttrokken.	N	-€ 80.000	I
TV030 Beheer overige gebouwen en gronden	Een voordeel van € 94.000 vanwege ontvangsten inkooporganisatie vanwege facturering werkplekken. Nadeel van € 34.000 door diverse kleine verschillen.	V	€ 60.000	I
TV-810 Ruimtelijke ordening	Voordeel van € 124.000 doordat er meer ontvangen is dan geraamd. Vanwege de complexiteit en onzekerheid van de nieuwe omgevingswet zijn juist in het eerste halfjaar veel bestemmingsplannen vastgesteld.	V	€ 124.000	I
TV830 Wonen en bouwen	Voordeel van € 182.000 doordat er meer omgevingsvergunningen zijn afgehandeld in 2023.	V	€ 182.000	I
Subtotaal	.	N	-€ 3.025.000	
Overige verschillen <25K	.	V	€ 2.000	I
Eindtotaal	.	N	-€ 3.023.000	

2.3.4 Beleidsindicatoren

Resultaat					
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing (Vhrosv)					
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	3,8	9,3	2022	ABF SysWov

2.4 Programma 4: Beheer openbare ruimte

2.4.1 Wat hebben we bereikt

Speerpunt 1: Prioriteit voor verkeersveiligheid		
in het eerste kwartaal van 2023 ronden we een nieuw verkeer- en vervoersplan af met uitvoeringsprogramma. Het plan haakt aan op de ontwikkelingen vanuit de regionale mobiliteitsagenda en het daaruit voortvloeiende programma. Ook leggen we hierin de verbinding met de plaatselijke ontwikkelingen, zoals het centrumplan. Middels het uitvoeringsprogramma worden concrete aanpassingen auto- en integraal doorgevoerd in de openbare ruimte		Het mobiliteitsplan is op 26 september 2023 unaniem met een amendement vastgesteld door de raad. Op 06-02-2024 heeft het college ingestemd met het uitvoerings- programma mobiliteit 2024 - 2026. De raad is middels een rib geïnformeerd.
Speerpunt 2: Aanpakken van riolering, wegen, fietspaden en voetpaden (samen werken aan Oirschot thema beheer openbare ruimte).		
in het laatste kwartaal van 2022 zijn voor alle assets (wegen, riolering, groen, etc.) rekenmotoren gerealiseerd. Een rekenmotor is een programma waarmee we, op basis van hoeveelheden (areaalgegevens) en kostenkengedaten, de benodigde onderhoudsbudgetten voor klein- en groot onderhoud kunnen bepalen. Met deze budgetten bereiden wij aanbestedingen voor om het onderhoud en de vervangingen daadwerkelijk te realiseren.		In 2023 zijn op de Meijerijsebaan (1ste deel), Melklanden, Spreeuwelsedijk, Bestseweg en Kempenweg (gedeeltelijk) de asfaltverhardingen vernieuwd. Tevens is het fietspad Straatsedijk vernieuwd en is onderhoud uitgevoerd aan diverse zandpaden. Ook is gestart met de voorbereiding voor het vernieuwen van Polsdonken, Priemsteeg, Beerseveld, Groenewoud, Oude Besteweg en Montfortlaan waarvoor de werkzaamheden in 2024 uitgevoerd zullen gaan worden. De civieltechnische werken voor de herinrichting van Egidiusstraat en Slingerbos zijn afgerond. Het hoofdstation voor de vacuümriolering aan het Pandgat is in 2023 volledig gerenoveerd.
In het eerste kwartaal van 2023 actualiseren wij het IMBK, de assetsheets en het integraal meerjarenprogramma (IMMP) en ronden daarmee een nieuw dekkingsplan voor het hele IMBK af.		Op 24 oktober 2023 is het IMBK 2024 - 2027 "Beheren met de blik vooruit" vastgesteld door de raad.
in het tweede kwartaal van 2022 is de eerste stap in het realiseren van de voorzieningenkaart (bestaand beleid en voorzieningen inventariseren en beoordelen) gezet. Afhankelijk van de voortgang en de resultaten zetten we in 2023 het co-creatieproces met stakeholders verder op.		Na vaststelling van het IMBK is eind 2023 gestart met de voorbereidingen om in 2024 gebouwenbeheer toe te voegen aan de andere assets middels het inrichten van een gebouwbeheersysteem. In dit licht zal de voorzieningenkaart onderdeel worden van het beheersysteem.

Speerpunt 3. Verduurzaming gemeentelijk vastgoed (samen werken aan Oirschot thema beheer openbare ruimte).		
Er is een duurzame meerjaren onderhouds-prognose opgesteld. We verduurzamen de gemeentelijke gebouwen bij natuurlijke momenten. Dat wil zeggen, op het moment dat groot onderhoud of vervanging noodzakelijk is, of zoveel eerder wanneer dit vanwege bovenliggende prioriteiten gewenst en of mogelijk is.		In 2023 zijn voor de meest belastende gebouwen de eerste onderzoeken gedaan naar de mogelijkheden om te verduurzamen en de effecten op de energiebesparing. Deze informatie wordt gebruikt voor het vervolgproces richting verduurzaming. In 2023 is het kantoor van de gemeentewerf voorzien van een groen dak en zijn er zonnepanelen geplaatst.

Speerpunt 4. Versnellen verduurzaming openbare verlichting en plaatsing laadpalen (samen werken aan Oirschot thema beheer openbare ruimte).		
aansluitend op het reeds gerealiseerde verleden van de hoofdwegen in 2021 en 2022, starten we in 2023 met het verleden van alle overige wijken en wegen. Dit programma neemt ongeveer 4 jaar in beslag		De eerste tranche van het verleden van de lichtpunten is in 2023 gestart en nagenoeg afgerond. Daarnaast is in 2023 gestart met het voorbereiden van de volgende tranche, we liggen hiermee op koers om in 4 jaar tijd het gehele areaal te verleden. Het proefproject voor de keuze van nieuwe kegelarmaturen is afgerond en wordt momenteel geëvalueerd.
In het nieuwe verkeer- en vervoersplan zal aandacht zijn voor laadpalen en hoe we zorgen dat het bijplaatsen aansluit bij de behoefte.		Het laadpalenbeleid is in 2023 nagenoeg afgerond. Besluitvorming wordt verwacht in 2024.

Speerpunt 5. Uitvoeren Oirschots Samenwerkingsmodel Onderhoud		
nadat het nieuwe subsidiebeleid is vastgesteld, maken we in 2023 afspraken over onderhoud (OSMO) en uniforme huurprijzen met de buitensportverenigingen. Daarnaast is in de tweede helft van 2022 duidelijk welke buitensportvereniging(-en) vanaf 2023 willen privatiseren. De financiële consequenties worden meegenomen in de gemeentelijke begroting.		De pilot is in 2023 gestart bij de Beerse Boys en loopt door in 2024. Op 19 december heeft de raad ingestemd met de privatisering van tennisvereniging TCO. Momenteel zijn er geen andere verenigingen met een privatiseringswens.

Speerpunt 6. Omgang met Afval en bredere inzet Milieustraat		
We geven vervolg aan de uitwerking van het initiatief "Van Milieustraat naar Grondstoffencentrum". Laatste kwartaal 2022 wordt een voorstel uitgewerkt en voorgelegd aan de raad, waarna bij instemming in de eerste helft van 2023 een voorbereidings- en aanbestedingstraject wordt doorlopen om in 2024 het Grondstoffencentrum te realiseren		Q4 2023 is begonnen met het aanstellen van een projectleider voor het realiseren van het grondstoffencentrum. Q4 is gebruikt om bij alle partijen de benodigde documentatie op te halen en voorbereidende onderzoeken te doen voor de start en realisatie in 2024.

Aansluitend aan de besluitvorming rondom het Grondstoffencentrum doen we een onderzoek naar de mogelijkheden voor kringloop en hergebruik van bouwmaterialen. Medio 2023 is dit afgerond.

In verband met duidelijkheid over daadwerkelijke invulling wordt dit onderzoek pas gedaan nadat het definitieve plan voor het grondstoffencentrum is uitgewerkt (verwachting Q1 2024), in plaats van na besluitvorming.

2.4.2 Wat heeft het gekost: afwijkingen

Lasten & baten

alle bedragen x €1.000	Primitief Begroot 2023			Begr na wijzigingen 2023			Jaarrekening 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 4												
TV080-4 Overige baten en lasten P4-2019	325	-	325	249	-	249	-	-	-	249	-	249
TV-210 Verkeer en wegen	3.059	-58	3.001	3.324	-98	3.225	3.623	-391	3.231	-299	293	-6
TV220 Parkeren	-	-	-	-	-6	-6	-	-8	-8	-	2	2
TV-340 Economische promotie	-	-423	-423	-	-584	-584	-	-589	-589	-	5	5
TV-540 Musea	95	-	95	97	-	97	86	-	86	10	-	10
TV-570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	1.813	-42	1.771	2.582	-230	2.352	2.341	-112	2.228	242	-118	124
TV720 Riolering	1.321	-1.762	-441	1.396	-1.899	-503	1.528	-1.810	-282	-132	-90	-221
Totaal exclusief reserves	6.613	-2.285	4.328	7.648	-2.818	4.830	7.578	-2.910	4.668	71	92	163
TV100-4 Mutaties reserves P4-2019	403	-32	370	403	-520	-117	403	-367	36	-	-153	-153
4 Beheer openbare ruimte	7.015	-2.317	4.698	8.051	-3.338	4.713	7.980	-3.277	4.703	71	-61	10

2.4.3 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000

Lasten

Beheer openbare ruimte				
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV080-4 Overige baten en lasten P4-2019	Voordeel van € 249.000 omdat de begrote stelpost loon- en prijsstijging in 2023 niet volledig noodzakelijk is geweest.	V	€ 249.000	I
TV-570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	VLG: De geplande werkzaamheden die begroot waren op de resterende €195.000,- zijn in 2023 niet uitgevoerd omdat de voorbereidingen om te komen tot een gedragen plan met de belanghebbende langer duurde dan voorzien. Deze werkzaamheden worden in de eerste helft van 2024 alsnog uitgevoerd. Voordeel van € 21.000 omdat de plaagdruk van de eikenprocessierups gering was in 2023. Voordeel van € 18.000 als gevolg van het realiseren van alle beheermaatregelen binnen de subsidie. Voordeel van € 8.000 door diverse kleine verschillen.	V	€ 242.000	I
TV720 Riolering	Nadeel van € 132.000 als gevolg van hogere prijzen elektriciteit veranderende markt met nieuwe hogere aanbestedingsresultaten en extra onderhoud / calamiteiten als gevolg van extreem nat najaar.	N	-€ 132.000	I
TV-210 Verkeer en wegen	Nadeel van € 75.000 door naheffing energiebelasting 2018 - 2022. Nadeel van € 215.000 door inhaalafschrijvingen 2022. Voordeel van € 10.000 door diverse kleine verschillen.	N	-€ 299.000	I
Subtotaal	.	V	€ 60.000	
Overige verschillen <25K	.	V	€ 11.000	I
Eindtotaal	.	V	€ 71.000	

Baten

Beheer openbare ruimte				
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV720 Riolering	Nadeel van € 138.000 door lagere opbrengsten omdat huishoudens minder water zijn gaan gebruiken. Veel gebruikers zijn daardoor teruggevallen in een lagere tranche. Voordeel van € 44.000 door hogere vrijval voorziening riolering. Voordeel van € 4.000 door hogere bijdragen rioolaansluitingen.	N	-€ 90.000	I
TV100-4 Mutaties reserves P4-2019	Nadeel van € 153.000 als gevolg van lagere onttrekking reserve Kleine Beerze.	N	-€ 153.000	I
TV-570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	Nadeel van € 115.000 als gevolg van vertraging in het aanvraagproces van de subsidie fietspad en herinrichting Oude Toren. Nadeel van € 3.000 door overige verschillen.	N	-€ 118.000	I
TV-210 Verkeer en wegen	Voordeel van € 247.000 door hogere ontvangsten van de generatievergoedingen vanwege aanleg glasvezelnetwerk. Voordeel van € 46.000 door ontvangen schadevergoedingen wegmeubilair.	V	€ 293.000	I
Subtotaal	.	N	-€ 68.000	
Overige verschillen <25K	.	V	€ 7.000	I
Eindtotaal	.	N	-€ 61.000	

2.4.4 Beleidsindicatoren

Resultaat					
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Volksgezondheid en Milieu					
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	51	148	2022	CBS
Hernieuwbare elektriciteit	%	41,4	33,1	2021	Berekening

2.5 Programma 5: Bestuur en dienstverlening

2.5.1 Wat hebben we bereikt

Speerpunt 1. Betere dienstverlening: digitaal, flexibel inspelen op wensen klant, snellere vergunningverlening.		
Om de dienstverlening (conform het vastgestelde dienstverleningsbeleid) verder te verbeteren, zal huisvesting in het algemeen verder worden onderzocht.		De gemeente Oirschot blijft graag inzetten op verbetering dienstverlening. Bedoeling was om in de tweede helft van 2023 aan de slag te gaan met de aanbevelingen van de rekenkamer. O.a. door een extra Tweede Kamer Verkiezing in 2de helft 2023, was er beperkte capaciteit en zijn de aanbevelingen slechts gedeeltelijk opgepakt. De huisvesting (in brede zin) komt onder meer aan de orde in het kader van het project 'hybride werken'.
Met de huidige maatschappelijke en politieke ontwikkelingen, denk aan de energietransitie en de Omgevingswet, verandert er veel in het dagelijks leven van inwoners. Gemeente Oirschot beseft dat een sterke lokale democratie om continu aandacht en onderhoud vraagt, om mee te kunnen bewegen met de nieuwe uitdagingen. Het is juist nu van belang dat wij onze inwoners blijven betrekken bij de ontwikkelingen in de samenleving én dat we daarbij ruimte blijven bieden voor nieuwe verbindingen tussen inwoners en het bestuur. Uit de praktijk blijkt dan ook dat dit verdergaat dan alleen inspraak bij de voorbereiding van beleid. Daarom zetten wij gemeente breed stappen om te komen tot een stevige inrichting van het participatiebeleid		In 2023 zijn er stappen gezet om te komen tot een breed gedragen participatiebeleid. De uitwerking ervan vergt echter meer tijd, waardoor we in 2024 hier verder invulling aan geven.
Speerpunt 2. Goede ambtelijke organisatie die is uitgerust om de toevertrouwde taken uit te voeren en de ambities waar te maken.		
De ontwikkelingen rond informatieveiligheid en privacy zijn zodanig dat er stevig op moet worden ingezet. In 2022 is hiermee een start gemaakt door het aantrekken van een (interim) privacy officer en een (interim) CISO, het werken aan bewustwording en herijken van processen en procedures. In 2023 wordt dit proces voortgezet wat moet leiden tot een goede borging van beide aandachtsvelden in de organisatie.		Op het gebied van Informatieveiligheid zijn de nodige stappen gezet onder meer in de implementatie van onderdelen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Ook is een Crisisplan Cyberincidenten ontwikkeld. We volgen continue nieuwe technologische ontwikkelingen (zoals Artificial Intelligence) om een veilig gebruik hiervan te bewaken

		Het vragen van de aandacht voor privacy en het organiseren van fysieke trainingen voor (nieuwe) medewerkers (vast en inleen) hebben een structureel karakter gekregen. We zijn gestart met het beschrijven en optimaliseren van processen. Privacy en informatiebeveiliging hebben daarin nadrukkelijk een plaats. Daarnaast hebben we processen / procedures voor gedragsregels / melden van incidenten etc. ontwikkeld. Aan bewustwording werken we continu.
Al langere tijd is de omvang van de ambtelijke organisatie in relatie tot de opgelegde taken en het ambitieniveau een grote bron van zorg. Voor een optimale dienstverlening is het noodzakelijk dat in de ambtelijke organisatie blijvend geïnvesteerd wordt. De in 2022 ingezette weg van investeren in capaciteit en efficiënter inrichten van processen zal in 2023 worden voortgezet. Maar we zijn er nog lang niet.		Voor diverse functies heeft het afgelopen jaar de vacature (langdurig) opengestaan zonder succes. In die gevallen zijn we tot inhuur overgegaan. De instroom van nieuw personeel via de reguliere wervingskanalen is wel hoger. Binnen een aantal onderdelen is de verhouding tussen vast en inhuur nog niet optimaal.
De arbeidsmarkt werkt niet mee. Gezocht wordt naar mogelijkheden om snel aan kwalitatief goede en competente medewerkers te komen. Op dit moment lukt dit alleen maar door (dure) inhuur maar dit zijn slechts tijdelijke oplossingen.		De afgelopen maanden is een aantal inhuurkrachten succesvol in vaste dienst getreden bij de gemeente Oirschot, wat een goede ontwikkeling is. Dit neemt niet weg dat het een lastige opgave is om kwalitatieve medewerkers binnen te halen en dat er op sommige plekken in de organisatie nog steeds veel wordt ingehuurd.
Alleen kunnen we dit niet omdat we allemaal uit dezelfde vijver vissen. We zetten in 2023 meer in om in de regio met andere overheden samen op te trekken op het gebied van werven van medewerkers. Intern is het belangrijk om medewerkers te behouden. Dit vraagt niet alleen te kijken naar ons beloningsbeleid maar ook het boeien voor medewerkers. Gemeente Oirschot wil hiermee een aantrekkelijke werkgever zijn met goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden en passende inhoud bij functies.		Er is een plan van aanpak voor arbeidsmarktcommunicatie opgesteld. We gaan middels interviews achterhalen wat werken voor gemeente Oirschot betekent voor onze medewerkers.

Speerpunt 3. Duidelijkheid over samenwerkingsverbanden

Er wordt een evaluatie uitgevoerd naar de samenwerkingsverbanden. Nieuwe maatschappelijke opgaven stellen hoge eisen aan de bestuurs- en organisatiekracht van gemeenten en staat daarom hoog op de agenda bij veel gemeenten. Deze evaluatie is gericht op de vraag in hoeverre de verscheidene samenwerkingsverbanden bijdragen aan de ambitie en de te realiseren opgaves voor Oirschot. Deze evaluatie netwerksamenwerking is de uitwerking van een motie hierover van de raad. Een externe partij gaat dit onderzoek uitvoeren en zal eind tweede kwartaal 2023 met bevindingen en aanbevelingen komen. Met de aanbevelingen gaat het college aan de slag conform de afspraak hierover in het coalitieprogramma. Hierna zal het eind 2023 ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Voor dit onderzoek is een budget gereserveerd van € 50.000,-		Het evaluatierapport is afgerond en aan de raad gepresenteerd. In juli 2023 heeft de raad besloten het advies over te nemen om te kiezen voor één samenwerkingspartner. De eerste bestuurlijke en ambtelijke stappen richting de gemeente Best zijn gezet. Deze gemeente heeft begin 2024 besloten een vergelijkbaar onderzoek te laten uitvoeren.
De colleges van de 5 Kempengemeenten hebben in juni 2020 besloten het proces doorontwikkeling GRSK te starten. Begonnen is met het proces "Opnieuw verbinden" met als doel te komen tot de herpositionering van de verschillende onderdelen van de GRSK per 1 januari 2023. Het gaat hierbij om VTH, P&O, MD en SSC. Taken, positionering en bevoegdheden van VTH, P&O en in mindere mate MD is per 1 januari 2023 een feit. In 2023 moet het leiden tot een goede uitvoering daarvan	„	Het jaar 2023 heeft in het teken gestaan om HR op orde te brengen, zowel in formatie (uitbreiding met 1,67 fte (was 1,67 fte) als in herijking van een aantal processen zoals introductieprogramma, werving en selectie. Bij HR waren er grote problemen met de inrichting en de werking van het ondersteunende software pakket en daarmee ook met de salaris- en personeelsadministratie. Deze zijn grotendeels opgelost met de nodige extra inzet. Echter zijn nog niet alle eisen die bij de aanbesteding (Kempengemeenten) zijn afgesproken gerealiseerd. In 2023 is veel effort gestoken in het op orde brengen van processen, systemen en mandaat alsmede het wegwerken van een achterstand vanuit de GRSK.

Speerpunt 4. Inwoners digitaal goed bedienen

In 2017 is het project *Digitaal is de norm* van start gegaan met als doel zoveel mogelijk digitaal te kunnen verwerken. Met name het Zaakgericht werken moet worden geïmplementeerd in de organisatie. Het afgelopen jaar is dit project door het vertrek van zowel projectleider als projectmedewerkers vertraagd. In 2023 moet dit proces verder worden opgepakt en worden uitgewerkt. Hiervoor wordt de benodigde capaciteit beschikbaar gesteld.

- Aanbestedingstraject voor anonimiseringssoftware is doorlopen. Momenteel worden de implementatieplannen gemaakt.
- Mede naar aanleiding van het oordeel van de provincie ligt er sinds oktober 2023 een verbeterplan informatiemanagement om de archief-functie op orde te brengen. We zijn gestart met het in orde maken van de beleidsstukken en nu in de fase om de systemen te optimaliseren. De geplande einddatum van dit project van eind mei 2024 is realistisch.
- Proces optimalisatie is opgenomen in het (uitvoerings)programma digitaal samenwerken. Processen, systemen, wet- en regelgeving en houding en gedrag gaan hand in hand. Hiervoor is een visie vastgesteld. Tijdens de analyse fase zijn enkele processen al geoptimaliseerd, waaronder de digitale vergunningsaanvragen.

2.5.2 Wat heeft het gekost: afwijkingen

Lasten & baten

alle bedragen x €1.000	Primitief Begroot 2023			Begr na wijzigingen 2023			Jaarrekening 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 5												
TV010 Bestuur	1.740	-12	1.728	1.937	-	1.937	2.010	-17	1.992	-72	17	-55
TV020 Burgerzaken	587	-146	440	814	-225	589	839	-261	579	-26	36	10
TV080-5 Overige baten en lasten P5-2019	46	-	46	-	-	-	204	-	204	-204	-	-204
Totaal exclusief reserves	2.373	-159	2.214	2.751	-225	2.526	3.053	-278	2.775	-302	53	-249
TV100-5 Mutaties reserves P5-2019	-	-90	-90	3.231	-4.822	-1.591	6.312	-7.813	-1.501	-3.081	2.991	-90
5 Bedrijfsvoering & Interne dienstverlening	2.373	-249	2.124	5.982	-5.047	935	9.366	-8.091	1.274	-3.383	3.044	-339

2.5.3 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000

Lasten

Lasten	Programma 5:Bestuur en dienstverlening			
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV010 Bestuur	Voordeel van € 25.000 omdat de salariskosten van het bestuur te hoog geraamd zijn. Nadeel van € 97.000 door toevoegingen aan de voorzieningen pensioenen wet-houders en wachtgeld.	N	-€ 72.000	S
TV020 Burgerzaken	Nadeel van € 26.000 omdat er meer afgegeven producten (persoonsdocumentatie) zijn, waardoor de inkoop-en productiekosten hoger zijn.	N	-€ 26.000	I

TV080-5 Overige baten en lasten P5-2019	Nadeel van € 204.000 door storting in de voorziening dubieuze debiteuren. Na een opschoonactie van oude debiteurenposities is een storting in de voorziening noodzakelijk om deze weer op gewenst niveau te brengen.	N	-€ 204.000	I
TV100-5 Mutaties reserves P5-2019	Nadeel van € 3.080.000 door het verlagen van de reserve weerstandsvermogen en risicobeheersing. De reserve stemt hierdoor overeen met de risico's. Nadeel van € 1.000 door kleinere verschillen.	N	-€ 3.081.000	I
Subtotaal	.	N	-€ 3.383.000	
Overige verschillen <25K	.	V	0	I
Eindtotaal	.	N	-€ 3.381.000	

Baten

	Bestuur en dienstverlening			
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV020 Burgerzaken	Voordeel van € 36.000 door een lichte stijging ten opzichte van 2022 van huwelijken en partnerschappen en door een stijging van aanvragen van persoonsdocumentatie. Hierdoor zijn meer leges ontvangen.	V	€ 36.000	I
TV100-5 Mutaties reserves P5-2019	Nadeel van € 90.000 door lagere onttrekking uit reserve vanwege lagere kosten bewonersparticipatie. Voordeel van € 3.080.000 door het verhogen van de algemene reserve ten laste van de reserve weerstandsvermogen en risicobeheersing. Voordeel van € 1.000 door kleinere verschillen.	V	€ 2.991.000	I
Subtotaal	.	V	€ 3.027.000	
Overige verschillen <25K	.	V	€ 17.000	I
Eindtotaal	.	V	€ 3.044.000	

2.5.4 Beleidsindicatoren

Resultaat					
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Bestuur en ondersteuning					
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	6,04	niet beschikbaar	2023	Eigen jaarrekening
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	6,76	8,90	2023	Eigen jaarrekening
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	658	434,95	2023	Eigen jaarrekening

Externe inhuur	Kosten als % van totale loon-som + totale kosten inhuur externen	0,34	16,50	2023	Eigen jaarrekening
Overhead	% van totale lasten	0,14	10,71	2023	Eigen jaarrekening
Taakveld: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing (Vhrosv)					
Gemiddelde WOZ waarde alle woningen	x €1.000	465	368	2022	CBS
Demografische druk	%	76,4	70,3	2023	CBS
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	815	860	2023	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	942	942	2023	COELO

2.6 Programma 11 Algemene dekkingsmiddelen

2.6.1 Wat heeft het gekost: afwijkingen

Lasten & baten

alle bedragen x €1.000	Primitief Begroot 2023			Begr na wijzigingen 2023			Jaarrekening 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 11												
TV050 Treasury	54	-62	-8	115	-162	-47	209	-194	15	-95	32	-62
TV061 Onroerend Zaakbelasting (OZB) wo	164	-3.808	-3.644	266	-3.841	-3.575	275	-3.838	-3.563	-9	-3	-12
TV062 Onroerend Zaakbelasting (OZB) n-w	79	-3.908	-3.829	83	-3.844	-3.761	83	-3.852	-3.769	-	7	7
TV064 Belasting overig	15	-47	-32	15	-40	-24	15	-39	-23	-	-1	-1
TV070 Algemene uitkering gemeentefond	96	-28.862	-28.766	101	-31.400	-31.299	101	-32.043	-31.941	-1	643	643
TV080-6 Overige baten en lasten P6-2019	9	-	9	10	-	10	-	-	-	10	-	10
Totaal exclusief reserves	417	-36.687	-36.270	590	-39.287	-38.697	684	-39.966	-39.282	-94	679	585
TV100-ALGD Mutaties reserves Alg Dekk 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 Algemene dekkingsmiddelen	417	-36.687	-36.270	590	-39.287	-38.697	684	-39.966	-39.282	-94	679	585

2.6.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000

Lasten

Lasten	Algemene Dekkingsmiddelen			
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV050 Treasury	Nadeel van € 95.000 door hogere ontvangen rente op overtollige gelden die zijn weggezet bij het ministerie van financiën (schatkistbankieren) Hierdoor is minder rente toegerekend aan activa dan begroot. Tegenover dit nadeel op het onderdeel treasury staat een voordeel op de rente op de investeringen bij diverse posten in de exploitatie. Bij de BURAP 2023 is het budget al flink naar beneden bijgesteld.	N	-€ 95.000	I
Subtotaal	.	N	-€ 95.000	
Overige verschillen <25K	.	V	€ 1.000	I

Eindtotaal	.	N	-€ 94.000	
------------	---	---	-----------	--

Baten

Baten	Algemene Dekkingsmiddelen			
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV050 Treasury	Voordeel van € 32.000 door meer ontvangen rente schatkistbankieren.	V	€ 32.000	I
TV070 Algemene uitkering gemeentefonds	Voordeel van € 643.000 doordat decembercirculaire 2023 niet is verwerkt in de raming.	V	€ 643.000	I
Subtotaal	.	N	€ 675.000	
Overige verschillen <25K	.	V	€ 4.000	I
Eindtotaal	.	V	€ 679.000	

2.7 Programma 12 Overhead

2.7.1 Wat heeft het gekost: afwijkingen

Lasten & baten

alle bedragen x €1.000	Primitief Begroot 2023			Begr na wijzigingen 2023			Jaarrekening 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 12												
TV040 Overhead, ondersteuning en organ	7.698	-13	7.685	9.600	-18	9.582	9.573	-102	9.471	28	84	111
TV080-7 Overige baten en lasten Overhea	95	-	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exclusief reserves	7.793	-13	7.780	9.600	-18	9.582	9.573	-102	9.471	28	84	111
TV-100 Mutaties reserves overhead	-	-731	-731	304	-794	-490	304	-811	-507	-	17	17
12 Overhead	7.793	-744	7.049	9.904	-812	9.092	9.877	-913	8.963	28	101	129

2.7.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000

Lasten

Lasten	Overhead			
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV040 Overhead, ondersteuning en organisatie	Een voordeel van € 28.000 door diverse verschillen in de realisatie van overheadkosten.	V	€ 28.000	I
Subtotaal	.	V	€ 28.000	
Overige verschillen <25K			€ 0	I
Eindtotaal	.	V	€ 28.000	

Baten

Baten	Overhead			
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S

TV040 Overhead, ondersteuning en organisatie	Voordeel van € 35.000 door niet geraamde opbrengsten WAZO Voordeel van € 15.000 door niet geraamde loonkostensubsidie. Voordeel van € 24.000 door niet geraamde opbrengsten materialen voor onder meer de landelijke op-schoondag. Voordeel van € 10.000 door overige kleine verschillen.	V	€ 84.000	I
Subtotaal	.	V	€ 84.000	
Overige verschillen <25K		V	€ 17.000	I
Eindtotaal	.	V	€ 101.000	

2.8 Onderdeel Vennootschapsbelasting

2.8.1 Wat heeft het gekost: afwijkingen

Lasten & baten

alle bedragen x €1.000	Primitief Begroot 2023			Begr na wijzigingen 2023			Jaarrekening 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 13												
TV090 Vennootschapsbelasting	7	-	7	7	-	7	-31	-	-31	38	-	38
Totaal exclusief reserves	7	-	7	7	-	7	-31	-	-31	38	-	38
TV100-VPB Mutaties reserves Vpb-2019	-	-3	-3	-	-3	-3	-	-3	-3	-	-	-
13 Vennootschapsbelasting	7	-3	4	7	-3	4	-31	-3	-34	38	-	38

2.8.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen > of gelijk aan €25.000

Lasten	VPB			
Taakveld	Reden belangrijkste afwijking	V/N	Bedrag	I/S
TV090 Vennootschapsbelasting	Voordeel van € 31.000 door teruggave vennootschapsbelasting 2022. Voordeel van € 7.000 door overige verschillen.	V	€ 38.000	I
Subtotaal	.	V	€ 38.000	
Overige verschillen <25K			€ 0	I
Eindtotaal	.	V	€ 38.000	

3 Toelichting op specifieke kostensoorten

3.1 Personeelskosten 2023

In dit hoofdstuk is een samenvatting gepresenteerd van de analyse van de personele kosten zoals deze begroot en verantwoord zijn in programma 12. Deze analyse maakt onderdeel uit van het gerealiseerde resultaat op de lasten van € 28.000 in programma 12 taakveld overhead, ondersteuning en organisatie (zie paragraaf 2.7).

Onderdeel van programma 12 overhead is ook de doorbelasting naar de taakvelden van de personeelskosten conform het Besluit, Begroten en Verantwoorden (BBV). Ook hierover geven we in dit hoofdstuk een nadere toelichting.

Personele kosten 2023

In totaal is er een bedrag van € 11,8 miljoen begroot en is er ongeveer €11,5 miljoen uitgegeven aan personeelskosten, zoals weergegeven in onderstaande tabel. Onder deze tabel is een beknopte toelichting gegeven over de personele kosten 2023.

	Begroting primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Afwijking
Vaste salarislasten	9.637.417	8.018.321	7.213.097	805.224
Personeel van derden	110.000	3.429.737	3.855.152	-425.415
Overige kosten	282.964	395.414	363.567	31.847
Voorziening spaarverlof	0	0	42.630	-42.630
Totale personele kosten 2023	10.030.381	11.843.472	11.474.446	369.026

Onderstaand geven we een korte toelichting van de personele kosten 2023:

Vaste salarislasten

De vaste salariskosten geven een voordelig resultaat van € 805.224. Dit komt met name doordat het ook in 2023 moeilijk is gebleken om openstaande vacatures met vaste medewerkers in te vullen.

Personeel van derden

Doordat het in 2023 lastig is gebleken om vacatures met vaste medewerkers in te vullen is op diverse plekken in de organisatie ingehuurd. Daarnaast was het ziekteverzuim in 2023 erg hoog (8%). Voor inhuur als gevolg van ziekte was in 2023 een budget beschikbaar van €110.000, dit is in 2023 overschreden met € 133.000. De inhuurlasten leiden tot een overschrijding van de personeelslasten van € 425.415.

Overige kosten

Voor overige kosten zoals trainingskosten, vergoedingen woon-werk, eindheffing WKR hebben we een positief resultaat van € 31.847 in 2023. Dit zijn diverse kleine over- en onderschrijdingen > € 25.000 waarvoor geen verdere toelichting.

Voorziening spaarverlof

In 2023 hebben we conform het BBV een voorziening spaarverlof gevormd. Met ingang van boekjaar 2022 hebben werknemers de mogelijkheid om niet opgemaakte verlofuren onder voorwaarden om te zetten in spaarverlof. Dit spaarverlof heeft geen vervaldatum en kan door de werknemer naar eigen wens worden

ingezet om met behoud van loon minder te werken. De verslaggevingsregels (BBV) schrijven voor dat spaarverlof of onder voorwaarden financieel tot uitdrukking moet komen in een voorziening. In 2022 had de gemeente heeft nog geen voorziening voor dit spaarverlof gevormd in de jaarrekening aangezien er nog geen medewerkers gebruik maakten van deze regeling. In 2023 zijn een aantal medewerkers gebruik gaan maken van deze regeling. Daarom hebben we in 2023 een dotatie gedaan van € 42.630 in de voorziening spaarverlof. Jaarlijks dient dit bedrag herzien te worden.

Doorbelasting personele lasten aan taakvelden

Conform het BBV dienen de personeelskosten te worden doorbelast naar de diverse taakvelden. Het doel van het BBV is namelijk kosten toe te rekenen, zodat deze tot uitdrukking komen binnen de afzonderlijke programma's. Zodoende worden de directe personele kosten per programma per taakveld zichtbaar. De indirecte personeelskosten, dienen op één centrale plek te worden verantwoord. In deze jaarrekening presenteren we dat in programma 12 overhead. De doorbelasting van personele kosten zijn gebaseerd op begrote productieve uren. In 2023 hebben we in de realisatie de doorbelastingen verwerkt zoals deze begroot zijn. Dit betekent dat er in de programma's geen afwijkingen zijn in de taakvelden als gevolg van doorbelastingen. Uitzondering hier op zijn de doorbelastingen naar de projecten en grondexploitaties. Deze kosten zijn doorbelast op basis van de werkelijk gemaakte kosten in de diverse projecten. Dit geeft in programma 12 een nadeel van € 229.874. In de volgende tabel is een overzicht weergegeven van de doorbelastingen personele kosten naar de taakvelden in programma 12.

	Begroting primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Afwijking
Totale personele kosten 2023	10.030.381	11.843.472	11.474.446	369.026
Toerekening naar taakvelden	-5.565.331	-5.750.392	-5.520.518	-229.874
Totaal overheadkosten personeel 2023	4.465.050	6.093.080	5.953.928	139.152

3.2 Analyse mutatie reserves

Lasten / toevoeging aan reserves

Lasten	Ruimtelijke leefomgeving			
TV100-3 Mutaties reserves P3-2019	Nadeel van € 25.000 door een hogere dotatie van de provinciale gelden Ruimte voor Ruimte. De bijdrage is € 25.000 hoger dan begroot. Nadeel van € 221.000 door het toevoegen van ontvangsten anterieure overeenkomsten.	N	-€ 246.000	I

Lasten	Bestuur en dienstverlening			
TV100-5 Mutaties reserves P5-2019	Nadeel van € 3.080.000 door het verlagen van de reserve weerstandsvermogen en risicobeheersing. De reserve stemt hierdoor overeen met de risico's. Nadeel van € 1.000 door kleinere verschillen.	N	-€ 3.081.000	I

Baten / onttrekkingen aan reserves

Baten	Sociale leefomgeving			
TV100-1 Mutaties reserves P1-2019	De onttrekking aan de algemene reserve voor de privatisering van TCO (afschrijving) heeft niet in 2023 plaatsgevonden (nadeel € 163.000). Dit gebeurt alsnog in 2024 (zie ook lasten). Nadeel van € 56.000 door aantal lagere onttrekkingen.	N	-€ 219.000	I

Baten	Ondernemen			
TV100-2 Mutaties reserves P2-2019	Nadeel van € 384.000 omdat er in 2023 lagere onttrekkingen zijn geweest betreffende projecten VLG 2022 - 2026. In de exploitatie is een gelijk bedrag minder besteed aan VLG 2022 - 2026.	N	-€ 384.000	I

Baten	Ruimtelijke leefomgeving			
TV100-3 Mutaties reserves P3-2019	Nadeel van € 329.000 door diverse lagere onttrekkingen uit de reserve: € 67.000 door lagere onttrekking in verband met omgevingswet. € 164.000 door lagere onttrekking in verband met actieplan Woningbouw 2.0 € 85.000 door lagere onttrekking in verband met Ekerschot Noord. € 13.000 door diverse kleinere lagere onttrekkingen. Voordeel van € 65.000 door onttrekking in verband met aanvulling voorziening huishoudelijk afval. Voordeel van € 142.000 door aanvulling verliesvoorziening CPO Ekerschot Noord	N	-€ 122.000	I

Baten	Beheer openbare ruimte			
TV100-4 Mutaties reserves P4-2019	Nadeel van € 153.000 als gevolg van lagere onttrekking reserve Kleine Beerze.	N	-€ 153.000	I

Baten	Bestuur en dienstverlening			
TV100-5 Mutaties reserves P5-2019	Nadeel van € 90.000 door lagere onttrekking uit reserve vanwege lagere kosten bewonersparticipatie. Voordeel van € 3.080.000 door het verhogen van de algemene reserve ten laste van de reserve weerstandsvermogen en risico-beheersing. Voordeel van € 1.000 door kleinere verschillen.	V	€ 2.991.000	I

3.3 Kredieten

Overzicht kredieten

Per programma is een overzicht gemaakt van de in 2023 beschikbare kredieten en de status per 31 december 2023 en of een krediet (lopend of af te sluiten).

P	Omschrijving	Afsluiten	Gevoteerd	31-12-2023	Resultaat
1	Sociale leefomgeving	Ja	553	507	45
1	Sociale leefomgeving	Nee	2.224	1.070	1.154
Totaal 1			2.776	1.578	1.199
3	Ruimtelijke leefomgeving	Nee	810	-	810
Totaal 3			810	-	810
4	Beheer openbare ruimte	Ja	4.127	4.343	-217
4	Beheer openbare ruimte	Nee	13.751	4.928	8.823
Totaal 4			17.877	9.271	8.606
5	Bestuur en dienstverlening	Ja	81	82	-1
Totaal 5			81	82	-1
12	Overhead	Nee	855	334	520
Totaal 12			855	334	520
Eindtotaal			22.399	11.265	11.135

P	Omschrijving	Afsluiten	Gevoteerd	31-12-2023	Resultaat
1	Sociale leefomgeving	Ja	553	507	45
4	Beheer openbare ruimte	Ja	4.127	4.343	-217
5	Bestuur en dienstverlening	Ja	81	82	-1
		Totaal Ja	4.760	4.933	-173
1	Sociale leefomgeving	Nee	2.224	1.070	1.154
3	Ruimtelijke leefomgeving	Nee	810	-	810
4	Beheer openbare ruimte	Nee	13.751	4.928	8.823
12	Overhead	Nee	855	334	520
		Totaal Nee	17.639	6.332	11.307
Eindtotaal			22.399	11.265	11.135

In totaal was er in 2023 € 22.399K beschikbaar aan kredieten. Van deze kredieten is € 11.265K benut. Er is € 4.933K besteed aan kredieten die per 31-12-2023 worden afgesloten. De af te sluiten kredieten hebben hierdoor een nadelig resultaat ten opzichte van de afgegeven raming bij de eindejaarsrapportage 2023.

Hierdoor wordt voorgesteld in te stemmen met het nadelige resultaat en de hogere kapitaallasten in komende begrotingsjaren.

Daarnaast wordt voorgesteld om het restantkrediet van € 11.135K van de lopende kredieten over te hevelen naar 2024. Op de navolgende pagina's ziet u wat de stand van zaken is per krediet.

Overzicht kredieten per programma

Programma 1 Sociale leefomgeving

Krediet	Omschrijving Krediet	Afsluiten	Gevoteerd	31-12-2023	Resultaat
75201901	Dakbedekking MFC de Klep	Ja	253	253	0
75202101	Dakbedekking Sporthal de Kemmer	Ja	255	255	0
75202201	Sp Girls korfbal veld 1 renov toplaag	Ja	45	-	45
75201801	Hockey bijdrage aanp accomodatie	Nee	250	-	250
75202008	Terreinverh nwe toplaag asfalt VVOV	Nee	32	-	32
75202207	VV Beerse Boys, Veld 6 Renovatie cfm MJO	Nee	61	41	20
75202209	VV Beerse Boys dakbedekking	Nee	129	-	129
75202210	Kunstgrasveld Beerse Boys veld 1 Hfdveld	Nee	800	926	-125
75202301	Atletiek, Renovatie cfm MJOP	Nee	343	-	343
75202303	VV Oirsch Vooruit veld 3 verl armaturen	Nee	45	-	45
75202306	VV Sp Boys meubilering bank kleedruimte	Nee	79	-	79
75202307	VV Oirschot Vooruit, Veld1 RenovatieTopl	Nee	91	103	-12
75202308	VV Beerse Boys, Veld 3 Verlichting (arma	Nee	33	-	33
75202309	TCO bijdrage privatisering	Nee	360	-	360
1	Sociale leefomgeving	Subtotaal	2.776	1.578	1.199

Programma 2 Ondernemen en 3 Ruimtelijke leefomgeving

Krediet	Omschrijving Krediet	Afsluiten	Gevoteerd	31-12-2023	Resultaat
77302301	Uitbreiding milieustr naar gronds.cent.	Nee	810	-	810
3	Ruimtelijke leefomgeving	Subtotaal	810	-	810

Programma 4 Beheer openbare ruimte

Krediet	Omschrijving Krediet	Afsluiten	Gevoteerd	31-12-2023	Resultaat
72101905	Reconstructie N395 Oirschot-Hilvarenbeek	Ja	1.116	1.122	-6
72101906	Voorb.kred.planv.snelfietsroute Tilb/Ehv	Ja	44	126	-83
72102002	Bestseweg en rotondo Lidl	Ja	760	990	-230
72102106	Meijerijsebaan (Tregelaar-Steenrijt)	Ja	631	602	28
72102107	Ravendonken	Ja	46	49	-3
72102204	Renovatie VV 2022	Ja	11	11	0
72102304	Renovatie VV 2023	Ja	63	51	13
75702201	Renovatie GR 2022 (Nog niet gelabeld)	Ja	60	55	5
75702202	Renovatie MB 2022	Ja	37	36	1
75702302	Renovatie MB 2023	Ja	71	7	64
77201805	IP Drp Mbs: a. aanleg extra grote riolen	Ja	335	335	0
77201806	IP Drp Mbs: b. aanleg extra waterbufferi	Ja	61	61	-0
77201807	N395: a. aanleg regenwaterriool 800 mm	Ja	234	234	-0
77201808	N395: b. Aanleg regenwateroverstort	Ja	0	4	-4
77201809	N395: c. Opwaarderen sloot	Ja	4	4	0
77201810	N395 d. Lengteprofiel aanp verb afschot	Ja	36	36	0
77201811	Oml.kanaal a. Stuwen verv en uitbreiden	Ja	103	103	-0
77201812	Oml.kanaal b. Verb best waterontr putte	Ja	0	0	0
77201813	Oml.kanaal c. Infiltr cap onderz en verb	Ja	4	4	-0
77201814	Activiteiten tbv comm-educatie en monito	Ja	4	4	0
77201902	Mechanische vervanging riolering 2019	Ja	251	258	-7
77201903	Afkopp/hydraul knelpunten riolering 2019	Ja	256	252	4
72101907	Verbindingsweg Kempenweg-Eindhovensedijk	Nee	3.373	1.769	1.604
72102103	Slingerbos	Nee	1.279	1.028	250
72102104	Egidiusstraat (incl stukje Annastr) 2021	Nee	607	558	48
72102105	woonrijpmaken Lubberstraat	Nee	105	3	102
72102302	Renovatie OV 2023 Masten en armaturen	Nee	471	293	178
72102305	Implementeren maatregelen vanuit verkeer	Nee	120	25	95
72102309	Beerseveld/Lubberstraat	Nee	303	39	264
72102310	E'hovensedijk (relatie bouwpl & Gr.Corr)	Nee	246	11	236
72102311	Polsdonken / Priemsteeg	Nee	558	27	531
75702301	Renovatie GR 2023	Nee	155	69	86
77201901	Groot onderhoud vrijerval riolering	Nee	904	429	475
77202002	Mechanische vervanging riolering 2020	Nee	337	338	-1
77202102	Mechanische vervanging riolering 2021	Nee	109	88	22
77202201	Gr onderhoud vrijerval riolering 2022	Nee	83	2	80
77202202	Mechanische vervanging riolering 2022	Nee	108	25	83
77202204	Gijzelaar / Melklanden (afkoppelen) 2022	Nee	281	87	194
77202205	Margriet- Anjer- en Leliestraat 2022	Nee	677	64	614
77202301	Gr onderhoud vrijerval riolering 2023	Nee	50	0	50
77202302	Mechanische vervanging riolering 2023	Nee	107	19	88
77202304	Kapelpad	Nee	502	53	449
77202305	de Stad en Notel	Nee	1.839	-	1.839
77202306	Gasthuisstraat en Nieuwstraat	Nee	1.536	-	1.536
4	Beheer openbare ruimte	Subtotaal	17.877	9.271	8.606

Programma 5 Bestuur en Dienstverlening

Krediet	Omschrijving Krediet	Afsluiten	Gevoteerd	31-12-2023	Resultaat
70102101	Inrichten beeld en geluid raadzaal	Ja	81	82	-1
5	Bestuur en dienstverlening	Subtotaal	81	82	-1

Programma 12 Overhead

Krediet	Omschrijving Krediet	Afsluiten	Gevoteerd	31-12-2023	Resultaat
70401801	Aanpassing Civision Middelen 2018	Nee	183	109	73
70402301	Waterton tbv watergeven en rioleringsond	Nee	38	41	-3
70402302	Vrachtwagen met kraan en containersystee	Nee	355	-	355
70402303	natzoutstrooier 3m3 getrokken	Nee	55	61	-6
70402304	zoutmenger 4m3 tbv pekelwater	Nee	24	26	-2
70402305	Aanschaf meubilair tbv hybride werken	Nee	200	96	104
12	Overhead	Subtotaal	855	334	520

Eindtotaal			22.399	11.265	11.135
-------------------	--	--	---------------	---------------	---------------

4 Resultaatbestemming

Progr.	Primaire begroting			Gewijzigde begroting			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Resultaat	Lasten	Baten	Resultaat	Lasten	Baten	Resultaat	Lasten	Baten	Resultaat
1	21.892	-3.598	18.294	26.520	-6.153	20.367	26.653	-6.194	20.459	-133	41	-92
2	1.312	-63	1.249	2.264	-938	1.326	1.840	-658	1.183	424	-280	144
3	7.305	-5.181	2.124	17.344	-15.596	1.748	14.592	-12.573	2.019	2.752	-3.023	-271
4	7.015	-2.317	4.698	8.051	-3.338	4.713	7.980	-3.277	4.703	71	-61	10
5	2.373	-249	2.124	5.982	-5.047	935	9.366	-8.091	1.274	-3.383	3.044	-339
11	417	-36.687	-36.270	590	-39.287	-38.697	684	-39.966	-39.282	-94	679	585
12	7.793	-744	7.049	9.904	-812	9.092	9.877	-913	8.963	28	101	129
13	7	-3	4	7	-3	4	-31	-3	-34	38	-	38
Eindtotaal	48.113	-48.841	-728	70.663	-71.174	-511	70.961	-71.675	-714	-298	501	203

Hierboven ziet u het resultaat van de jaarrekening 2023 van € 714K positief. Het resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting is 203K positiever. Er was na de laatste burap van 2023 gerekend op een voordelig saldo van € 511K.

In dit hoofdstuk gaan we in op welk deel van het resultaat wordt bestemd. De motivatie voor de resultaatbestemming leest u terug in onderstaande tabel.

Resultaat	714.359	Resultaat vóór bestemming 20-06-2024
------------------	----------------	---

Progr.	Bedrag	Motivatie
1	80.000	Door budgetoverheveling blijft het geld beschikbaar voor de kwetsbare doelgroep waarvoor het bestemd is. Het extra geld is door het rijk beschikbaar gesteld.
3	32.595	Bij Burap 2022 is een bedrag van € 32.595 beschikbaar gesteld voor sanering verkeerslawaaï. In 2023 is dit geld niet besteed.
4	195.000	Werkzaamheden zijn vertraagd in 2023. Bij de burap 2023 is geld aangevraagd, dat is door de vertraging om te komen tot een gedragen oplossing binnen VLG Kleine Beerze niet uitgegeven. In 2024 wordt dit uitgegeven.
4	122.000	Advieskosten De Klep
4	58.000	Faunapassages Logtseaan uitgesteld vanwege extreem nat weer in 2023.
Totaal	487.595	

Restant	226.764	Voorstel om het resultaat na bestemming toe te voegen aan de Algemene Reserve
----------------	----------------	--

5 Paragrafen

In deze jaarrekening 2022 nemen we naast de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijzigingen, ook een aantal paragrafen op. Deze nemen we jaarlijks mee in de begroting en jaarrekening.

Dit hoofdstuk bestaat uit 7 paragrafen. De onderwerpen van de paragrafen zijn belangrijk voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. De informatie over deze onderwerpen is vaak versnipperd in de begroting en jaarrekening opgenomen. De paragrafen zijn daarom eigenlijk dwarsdoorsneden van de verschillende programma's.

De paragrafen zijn om verschillende redenen opgenomen:

- Het onderwerp heeft een grote financiële impact.
- Het onderwerp heeft een grote politieke betekenis.
- Het onderwerp is van belang voor de uitvoering van de programma's.
- Het is noodzakelijk dat de raad beschikt over een overzicht van deze onderwerpen voor de uitvoering van haar taken.

Wat is het verschil tussen Programma's en Paragrafen?

De Programma's in de vorige hoofdstukken zijn direct gericht op burgers. De paragrafen indirect. De paragrafen zijn namelijk de kaders die de raad voor het college stelt voor het beheer en de uitvoering.

Welke paragrafen zijn er?

De onderwerpen van de paragrafen zijn voorgeschreven door het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Deze paragrafen zijn verplicht:

- A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- B. Onderhoud kapitaalgoederen
- C. Financiering
- D. Bedrijfsvoering
- E. Verbonden partijen
- F. Lokale heffingen
- G. Grondbeleid
- H. Rechtmatigheid

A. Weerstandsvermogen en risico's

Het aantal (gekwantificeerde) risico's is ten opzichte van de jaarrekening 2022 gedaald van acht naar zes, het risico-bedrag is verlaagd van € 1.122k naar € 901k.

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie die van invloed kunnen zijn op de financiële huishouding, maar nog niet financieel zijn vertaald. Hij vloeit voort uit artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en daarop van toepassing zijn toelichting. Achtereenvolgens gaan we in op:

- Het beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een berekening van het weerstandsvermogen en een oordeel over het gevormde vermogen.
- Kengetallen die inzicht geven in de financiële positie van de gemeente en daaruit voortvloeiende risico's.

Conclusie:

Het weerstandsvermogen drukken we uit in een ratio (beschikbare weerstandscapaciteit/ 90% van de benodigde weerstandscapaciteit) en komt uit op 45,14. Dit betekent dat ons weerstandsvermogen ruim boven de vastgestelde ratio van 1,4 uitkomt en dat we met ons weerstandsvermogen met een zekerheid van 90% alle geïnventariseerde risico's op kunnen vangen.

Het beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's

Het beleid op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen is te vinden in de nota "Risicomanagement en Weerstandsvermogen", vastgesteld op 18 december 2012. Op 28 juni 2022 is bij de vaststelling van de 'nota reserves en voorzieningen 2022' de ratio van het weerstandsvermogen bepaald op 1,4.

Voor de objectivering van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen bestaan geen wettelijke normen. Om de ratio te duiden maken we gebruik van onderstaande waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit van Twente:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 – 2	Ruim voldoende
C	1 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Gegeven de ratio van 45,14 betekent dit dat ons weerstandsvermogen op dit moment 'uitstekend' is.

Een inventarisatie van de risico's

In deze paragraaf zijn de risico's opgenomen zoals die ten tijde van het opmaken van de jaarrekening 2023 zijn geïnterpreteerd. Het zijn risico's die niet op een andere wijze zijn afgedekt. Bijvoorbeeld door het afsluiten van een verzekering of het opnemen van een bedrag of voorziening in de jaarrekening. We houden hierbij rekening met de kans dat de onderkende risico's zich zullen voordoen én de financiële impact wanneer dit daadwerkelijk gebeurt. Deze analyse is per risico gemaakt.

Bedragen x € 1.000,-

Risico	Beschrijving risico	%	Bruto risico	Netto risico
Programma 1: Sociale leefomgeving				
Hervormingsagenda Jeugd	Landelijk wordt gewerkt aan een Hervormingsagenda Jeugd. Er kan momenteel nog geen inschatting worden gemaakt van de financiële consequenties vanuit de hervormingsagenda. Als het gaat om incidentele kosten, kan dit worden gedekt vanuit reserve sociaal domein.	PM	PM	PM
Programma 2: Ondernemen				
Geen kwantificeerbare risico's				
Programma 3: Ruimtelijke leefomgeving				
Bodemsanering:	De risico's die voor de gemeente voortvloeien uit bodemverontreiniging, zijn moeilijk vooraf in te schatten. Voor saneringsobjecten in het kader van de Wet Bodembescherming wordt de omvang van het risico sterk bepaald door factoren als eigendomssituatie en oorzaak van de bodemverontreiniging. Zoveel mogelijk worden saneringskosten opgenomen in de grondexploitaties. Daarnaast kunnen sommige kosten verhaald worden op eigenaars (bijv. bij een asbestbrand). Daarbij kan er sprake van zijn dat saneringskosten volledig voor rekening komen voor de gemeente.	25%	100	25
Programma 4: Beheer openbare ruimte				
Bodemsanering / crimineel afval:	Het illegaal storten van afval, zoals XTC uit laboratoria komt steeds vaker voor in Zuid-Nederland. Hoewel de dumpingen in onze gemeente de laatste jaren minder zijn dan in andere Brabantse gemeenten, zijn de opruimingskosten aanzienlijk.	15%	500	75

Bodemsanering bij wegen	Bij wegen is mogelijk sprake van de aanwezigheid van zinkassen in de fundering waarbij sanering aan de orde komt wanneer de fundering vervangen dient te worden. Daar waar een fundering nog voldoende draagkrachtig is, blijft deze behouden en wordt enkel de asfaltconstructie vernieuwd. Een noodzakelijke sanering wordt daarmee wel verschoven naar de toekomst. Indien de riolering onder de weg vervangen dient te worden, dan is sanering niet te voorkomen daar het riool onder de fundering van de weg is gesitueerd.	25%	100	26
Programma 5: Bestuur en dienstverlening				
Krapte arbeidsmarkt	De arbeidsmarkt is heel krap. Het lukt de gemeente Oirschot in veel gevallen niet om (voldoende gekwalificeerd) personeel te vinden. Enerzijds blijven functies lang vacant waardoor (soms wettelijke) taken niet of onvoldoende uitgevoerd kunnen worden. Anderzijds wordt er erg veel gebruik gemaakt van ingehuurd personeel voor structurele functies/taken. Het risico is dat opgedane kennis en ervaring met de externe kracht de deur weer uitloopt. Ook bestaat het risico extern dat personeel niet altijd een juist gebruik maakt van systemen en werkprocessen niet volgt. Dit leidt er onder meer toe dat documenten niet altijd goed gearchiveerd zijn, niet vindbaar zijn, dossiers onvolledig zijn, wettelijke termijnen niet gehaald kunnen worden, etc.	PM	PM	PM
Realiseren ambities	Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt (bij ons, maar ook bij onze toeleveranciers) lopen we het risico dat we niet al onze ambities niet kunnen realiseren.	PM	PM	PM
Continuïteit bedrijfsvoering	Informatiebeveiliging & cyberaanvallen en andere crisissen. In het moderne digitale tijdperk vormen gijzelsoftware, hackaanvallen en andere grootschalige informatiebeveiligingsincidenten een steeds prominentere dreiging voor gemeenten. Dit brengt aanzienlijke risico's met zich mee, variërend van het compromitteren van (gevoelige) gegevens tot het verstoren van essentiële diensten. De kans op dergelijke aanvallen is redelijk hoog vanwege de voortdurende evolutie van technologieën en het groeiend dreigingsbeeld vanuit cybercriminelen. De impact is zeer hoog, met financiële verliezen,	PM	PM	PM

	reputatieschade en verstoring van gemeentelijke diensten als mogelijke gevolgen. Dit risico is niet gekwantificeerd omdat zowel kans als impact bij elk scenario verschillend is.			
Verbonden partijen/ algemeen:	Bij tegenvallende exploitaties kan aanspraak worden gemaakt op extra gemeentelijke middelen. Tot op heden worden de begrotingen van de verbonden partijen/gemeenschappelijke regelingen één op één verwerkt in de begroting van de gemeente. Verbonden partijen dienen te opereren binnen de vastgestelde begrotingen en als er tekorten ontstaan, dan dekken ze dat uit hun reserves. Voor zover de reserves van de verbonden partijen ontoereikend zijn om hun risico's af te dekken, nemen we een aandeel van de risico's mee.	25%	98	24
Verbonden partijen/ GRSK Actueel berekenen a.d.h.v. concept jaarrekening.	De GR Kempengemeenten bouwt volgens de statuten geen vermogen op. Wanneer risico's zich voordoen, de exploitatie tegen valt, wordt direct een beroep gedaan op de deelnemende gemeenten. De risico's van de GRSK zijn daarom direct van invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente. Echter de GRSK heeft de risico's niet gekwantificeerd.	PM	PM	PM
Schadeclaims algemeen:	De gemeente kan schadeclaims ontvangen als gevolg van activiteiten die zij verricht. De vraag is of we in een dergelijke situatie ook daadwerkelijk aansprakelijk zijn. Wij zijn verzekerd tegen aansprakelijkheid. Het risico betreft hier schadeclaims, waarvoor we niet of maar deels zijn verzekerd. Het betreft verwachte jaarlijkse schadeclaims die niet specifiek zijn gekoppeld aan dossiers.	90%	18	16
Garantstellingen:	In 2012 is het WBO verkocht aan Laurentius in Breda. In 2013 heeft Laurentius in 2013 haar Oirschotse bezittingen verkocht aan de corporatie Wooninc. Voor de financiering van het aandeel van niet sociale huurwoningen betrokken bij de verkoop, heeft Wooninc. een gemeentegarantie gekregen. Het risico bestaat dat Wooninc. op enig moment niet aan de rente- en aflossingsverplichtingen kan voldoen, waardoor de betrokken bank de gemeente aanspreekt op garantstelling. Jaarlijks wordt op basis van de jaarstukken van Wooninc. het risicobedrag bepaald.	10%	7.353	735

Algemene uitkering	Naast het feit dat de trap op trap af systematiek is losgelaten, is de compensatie in het gemeentefonds ter compensatie van de inflatie wordt voortaan bepaald aan de hand van het BBP. Niet alle beleidsterreinen volgen de ontwikkeling van het BBP qua prijsontwikkeling. Te denken valt aan Wmo en Jeugdzorg, maar ook de personele en ICT kosten.	PM	PM	PM
Benodigde weerstandscapaciteit (afgerond)		901		

Risicokaart

Op basis van deze inventarisatie is een risicokaart samengesteld voor onze gemeente. Aan elk risico is een risicoscore verbonden, door de kansklasse te vermenigvuldigen met de gevolgklasse. Deze methodiek maakt het mogelijk de risico's onderling te rangschikken op grootte. De risico's met het grootste risicogetal moet de hoogste prioriteit krijgen en als zodanig opgepakt worden. Het cijfer in de cel geeft het aantal risico's weer met dezelfde risicoscore. De kaart laat zien dat het om zes verbijzonderde risico's gaat. In zes situaties is een p.m. – post opgenomen in het overzicht van de risico's

Kans	10 – 15 % zeer klein	25% klein	50% gemiddeld	75% Groot	90% zeer groot
Financieel gevolg					
$x > € 1.000.000$	1				
$€ 500.000 < x > € 1.000.000$	1				
$€ 250.000 < x > € 500.000$					
$€ 100.000 < x > € 250.000$		2			
$€ 50.000 < x > € 100.000$		1			
$x < € 50.000$					1

Aandachtspunt bij de verbijzonderde risico's is het treffen van beheersmaatregelen. Hierdoor neemt de kans dat een risico optreedt af en worden de gevolgen van een risico verkleind.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit en oordeel over het vermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit omvat de financiële middelen en mogelijkheden van de gemeente om (ondanks de werking van risicomanagement) financiële tegenvallers als gevolg van risico's op te vangen, waarvoor geen andere dekking aanwezig is en zonder het bestaande beleid aan te hoeven passen. We berekenen de beschikbare weerstandscapaciteit als de som van alle elementen uit de gemeentelijke financiën die we daadwerkelijk kunnen inzetten om niet-begrote kosten te dekken. Eén van de meest bekende posten

is de algemene reserve. Maar er zijn meer mogelijkheden, zoals stille reserves, onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien en een het voordelig rekeningresultaat.

De benodigde weerstandscapaciteit moet in ieder geval hoger zijn dan de in artikel 12 van de Financiële verhoudingswet bepaalde minimumnorm. Deze norm is 2% van de som van de uitkering uit het Gemeentefonds 2023 (€ 31.989.148), een bedrag van € 639.783.

Deze ondergrens is nodig omdat zich altijd tegenvallers kunnen voordoen. Daarnaast moet de weerstandscapaciteit voldoende zijn om de verbijzonderde risico's groot € 901.000 op te kunnen vangen.

De volgende tabel geeft inzicht in de opbouw van de beschikbare weerstandscapaciteit weer voor onze gemeente.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2023	bedrag (x €1.000)
Algemene reserve Algemene Dienst, waarvan een bedrag van € 1.261 is opgenomen in de reserve Weerstandsvermogen en risicobeheersing	14.002
Bestemmingsreserves	22.529
Stille reserve(s) (voor zover binnen 1 jaar verkoopbaar en voor zover verkoop de continuïteit van de uitvoering niet aantast)	n.v.t.
Andere onbenutte inkomstenbronnen	n.v.t.
Resultaat jaarrekening	714
Ondergrens weerstandscapaciteit	- 640
Totaal	36.605

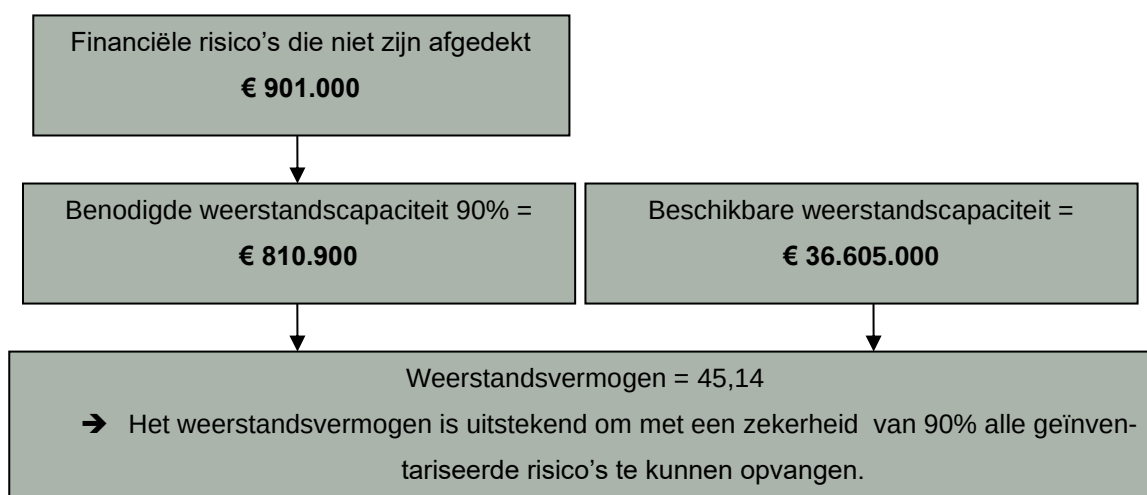
We merken op dat de bestemmingsreserves pas inzetbaar zijn als beschikbare weerstandscapaciteit wanneer de gemeenteraad deze als zodanig bestemd. Dat heeft natuurlijk consequenties voor de doelen waarvoor zij nu zijn bestemd.

Oordeel over het vermogen

Bij het bepalen van een norm (ratio weerstandsvermogen) is het wenselijk te zoeken naar een evenwicht tussen financiële soliditeit en het streven om niet onnodig geld 'op de plank te laten liggen'. Een belangrijk

criterium hierbij is de kwalitatieve beoordeling van het risicomanagement. Naast inzicht in de risico's, de financiële omvang is de inbedding van het risicomanagement in de organisatie belangrijk. De raad heeft besloten dat het weerstandsvermogen een minimale ratio moet hebben van 1,4. Er is geen maximumratio ingesteld. Wanneer de ratio significant hoger uitvalt dan de minimale ratio kan volstaan worden met een lagere beschikbare weerstandscapaciteit, oftewel met lagere reserve. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (de gekwantificeerde risico's). Bij de berekening van het weerstandsvermogen gaan we ervan uit dat niet alle risico's zich tegelijk in één jaar zullen voordoen. In onze benadering is uitgegaan van een zekerheidspercentage van 90% dat alle risico's zich tegelijk en in hetzelfde jaar zullen manifesteren (oftewel, dat 100% van de benodigde weerstandscapaciteit in dat jaar benodigd zou zijn). Daarom hebben we de totale benodigde weerstandscapaciteit (= individuele kans * impact van alle geïdentificeerde financiële risico's) vermenigvuldigd met 90%.

Zie ook onderstaande figuur.

Op basis van de minimumratio van 1,4 moet in de reserve Weerstandsvermogen en risicobeheersing $1,4 \times € 901.000 = € 1.261.400$ zitten. Dat is het geval.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het weerstandsvermogen in de jaren 2015 tot en met heden weergegeven:

P&C jaarschijf	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Begroting	12,01	9,77	12,34	16,10	15,82	10,13	14,52	7,26	9,36
Jaarrekening	10,62	12,88	13,66	15,03	10,90	9,1	12,57	36,89	45,14

De stijging van 36,89 in 2022 naar 45,14 in 2023 wordt vooral verklaard doordat ten opzichte van de vorige jaarrekening de netto-risico's met € 221.000 zijn gedaald.

Alle genoemde risico's worden de komende jaren intern nauwgezet gevolgd en daar waar nodig worden passende beheersmaatregelen getroffen om risico's te beperken c.q. te elimineren. Hierover rapporteren we in de burap.

Verplichte kengetallen op grond van het BBV

In onderstaande tabel zijn de wettelijke verplichte kengetallen opgenomen en de ontwikkeling ervan vanaf de rekening 2020 tot en met begroting 2024. Met deze reeks maken we de trend inzichtelijk.

Kengetallen 2020-2023	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024
Netto schuld- quote	29,70%	25,71%	22,80%	88,22%	23,22%	90,67%
Netto schuld- quote gecorri- geerd voor lenin- gen	29,70%	24,41 %	21,63%	94,69%	24,19%	96,95%
Solvabiliteitsratio	50,01%	52,07%	55,38%	36,00%	50,86%	35,27%
Grondexploitatie	-0,43%	0,41 %	0,57%	0,00%	0,97%	0,00%
Structurele exploitatie ruimte	5,36%	4,27 %	4,27%	0,31%	0,32%	0,31%
Belastingcapaci- teit	102,71%	101,48 %	92,37%	106,83%	83,47%	106,83%

Het nut van deze kengetallen wordt versterkt als we die afzetten tegen normen. Pas dan kan beoordeeld worden in hoeverre deze getallen voldoen aan de verwachtingen. In de vergadering van 24 mei 2016 van de werkgroep planning & control zijn voor onze gemeente de normen vastgesteld. Deze normen hebben we

meegenomen in de Kadernota 2020 maar gelden uiteraard ook voor de daaropvolgende jaren. Zie onderstaande tabel.

Oirschotse normen kengetallen					
Nr	Omschrijving	Goed	Voldoende		Onvold
			Ondergr	Bovengr	
1A	Netto schuldquote	< 53%	53%	72%	> 72%
1B	Netto schuldquote corr verstr leningen	< 51%	51%	69%	> 69%
2	Solvabiliteit	> 36%	26%	36%	< 26%
3	Grondexploitatie	< 28%	28%	38%	> 38%
4	Structurele exploitatieruimte	> 1,5%	0,00%	1,50%	< - 0%
5	Belastingcapaciteit	< 80%	80%	110%	> 110%

1A. Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Hierbij geldt: hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. Het geeft hiermee een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is, valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens zijn doorgeleend aan andere partijen, die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

Voor 2023 is het kengetal 23,22%. Dit is in lijn met de realisatie van voorgaande jaren. Het relatief grote verschil met het begrote percentage van 88,22% wordt vooral veroorzaakt doordat geplande investeringen nog niet zijn uitgevoerd. De uitgaven lopen daardoor achter bij de begroting. Wij voldoen aan onze eigen norm. Landelijk gezien is de netto schuldquote pas een vraagstuk als deze hoger is dan 130%. Wij zitten daar dus ruim onder.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV). Met een percentage van 24,19% zitten wij ruim beneden

de norm van goed. Deze bedraagt namelijk 51%. Dat is een goed signaal, bij onder meer dit kengetal geldt : hoe lager hoe beter.

2. De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente (op langere termijn) in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van de gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Voor de solvabiliteitsratio geldt: hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Een solvabiliteit van 100% zou inhouden dat de gemeente geen schulden heeft. Met een getal van 50,86% voldoen we aan ruimschoots aan onze eigen norm.

3. Kengetal grondexploitatie

Een grondexploitatie kan een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten of provincies leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Een percentage van hoger dan 10% wordt landelijk als een kwetsbare grondexploitatie gezien. Wij verkeren in de luxe positie dat alle oudere grondexploitaties per eind 2021 zijn afgesloten. We zien wel dat de (voorbereidingen) voor actieve grondpolitiek tot een stijging van de kosten en daardoor een hogere boekwaarde leidt. De boekwaarde per 31 december 2023 van € 586.000 bestaat uit kosten voor de GREX veld 7.Moorland en De Kemmer - Eindhovensedijk. Daarom bedraagt het kengetal slechts 0,97%.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken.

De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden gezien. Wanneer bijvoorbeeld de grondexploitatie er niet toe bijdraagt om de schuldpositie te verminderen en de structurele exploitatie ruimte negatief is, geeft het kengetal belastingcapaciteit inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten en dit uit te drukken in een percentage. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent dit dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De structurele exploitatieruimte bedraagt 0,32% en kan daarmee als voldoende worden gekwalificeerd.

5. Belastingcapaciteit

De onroerendezaakbelasting is voor gemeenten de belangrijkste vorm van belastinginkomsten. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller dit in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of in welke mate er ruimte is voor nieuw beleid.

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hierbij wordt uitgegaan van de woonlasten voor een gezin, bestaande uit de OZB voor een woning met een gemiddelde waarde, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing, omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet wordt benut). De definitie van het kengetal belastingcapaciteit is: woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het rekeningjaar) ten opzichte van het landelijk gemiddelde in datzelfde jaar uitgedrukt in een percentage. Daarbij maken wij gebruik van de informatie van COELO.

Dit percentage geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Een percentage onder de 100% leidt tot het wellicht meer belasting kunnen heffen. Dit is een keus van de gemeente zelf. Met een percentage van 83,47% is de belastingdruk in Oirschot ruimschoots lager dan het landelijk gemiddelde. Het percentage voor 2023 is als voldoende te kwalificeren.

Extra kengetallen op grond van de financiële verordening

Vanaf de begroting 2016 en de jaarrekening 2015 worden op grond van artikel 11 van het BBV de vijf hiervoor genoemde kengetallen in de paragraaf A opgenomen, die inzicht geven in de financiële positie van de gemeente. Daarnaast zijn in artikel 16 lid 1 van onze financiële verordening nog een drietal extra kengetallen beschreven die ook in deze paragraaf worden meegenomen. Zie onderstaande tabel.

Kengetallen 2020 - 2024	2020	2021	2022	2023	2024	2024
-------------------------	------	------	------	------	------	------

	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Realisatie	Begroot
Netto schuld per inwoner	€ 687,05	€ 615,11	€ 591,08	€ 1.889,46	€ 730,83	€ 1.969,28
Vorraden in een % van de inkomsten	-0,42%	0,23%	0,57%	0%	0,86%	0%
Leningen derden in een % van de inkomsten	1,92%	1,42%	1,21%	3,36%	0,84%	3,11%

Ontwikkeling netto schuld per inwoner:

Hierbij gaan we uit van dezelfde gegevens als bij kengetal nummer 1A. Alleen zetten we dit bij het Oirschotse kengetal af tegen het aantal inwoners, bij het verplichte kengetal tegen de eigen middelen.

Ontwikkeling som voorraden bouwgrond, voorraden onderhanden werken en overige voorraden als percentage van de gemeentelijke inkomsten

Vergelijkbaar met kengetal 3 van de verplichte kengetallen, met het verschil dat bij het eigen kengetal ook (handels)voorraden zoals waardepapieren/ eigen verklaringen meegeteld worden. Omdat die laatste categorie slechts € 369 bedraagt is er nauwelijks verschil tussen het verplichte kengetal en het Oirschotse kengetal.

Som leningen aan derden en leningen aan verbonden partijen als percentage van de gemeentelijke inkomsten

Wij hebben geen leningen verstrekt aan verbonden partijen. Wel hebben we via SVN startersleningen verstrekt (saldo per 31 december 2023 € 438.617) en aan ROW drie tranches van een totale geldlening in een gezamenlijk project met de andere SGE-gemeenten (saldo per 31 december 2023 € 71.962). De totale hoofdsom van de verstrekte leningen bedraagt per 31 december 2023 € 510.579. Door aflossing van startersleningen van SVN is de restant – schuld eind 2023 € 91.000,- lager dan eind 2022.

B. Onderhoud kapitaalgoederen

In de openbare ruimte van Oirschot wordt gewoond, gewerkt, gewinkeld en gerecreëerd. Hiervoor zijn kapitaalgoederen nodig. Denk hierbij aan wegen, riolering, kunstwerken, groen, openbare verlichting, straatmeubilair, water, bomen, speeltoestellen, sportaccommodaties en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan zijn bepalend voor de veiligheid, verkeersbewegingen en het aanzien van onze gemeente.

Onze ambitie is een schone hele en veilige leefomgeving. Deze ambitie vraagt om een structurele investering. Dat vertaalt zich jaarlijks in structurele lasten voor service, onderhoud en vervanging. Het onderhoud en vervangen van kapitaalgoederen vraagt om een substantieel deel van de begroting.

Om onze ambitie richting te geven zijn verschillende beleidsdocumenten vastgesteld zoals het Vastgoedbeleid in 2016 en het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) in 2019. Middels het IMBK heeft de raad gekozen voor kwaliteitsniveau "basisscenario". Op basis van het basisscenario en de destijds bekende areaalgegevens, zijn de beheerbudgetten 2019-2024 bepaald. Om te komen tot concrete uitwerking van het IMBK in projecten is in 2021 het Integraal Maatschappelijk Meerjaren Programma (IMMP) opgesteld. In het IMMP zijn projecten opgenomen voor de meerjarenbegroting 2024-2027. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd.

In 2023 is het IMBK geactualiseerd en het nieuwe IMBK 2024-2027 "Beheren met de blik vooruit vastgesteld".

Areaalgegevens op orde

Goede areaalgegevens zijn het fundament van het beheer van de openbare ruimte. Er zijn nieuwe rekenmotoren ontwikkeld. Hiermee kunnen we zelf, met actuele kostenkengetallen, financiële doorrekeningen uitvoeren. Dit geldt zowel voor klein- als groot onderhoud. Op basis van deze doorrekeningen ontstaat actueel inzicht in de beheerkosten. In 2024 voegen we de assets sportaccommodaties en gemeentelijk vastgoed toe.

Kernpunten:

- 'Huis op orde': van alle assets zijn areaalgegevens, kwaliteit, onderhoudsbehoefte, vervangingsinvesteringen en risico's in beeld voor de komende planperiode. Ook borgen we dat deze informatie op orde blijft middels extra formatie. We voegen de assets sportaccommodaties en gemeentelijk vastgoed toe.
- Actuele rekenmotoren in eigen beheer: iedere beheerder is in staat om zijn eigen areaal door te rekenen en kosten voor klein en groot onderhoud te bepalen.
- Beheer op orde: rationeel beheer, met onderhoud en vervanging op basis van vaktechnische normen/richtlijnen. Achterstanden zijn ingelopen en we zijn voorbereid op toekomstige opgaven.

- Consequenties inrichting: past bij functionele inrichting, met robuust en sober standaard materiaalgebruik in de wijken. Er is ruimte voor afwijkende of bijzondere materialen, met een representatieve uitstraling, sierwaarde of design in de (historische) centra.
- Bestuurlijke ambities: gedifferentieerde beeldkwaliteit geeft invulling aan de identiteit van de centra en doorgaande wegen. Sluit aan op de functionaliteit en beleving van inwoners en bezoekers en gedeeltelijk op bestuurlijke ambities.
- Financieel op orde: realistisch en voldoet aan de eisen van de toezichthouder. Geen kapitaalvernietiging. Robuuste begroting, biedt ruimte om invulling te geven aan de belangrijkste beleidskaders en opgaven, met enige ruimte voor tegenvallers en incidenten.

Beeldkwaliteit:

Gedifferentieerd beheer: met beeldkwaliteit A in het historische centrum van Oirschot en de centra van de dorpen. B kwaliteit op hoofdwegen en C kwaliteit in de wijken, op bedrijventerreinen en in het buitengebied. Schoon binnen de kom ten minste op B en wat soberder in de buitengebieden. Met de beeldkwaliteit volgen we de landelijke systematiek van het CROW.

Beeldkwaliteit	Centra dorpen	Hoofdwegen	Woongebieden	Bedrijven-Terreinen	Natuur & buitengebied
Technisch	A	B	C	C	C
Netheid / schoon	A	B	B	B	B

Dataregistratie:

- We leggen onze areaalgegevens vast in een beheersysteem dat is ondergebracht in de Kempensamenwerking bij het Shared Servicecenter (SSC). Dit is onze basis waar we van uitgaan bij het voorbereiden van het Integraal Maatschappelijk Meerjarenprogramma (IMMP), alsook het inzetten van de rekenmotoren en het opstellen van bestekken en onderhoudscontracten. Het vast leggen van data gebeurt op basis van de landelijk geldende standaarden. We voegen de assets sportaccommodaties en gemeentelijk vastgoed toe.

In 2022 zijn de areaalgegevens op orde gebracht en in overleg met SSC De Kempen nieuwe mutatieprocessen doorgevoerd. Ook is binnen de afdeling het mutatieproces geborgd. Middels structureel overleg zorgen we samen met SSC De Kempen voor verdere verbetering van het mutatieproces.

Areaalaccres en prijsindexatie:

Ieder jaar vinden er wijzigingen plaats aan het beheerareaal als gevolg van projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen. Denk aan nieuwe locaties voor wonen en bedrijven met hun openbare ruimte, uitbreidingen van de (recreatieve) infrastructuur boven- en ondergronds en functieveranderingen van bestaande locaties.

Budgetaanpassingen zijn ieder jaar nodig. Deze worden jaarlijks in beeld gebracht en meegenomen met de kadernota en meerjarenbegroting. We verhogen de budgetten op basis van toegevoegde woningen of m² oppervlakte.

Het IMBK geeft kaders voor het onderhoud van de volgende kapitaalgoederen:

- Wegen;
- Meubilair;
- Riolering en water;
- Civiele kunstwerken;
- Openbare verlichting;
- Groen;
- Schoon;
- Spelen / bewegen;
- Verkeer en vervoer;
- Sportaccommodaties;
- Gemeentelijk vastgoed.

Op de volgende pagina's gaan we in op de staat van onderhoud en de onderhoudslasten. Per soort kapitaalgoed is beschreven:

- Het beleidskader waarop het onderhoud van de kapitaalgoederen is gebaseerd.
- Het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau van onderhoud.
- De actuele staat van onderhoud;
- De in de begroting opgenomen budgetten.

Doelstelling

Het beheren en onderhouden van de kapitaalgoederen volgens het vastgestelde beleidskader. Dit doen we binnen de beschikbare budgetten en op het kwaliteitsniveau dat de raad heeft vastgesteld.

Wegen

Het beleidskader

Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK).

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.

Actuele staat van onderhoud

Eind 2022 is het wegenareaal volledig geïnspecteerd. De hoofdwegen hebben goede kwaliteit, waardoor de doorstroming en veiligheid voor de meeste weggebruikers geborgd is. Duidelijk zichtbaar is dat de kwaliteit van de wegen buiten de bebouwde kom (buitengebied en natuurgebieden) het laagste is. Dit betreft vooral asfaltwegen. De aanwezige achterstand lopen we geleidelijk in. Daarnaast hebben we op enkele locaties werkzaamheden gecombineerd (werk met werk maken) zodat we daar vanuit wegen de komende jaren geen onderhoud meer hoeven uit te voeren.

In 2023 is het IMBK geactualiseerd. Hieraan is een uitvoeringsplan wegen gekoppeld. Daarin omschrijven we de huidige kwaliteit van het beheerareaal. Met een planning van het benodigde onderhoud laten we zien wat dat de komende 5 jaar gaat kosten.

Realisatie in 2023

Wegen	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	103.523	188.219	-84.696
Storting voorziening	81.303	81.303	0
Investerings	9.938.439	6.475.948	3.462.490

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan Investerings.

Meubilair

Het beleidskader

Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)Vastgesteld kwaliteitsniveau

Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.

Actuele staat van onderhoud

Door middel van periodieke schouwronde krijgen we een goed beeld van de actuele staat van het groen.

Op basis van deze gegevens zijn meerdere plantvakken gerenoveerd en ingeboet. Ten slotte zijn we gestart met een traject om de boomverordening te vernieuwen, waardoor deze weer actueel wordt. Thema's als duurzaamheid en klimaat worden hierin meegenomen.

Realisatie in 2023

Meubilair	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	8.000	3.547	4.453

Riolering en water

Het beleidskader

Het actuele en vigerende beleid is het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) dat in 2019 is vastgesteld (geactualiseerd in 2023).

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario (inclusief noodzakelijke maatregelen voor klimaatadaptatie en waterberging).

Actuele staat van onderhoud

Het voor 2023 geplande dagelijks onderhoud aan zowel druk- als vrijvervalriolering en de waterlopen is conform planning uitgevoerd. Het onderhoud aan de rioolgemaal is i.v.m. een nieuwe aanbesteding deels doorgeschoven naar 2024. Als gevolg van prijsstijgingen (nieuwe aanbestedingen) en een extreem nat najaar, met daaraan gerelateerde storingen en overlast, zijn er enkele budgetoverschrijdingen opgetreden.

In 2023 is van een groot deel van het areaal (60%) van de vrijvervalriolen de kwaliteit in beeld gebracht. In het voorjaar 2024 wordt nog eens 25% van het areaal in beeld gebracht. De kwaliteit van nagenoeg alle oudere riolen is daarmee geactualiseerd in beeld. De informatie uit deze inspecties wordt meegenomen bij het opstellen van het integraal meerjarenprogramma 2025 - 2028. De uitgaven t.b.v. rioolvervanging en afkoppelen blijven enigszins achter bij de planning a.g.v. vergunningstrajecten en het wachten op concrete uitgangspunten uit het centrumplan om de bovengrondse situatie goed in te kunnen richten..

De toestand van de mechanische riolering is voldoende (op basis van renovaties die dit jaar hebben plaatsgevonden.). Qua functioneren voldoet de gemeente aan de eisen die het waterschap stelt. De riolen en de buitenruimte zijn nu nog niet in staat om de heftige 'klimaatbuien' afdoende te verwerken. De afgelopen jaren zijn alle stelsels opnieuw doorgerekend en de hoeveelheid en plaatsen waar water op straat komt in beeld gebracht. Aan de hand daarvan is een maatregelenplan opgesteld dat tevens onderdeel vormt van het programma Water en Riolering en daarmee uitvoering geeft aan het IMBK. Een groot aantal maatregelen zijn ondertussen vertaald naar projecten waarvoor in 2023 ook subsidie is aangevraagd bij o.a. Waterschap De Dommel.

Realisatie in 2023

Riolering	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	740.927	839.109	-98.182
Storting voorziening	2.064	2.064	0
Onttrekking voorziening	-162.394	-205.969	43.575
Investerings	7.145.322	2.334.925	4.810.397

Civiele kunstwerken

Het beleidskader

Het actuele en vigerende beleid is het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) dat in 2019 is vastgesteld.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.

Actuele staat van onderhoud

Het geplande onderhoud voor 2023 is conform planning uitgevoerd. Als gevolg van de prijsstijgingen is er een geringe budgetoverschrijding opgetreden.

In 2023 is een inspectieronde uitgevoerd op de civiele kunstwerken. Uit de inspectie zijn diverse schadebeelden naar voren gekomen, met advies voor onderhoud. In het voorjaar 2024 wordt een nieuw MJOP (Meerjaren onderhoud planning) opgesteld. Met het uitvoeren van de maatregelen uit het MJOP is de kwaliteit van de civiele kunstwerken voldoende.

Realisatie in 2023

Civiele kunstwerken	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	131.000	141.861	-10.861

Groen

Het beleidskader

Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)Vastgesteld

kwaliteitsniveau

Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.

Actuele staat van onderhoud.

Door middel van periodieke schouwrondes krijgen we een goed beeld van de actuele staat van het groen.

Op basis van deze gegevens zijn meerdere plantvakken gerenoveerd en ingeboet. Ten slotte zijn we gestart met een traject om de boomverordening te vernieuwen, waardoor deze weer actueel wordt. Thema's als duurzaamheid en klimaat worden hierin meegenomen.

Realisatie in 2023

Groen	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	867.202	862.925	4.277

Openbare verlichting

Het beleidskader

Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)Vastgesteld

kwaliteitsniveau

Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.

Actuele staat van onderhoud

Ons areaal van deze onderdelen van de openbare ruimte is voldoende in beeld in aantallen en met name qua kwaliteit om de kwaliteitsslag te maken naar B in het algemeen en A kwaliteit in de centra. Op basis van de middelen die beschikbaar zijn in het IMBK, inventariseren en inspecteren we deze producten op kwaliteit. Ook is ons beheersysteem op orde met deze gegevens. Vanaf 2022 zijn we begonnen om binnen 5 jaar alle openbare verlichting vervangen met ledlampen (binnen de beschikbare budgetten).

In 2023 zijn ruim 500 Led-armaturen aangeschaft en is een begin gemaakt met de montage van deze armaturen, deze werkzaamheden zijn in Q1 2024 afgerond.

Realisatie in 2023

Openbare verlichting	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	99.091	107.750	-8.659
Investerings	470.774	292.649	178.125

Spelen

Het beleidskader

Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) *Vastgesteld*

kwaliteitsniveau

Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.

Actuele staat van onderhoud

Alle toestellen voldoen aan de veiligheidseisen. Vanuit de wettelijke aansprakelijkheid wordt ieder toestel jaarlijks aan een inspectie onderworpen. Gebreken die naar voren komen worden verholpen. Tussentijds voert het Servicebedrijf visuele controles uit. De ondergronden worden gereinigd en onderhouden zodat ze voldoen aan de veiligheidseisen.

Realisatie in 2023

Spelen	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	14.250	15.220	-970
Storting voorziening	22.500	22.500	0

Verkeer en Vervoer

1. Het beleidskader

Het actuele en vigerende beleid is (1.) het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) en (2.) het Mobiliteitsplan Oirschot 2023 – 2040 : Oirschot, met oog voor het verleden klaar voor de toekomst. Beiden eind 2023 vastgesteld.

2. Vastgesteld kwaliteitsniveau

Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario en sluit het verkeerskundige beheer en onderhoud hierop aan. Qua investeringen wordt voor verkeer en mobiliteit in het kader van verkeersveiligheid in de basis uitgegaan van kwaliteit A.

3. Actuele staat van onderhoud

Het mobiliteitsplan is vastgesteld eind 2023 en begin 2024 is het uitvoeringsprogramma door het college vastgesteld.

In 2021 is gestart met een inventarisatie, waarvan de resultaten recent bekend zijn geworden. Er zijn in Oirschot zo'n 7.500 borden. Hiervan is het type, de locatie en kwaliteit (schoonheid) bekend. De technische staat van de verkeersborden (leeftijd en reflectieklasse) is niet meegenomen in de inventarisatie. Voor de borden zal een uitvoeringsprogramma gemaakt worden dat in lijn zal liggen met het IMBK. Op dit moment vindt oriëntatie plaats om te bekijken of en hoe een deel van het huidige areaal gesaneerd kan worden. De indruk op dit moment is dat een deel van de borden overbodig zijn.

Voor de wegmarkering heeft In 2021 een gedetailleerde inventarisatie plaatsgevonden en is de technische staat van wegmarkering bekend. Hiervoor wordt een uitvoeringsprogramma gemaakt en en door-gerekend in het IMBK. De eerste slag voor de markering om de basis op orde te krijgen heeft in 2023 plaatsgevonden

Realisatie in 2023

Verkeer en vervoer	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	63.420	70.796	-7.376
Onderzoek en advies	26.554	14.320	12.234

Gebouwen en Sportaccommodaties

1. Het beleidskader

Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK), met daaronder kadernota Vastgoed.

2. Vastgesteld kwaliteitsniveau

Het kwaliteitsniveau voor alle gebouwen is 3 (PVM; vastgoed consultancy bureau). In 2019 is voor de velden en de parkinrichting van de buitensportaccommodaties onderhoudsniveau C (CROW) en voor de gebouwen van de buitensportaccommodaties conditieniveau 3 (PVM) bepaald als standaard onderhoudsniveau. Er is een duurzame meerjarenonderhoudprognose opgesteld. Het IMBK geeft aan wat het kwaliteitsniveau gaat worden.

3. Actuele staat van onderhoud

De staat van onderhoud is voor de meeste gebouwen goed. Er is gestart met verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.

Realisatie in 2023

Openbare gebouwen

Openbare gebouwen	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	45.142	45.021	121
Storting voorziening	79.000	79.000	0

Diverse privaatrechtelijke bezittingen

Diverse privaatrechtelijke bezittingen	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	137.094	218.652	-81.558
Storting voorziening	52.439	52.439	0

Multifunctioneel gebouw de Klep Middelbeers

Multifunctioneel gebouw de Klep Middelbeers	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	17.000	8.616	8.384
Storting voorziening	15.068	15.068	0

Gebouwen sportaccommodaties

Gebouwen sportaccommodaties	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	103.523	188.219	-84.696
Storting voorziening	81.303	81.303	0
Investerings	1.162.877	507.404	655.473

Sportvelden

Sportvelden	Begroot	Werkelijk	Verschil
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	372.643	448.305	-75.662
Storting voorziening	31.202	31.202	0
Investerings	1.613.465	1.070.213	543.252

C. Financiering

Inleiding

Onder financiering wordt verstaan de wijze waarop wordt voorzien in de benodigde gelden om lopende uitgaven te kunnen doen of om investeringen af te dekken. We onderscheiden daarbij financiering met kort geld en met lang geld. Bij kort geld is sprake van daggeldleningen, kasgeldleningen en rekening-courant.

Lang geld betreft – voor onze gemeente – vrijwel uitsluitend vaste geldleningen. In deze verplichte paragraaf worden alle zaken inzichtelijk gemaakt van de gemeentelijke financieringsportefeuille. Hiervoor gebruiken we het instrument van treasurybeleid.

Bij treasury gaat het om de financiering van het gemeentelijk beleid tegen zo gunstig mogelijk voorwaarden. Dit omvat het zorgen voor voldoende liquide middelen en het daarbij afdekken van de risico's, met name op het gebied van rente en krediet. Dit alles op de meest doelmatige wijze en volgens de wettelijke voorschriften van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Bij treasury gaat het dus om het sturen, het beheersen, het verantwoorden en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Ons treasurybeleid is vastgelegd in de verordening treasurystatuut gemeente Oirschot 2015 (vastgesteld door uw raad op 15 december 2015). Door allerlei ontwikkelingen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie moet het treasurystatuut worden aangepast, dit is in 2023 nog niet gebeurd.

Rentebeleid

Korte termijn

In 2019 is met de BNG Bank een nieuwe financieringsovereenkomst gesloten waardoor we vanaf 1 januari 2019 geen gebruik meer kunnen maken van krediet in de rekening-courant. Vrij vertaald : bij de BNG mogen we op de lopende rekeningen niet in het "rood" staan. Als die situatie dreigt moeten we vooraf zorgen voor voldoende saldo, bijvoorbeeld door het aantrekken van een kasgeldlening. Daarnaast heeft de gemeente nog de beschikking over een intradaglimiet van € 2.000.000 waar we ook geen gebruik van gemaakt hebben omdat het saldo in de schatkist steeds positief is gebleven.

De rentetarieven voor de overeenkomst zijn gebaseerd op de 1-maands Euribor, verminderd met een Spread. De debetrente is gelijk aan de 1-maands Euribor + 0,12 % voor de Spread. Daarnaast is er sprake van een excedentrente die afhankelijk is van het feit of bij kortstondige debetstand de intradaglimiet wordt overschreden.

Lange termijn

Ook de rente voor langlopende geldleningen blijft historisch gezien laag, sommige periodes zelfs lager dan voor "kort" geld. In 2023 zijn er geen nieuwe overeenkomsten voor langlopende geldleningen afgesloten omdat we met kasgeldleningen nog voldoende middelen hebben om onze leveranciers te kunnen betalen. Begin 2024 is wel een vaste geldlening afgesloten, mede omdat toen een forse grondaankoop heeft plaatsgevonden.

Risicobeheer

We onderscheiden verschillende vormen van risico's: o.a. renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's en garantstellingen. De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) noemt een aantal verplichte elementen dat het risico beperkt. De uitwerking voor de gemeente Oirschot van die verplichte elementen is uitgewerkt in het door uw raad vastgestelde Treasury-statut.

Renterisicobeheer/kasgeldlimiet en renterisiconorm

Bij de kasgeldlimiet gaat het om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een door het ministerie vastgesteld percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. Dit betekent dat de gemeente tot maximaal de hoogte van de kasgeldlimiet kortlopende schulden mag hebben. Als deze limiet drie kwartalen achter elkaar wordt overschreden, moeten we een vaste geldlening aantrekken. In de hierna volgende tabel is de kasgeldlimiet voor de gemeente Oirschot weergegeven.

Kasgeldlimiet (x € 1.000)	2023
Omvang begroting per 1 januari 2023	48.113
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,5%
Kasgeldlimiet in bedrag	4.090

Tot 1 juli 2021 gold een drempelbedrag van 0,75% van het begrotingstotaal ($0,75\% \times € 48.113.000 = € 360.848,-$). Vanaf genoemde datum geldt een minimumbedrag van € 1.000.000,-. Uitgaande van 0,75% zou dat een begrotingstotaal van € 133,3 miljoen zijn. Gezien het begrotingstotaal van onze gemeente is niet te verwachten dat we – ook in de toekomst – dat bedrag van € 1.000.000,- nog ooit overschrijden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille zodat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering wordt beperkt. De gewijzigde renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In de tabel op de volgende bladzijde is een overzicht gegeven van de renterisiconorm voor 2023.

Modelstaat B (Renterisico vaste schuld over 2023)

Stap	Variabelen renterisico(norm)	2023
1	Renteherzieningen	0
2	Aflossingen	1.538
3	Renterisico (1 + 2)	1.538
4	Renterisiconorm	9.623
5a = 4 > 3	Ruimte onder renterisiconorm	8.085
5b = 3 > 4	Overschrijding renterisiconorm	0

Berekening renterisiconorm

4a	Begrotingstotaal 2023	48.113
4b	Percentage regeling	20%
4 = 4a x 4b / 100	Renterisiconorm	9.623

Uit de hiervoor opgenomen Modelstaat B blijkt dat we onder de risiconorm zitten. Dit komt o.a. doordat we voor alle langlopende geldleningen het rentepercentage tot het einde van de looptijd hebben vastgelegd. Hierdoor zijn er in 2023 geen renteherzieningen geweest.

Renteschema

De commissie BBV heeft geadviseerd om het renteschema uit haar rentenotitie op te nemen in de financieringsparagraaf. Onderstaand overzicht geeft o.a. inzicht in rentelasten en renteresultaat.

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Werkelijk 2023
<i>Externe rentelasten</i>			
Korte financiering	2.000	10.139	15.771
Lange financiering	736.387	596.141	596.140
Totaal externe rentelasten	738.387	606.280	611.911

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Werkelijk 2023
<i>Externe rentebaten</i>			
Korte financiering		-100.000	- 153.872
Lange financiering	-24.404	- 24.404	-18.619
Per saldo aan rentelasten	713.983	481.876	439.419
Rente grondexploitatie	45.851	13.140	5.570
Saldo door te berekenen externe rente	668.132	468.736	433.849
Aan taakvelden toe te rekenen rente	668.132	468.736	433.849
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	673.391	469.150	433.639
Renteresultaat	5.259	414	- 211

Kredietrisicobeheer

Bij de verstrekte geldleningen loopt de gemeente kredietrisico's. Dit risico wordt vooral beheerst door terughoudend te zijn bij het verstrekken van nieuwe leningen. Verder neemt de hoofdsom gedurende de looptijd af en dus ook het kredietrisico voor de gemeente. In de tabel hieronder staat het overzicht van verstrekte leningen.

Verstrekte geldleningen	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Werkelijk 2023
Stand per 1 januari	817.198	817.198	602.793
Verstrekte geldlening			711
Reguliere aflossingen	18.466	18.466	92.927
Stand per 31 december	798.732	798.732	510.578

Garantstellingen

De gemeente staat op 31 december 2023 garant voor vijf geldleningen met een totaalbedrag van € 7,754 miljoen waarvan twee leningen op naam van Wooninc. staan voor een bedrag van € 7,353 miljoen. Verder fungeert de gemeente als achtervang van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw voor een drietal leningen ten name van Wooninc voor een totaalbedrag van € 41 miljoen. De afgelopen jaren zijn alle leningen overigens steeds normaal afgelost. Het risico voor het niet nakomen van afspraken door de kredietnemer en daardoor het gemeentelijke risico is minimaal.

Leningenportefeuille

Het is naast inzicht in de verstrekte geldleningen ook van groot belang om inzicht te hebben in onder meer de grootte van de opgenomen leningen. Hieronder in tabel de opgenomen geldleningen

Opgenomen geldleningen	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijzigingen 2023	Werkelijk 2023
Stand per 1 januari	16.012.860	16.012.860	16.012.860
Reguliere aflossingen	1.537.718	1.537.716	1.537.716
Stand per 31 december	14.475.142	14.475.144	14.475.144

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat publieke instellingen al hun liquide middelen (boven drempelbedragen) die niet direct nodig zijn voor het uitvoeren van hun publieke taak aanhouden bij het ministerie van Financiën. Ze doen dat in de vorm van een rekening-courant, zoals bij een bank. Decentrale overheden hebben de mogelijkheid om termijndeposito's aan te houden. Hierover wordt door het Rijk een marktconforme rente vergoed, een rente die gelijk is aan de rente die het Rijk betaald op de financiële markten.

Schatkistbankieren is ingevoerd conform wettelijke regelgeving. De eerste € 250.000 of 0,75 % van het jaarlijkse begrotingstotaal met een maximum van € 2,5 miljoen mag buiten de schatkist gehouden worden. Voor Oirschot komt dit voor 2023 uit op een bedrag van € 360.848 (namelijk 0,75% van het begrotingstotaal van 2022 € 48.113.000). Per ultimo 2023 had de gemeente € 1.987.454 staan bij de schatkist.

In onderstaande tabel is de berekening en benutting van het drempelbedrag voor de gemeente Oirschot berekend voor 2023. Uit de tabel blijkt dat de gemeente Oirschot het hele jaar heeft voldaan aan de regels voor het verplicht afstorten van liquide middelen naar de schatkist.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	360,8475			
Kwartaal 1 Kwartaal 2 Kwartaal 3 Kwartaal 4					
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	302	306	310	299
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	59	55	51	62
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	48.113			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	48.113			

(4c)	Het deel van het begrotings-totaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	360.8475			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	27.153	27.839	28.502	27.477
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	302	306	310	299

EMU Saldo

Het EMU-saldo is bedoeld in het kader van het (Europese) streven naar houdbare overheidsfinanciën. De Europese begrotingsregels zijn grotendeels vastgelegd in het Stabiliteits- en Groeipact (SGP). De belangrijkste uitgangspunten van het SGP zijn:

Het EMU-saldo ofwel het nationale begrotingstekort mag niet groter zijn dan 3% van het bruto binnenlands product (bbp). Van dit tekort neemt het Rijk 2,5% voor zijn rekening en de decentrale overheden 0,5%.

De EMU-schuld: de overheidsschuld moet lager zijn dan 60% van het bbp.

In Nederland is het SGP uitgewerkt in de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof). De Wet Hof bevat o.a. een bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren.

D. Bedrijfsvoering

Essentie: We willen als organisatie in control zijn en blijven zodat we met de samenleving bestuurlijke ambities kunnen realiseren.

Ambitie 1. De organisatie: klaar voor de toekomst

We zijn een organisatie die staat voor de belangen van bestuur en inwoners. De in 2019 ingezette ontwikkeling van de organisatie loopt door in 2023 en verder onder de noemer “Oirschot ontwikkelt” en “Oirschot ontwikkelt door”.

Activiteit 1.1. Regionale samenwerking

Zoals ook bij programma 5 aangegeven heeft in de zomer van 2023 besluitvorming plaatsgevonden over de evaluatie van de netwerk samenwerking. De raad heeft uitgesproken het advies te volgen en nadere samenwerking met de gemeente Best te onderzoeken. De gemeenteraad van Best heeft besloten een vergelijkbaar onderzoek voor zijn gemeente uit te voeren.

Om een aantrekkelijke samenwerkingspartner te zijn, is het nodig om fors te investeren in de basis op orde.

Activiteit 1.2. Actief sturen op ons personeelsbestand

1.2.1 Actief personeelsbeleid

Het afgelopen jaar heeft vooral in het teken gestaan van de ontvlechting, het inrichten van systemen en processen en het op orde brengen van de formatie van het team HR. Minder ruimte was er daarom voor het ontwikkelen van nieuw personeelsbeleid en goed werkgeverschap.

In 2023 is geïnvesteerd in het soepel laten verlopen van in- en uitstroom, inwerkprogramma's, het inrichten van een e-learning omgeving en de voorbereiding van een nieuwe arbeidsmarktcommunicatie om succes te behalen bij werving van nieuwe medewerkers.

1.2.2 Strategische personeelsplanning

Strategische personeelsplanning heeft in 2023 serieus vorm gekregen. Het werk verandert door verdergaande digitalisering, samenwerkingen met de regio en nieuwe wetgeving zoals de Omgevingswet. Daarnaast hebben coronacrisis en het hybride werken ook een grote invloed.

Het HR team, nu dichtbij in de gemeente zelf, heeft samen met de manager de samenstelling van het personeelsbestand in kaart gebracht, leeftijd, opleidingsniveau, ontwikkelpotentieel, verwachtingen ten aanzien van verloop, etc. We kijken hiernaar zowel in relatie met de doelen van het bestuur als ook nieuwe technologieën (verdergaande digitalisering) en nieuwe wetgeving en wat dat vervolgens vraagt van medewerkers. Op deze manier willen we tijdig kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

1.2.3 Personele fricties

Ook in 2023 hebben we te maken gehad met personeelsverloop, een krappe arbeidsmarkt, en veel inhuur. Het blijft het erg moeilijk de organisatie op orde te krijgen. Binnen een aantal vakgebieden wil het maar niet

lukken om voldoende gekwalificeerde mensen aan te trekken en is de verhouding eigen-inhuur medewerkers niet in balans. In andere vakgebieden hebben we wel een aantal nieuwe enthousiaste collega's kunnen begroeten. Werving is dus wisselend succesvol en blijft aandacht vragen.

1.2.4 Mobiliteit

De arbeidsmarkt in de regio blijft naar verwachting ook de komende jaren gespannen. We merken dat het moeilijk is om medewerkers aan te trekken. Voor een kleine gemeente is het van belang dat we ons blijven presenteren als een aantrekkelijke werkgever. De arbeidsmarktcommunicatie wordt hier specifiek op ingericht. Daarnaast zetten we niet alleen de klassieke wervingskanalen in, maar zoeken en werven we steeds meer in netwerken of op andere plekken (opleidingsinstituten benaderen, traineeships opzetten, stagiaires binden).

Interne mobiliteit

De gespannen arbeidsmarkt maakt ook dat we meer moeten investeren in het talent dat we in huis hebben. Dit betekent dat, binnen onze beperkte mogelijkheden interne mobiliteit, belangrijker wordt. Met interne mobiliteit bedoelen we de doorstroming naar een andere functie binnen de organisatie. Enerzijds ligt hier een eigen verantwoordelijkheid van de medewerker, anderzijds hebben we er als organisatie ook belang bij om dit te faciliteren.

Duurzame inzetbaarheid

We willen verder groeien naar een goede vorm van werkgeverschap waarin alle medewerkers met plezier en respect hun werk kunnen doen. Daarvoor is duurzame inzetbaarheid een belangrijk speerpunt. We hanteren een brede aanpak die inzet op de vitaliteit en vooral op het binden en boeien van onze medewerkers.

Het thema "de vitaliteit van onze medewerkers in alle leeftijdsklassen" komt op de agenda. Op verzoek van de Ondernemingsraad hebben we onderzocht of ook het vitaliteitspact (was generatiepact) een bijdrage kan leveren. Nadruk komt te liggen op eigenaarschap van medewerkers en wat zij kunnen doen om gezond en duurzaam inzetbaar te blijven. Het is er in 2023 niet van gekomen om op dit terrein beleid te ontwikkelen. In 2024 staat dit wel nadrukkelijk op de agenda.

Ook het hybride werken is een instrument wat tot een duurzame inzetbaarheid van de medewerker kan leiden. Door een afweging te maken over plaats- en tijdonafhankelijk werken kan de werkdruk positief worden beïnvloed en kan ervoor worden gezorgd dat de balans tussen privé en werk goed blijft.

Ambitie 2 : de basis op orde.

We streven naar een optimale dienstverlening voor onze inwoners en bedrijven. We willen voldoen aan vigerende wet- en regelgeving én we willen een aantrekkelijke samenwerkingspartner zijn.

Activiteit 2.1.0 Organisatie ontwikkeling

Het afgelopen jaar is geconstateerd dat te lang te weinig is geïnvesteerd in de organisatie. Processen, systemen en formatie zijn niet op orde. Prioriteit 1 in 2023 had de vervanging van het financieel systeem. Die aanbesteding is afgerond.

Daarnaast is kritisch gekeken naar de formatie voor wettelijke taken en taken binnen een moderne bedrijfsvoering. Dit heeft geleid tot voorstellen bij Koersnota en begroting om de formatie vanaf 2024 op een aantal onderdelen uit te breiden en in te zetten op verdere professionalisering. Op basis van een analyse van het takenpakket en kwaliteit en kwantiteit het team cluster communicatie zijn besluiten genomen over uitbreiding van het aantal medewerkers.

Zo hebben we ook ingezet op functioneel applicatiebeheer van een aantal bedrijfskritische applicatie. We zetten in op optimalisatie van de werkprocessen door deze efficiënter en meer digitaal in te richten.

Na de ontvlechting zijn ook binnen de juridische functie processen en systemen ingericht en is de formatie op orde gebracht. In het laatste kwartaal van 2023 heeft werving en selectie voor al deze functies plaatsgevonden om een goede start in 2024 te kunnen maken.

Het project “digitaal is de norm” is in 2023 omgezet in het programma Digitaal Samenwerken. Meerdere projecten dragen met elkaar bij aan een aantal organisatie doelstellingen op het gebied van dienstverlening. Wij gaan onder meer verder met zaakgericht werken. Naast het technisch organiseren van zaakgericht werken, vraagt dit ook een verandering in cultuur en werkwijzen. Daar gaan we verder op inzetten. Digitaal Samenwerken staat ook de komende jaren nog hoog op de agenda.

Een ander onderwerp is het hybride werken. Dit heeft als gevolg van Corona een vlucht gekregen. De digitale omgeving maar zeker ook het gebouw faciliteren de nieuwe manier van werken niet optimaal.

In 2023 is onderzocht welke mogelijkheden er zijn om van het huidige gebouw een moderne en gezonde werkomgeving te maken. Hiervoor zijn onder meer een architect en een arbeidsdeskundige ingeschakeld. Dit krijgt in 2024 een vervolg.

2.1.1 Beschikbaarheid (controle) documentatie

Zowel de accountant als de provincie en het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven hebben opmerkingen gemaakt over de vindbaarheid van documenten in het elektronisch archief van e gemeente. Binnen het programma Digitaal samenwerken zijn een projecten gestart om tot verbetering te komen. Een daarvan richt zich specifiek op regelgeving rondom archivering. In dit kader zijn eind 2023 een geactualiseerde archief en een beheerverordening vastgesteld. De uitvoering van het verbeterplan loopt tot juni 2024.

Een ander project richt zich op meer zaakgericht werken en archiveren. Dit pakken we op in combinatie met het efficiënt en klantgericht inrichten van werkprocessen.

2.1.2 Informatieveiligheid

Regelmatig blijkt dat onze organisatie kwetsbaar is. Samenwerking is meer dan ooit nodig zowel binnen de organisatie als met andere organisaties. Daarnaast wordt ook informatiemanagement steeds belangrijker. Goede informatie-uitwisseling met ketenpartners is een randvoorwaarde voor een goede procesborging.

Bewust omgaan met gegevens

Doordat er steeds meer informatie-uitwisseling plaatsvindt, is het noodzakelijk om de informatieveiligheid en de privacy van al die gegevens te waarborgen. Dit vraagt veel van onze systemen en zeker ook van onze mensen. Het is belangrijk dat zij altijd bewust omgaan met gegevens die binnen de privacy van iemand vallen. Juist ook omdat we meer locatie en tijds-ongebonden werken. Dat is in 2023 dan ook een bijzonder aandachtspunt geweest.

Informatieveiligheid

Aan de hand van het vastgestelde informatieveiligheidsbeleid en het informatieveiligheidsplan heeft 2023 in het teken gestaan van met name bewustwording van de risico's datalekken en cybercriminaliteit. Met de andere GRSK gemeenten is gewerkt aan een crisisplan en -protocollen en de eerste stappen gezet in de inrichting van een crisisorganisatie. Ook bij inrichting van processen systemen wordt dit aspect nadrukkelijk meegenomen.

Datagedreven werken

Om beleidskeuzes beter te kunnen voorbereiden en onderbouwen, was het voornemen om steeds meer datagedreven te gaan werken. Het is niet gelukt om hier echt stappen in te zetten. De organisatie is nog niet zover en systemen en processen zijn nog onvoldoende goed ingericht. Optimalisatie van processen en een goed gebruik van systemen zijn onderdeel van het programma Digitaal Samenwerken.

2.1.3 Externe inhuur en rechtmatigheid

Externe inhuur was vanuit rechtmatigheidsoogpunt een aandachtspunt. Ook de accountant kijkt hier kritisch naar en heeft opmerkingen geplaatst over dit proces. In 2023 hebben we kritisch gekeken naar het inhuur proces en hebben verbeterlagen gemaakt om de vastlegging en verantwoording verder aan te scherpen.

2.1.4. Onderzoeken Rekenkamer

In het kader van het jaarverslag 2023, heeft de Rekenkamer Kempengemeenten de voortgang c.q. opvolging van de uitgebrachte adviezen en aanbevelingen in kaart gebracht.

Aanbeveling	Toelichting	Voortgang en opvolging 2023
De gemeente Oirschot neemt dienstverlening serieus. Het is een kernwaarde voor de organisatie.	Houd vast aan deze stevige ambitie.	De gemeente Oirschot blijft stevig vasthouden aan deze ambitie dat met de veranderende opgaven voor de gemeente Oirschot en de krapte op de arbeidsmarkt, een grote uitdaging is. De aanbeveling is daarom gedeeltelijk opgepakt.

Aanbeveling	Toelichting	Voortgang en opvolging 2023
Zorg er voor dat de ambities zoveel mogelijk SMART worden geformuleerd	SMART wil zeggen concrete, realistisch en geformuleerd in meetbare termen zodat tussentijds kan worden vastgesteld of de uitvoering op koers ligt. Vertaal ambities en doelen naar aanpak en zie toe op uitvoering daarvan.	De aanbeveling is gedeeltelijk opgepakt. De gemeente Oirschot heeft onverwachts een extra verkiezing georganiseerd in 2023 en in de eerste helft van 2024 vindt nog een verkiezing plaats hierdoor is de prioritering van deze aanbeveling verlegd naar de tweede helft van 2024. Een van onze kaders: "De gemeente is dichtbij: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het meerwaarde heeft; Digitaal waar het kan" krijgt opvolging in de eerste helft van 2024 doordat wij als gemeente het digitaal aanvragen van het rijbewijs ter beschikking gaan stellen aan onze inwoners. Daarnaast is de gemeente aan het onderzoeken hoe wij onder andere het Klant Contact Centrum "toekomstproof" kunnen maken middels een nog te opstellen jaarplan.
Maak afspraken met verbonden partijen of uitvoeringsorganisaties over de dienstverleningsnormen, -richtlijnen en klachtenregelingen.	Iedere organisatie geeft hier op dit moment op zijn eigen manier invulling aan, waardoor de burger in de praktijk in zijn klantreis te maken krijgt c.q. kan krijgen met verschillende benaderingswijzen.	De gemeente Oirschot heeft deze aanbeveling deels opgepakt. In het kader van de "de basis op rode", wil de gemeente Oirschot investeren in een nulmeting op het gebied van dienstverlening. Hierna kan de gemeente de eigen dienstverleningsnormen, -richtlijnen en klachtenregeling vastleggen die past bij de ambities. Vervolgens kan er centraal gestuurd worden met onze verbonden partijen of uitvoeringsorganisaties. Dit hangt natuurlijk samen met de verkenning voor een ambtelijke en/of bestuurlijke samenwerking met de gemeente Best.
Verbeter de actualiteit en toegankelijkheid van de website.	Begin daarbij met het herstellen van de grote hoeveelheid gebroken links die op dit moment op de site aanwezig zijn, dat wil zeggen links die verwijzen naar een ander website of pagina die niet meer bestaan. Zorg daarnaast voor extra ondersteuning van bezoekers aan de website door middel van visuele content (foto's, afbeeldingen, pictogrammen, video's) of functionaliteiten zoals een persoonlijke internetpagina (MijnOirschot), chatfunctie, meertaligheid, en beeld- en geluidsondersteuning. Uit onderzoek komt naar voren dat deze extra ondersteuning in belangrijke mate bijdraagt aan het succes van digitale dienstverlening.	De gemeente Oirschot heeft direct na het ontvangen van deze aanbeveling de gebroken links aangepast. De website is daarnaast aangevuld met de tool: ReadSpeake, deze kan tekst kan voorlezen, vertalen en uitleggen. De versie van deze voorleeshulp is toegankelijk, AVG-proof en uitgebreid met extra functionaliteiten, zoals een vertaalfunctie met voorlezen in 22 talen (waaronder Oekraïens). Hiermee verbetert de gemeente de toegankelijkheid en draagt zij aan een inclusieve maatschappij.

Aanbeveling	Toelichting	Voortgang en opvolging 2023
Verbeter de telefonische bereikbaarheid.	Door goede bereikbaarheidsafspraken te maken hieromtrent en elkaar hier ook op aan te spreken c.q. sturing en controle hierop uit te oefenen. Zorg tevens dat terugbelafspraken worden nagekomen.	De gemeente Oirschot heeft dit opgepakt door eind 2023 verdiepend onderzoek te laten doen door een extern bureau naar de telefonische bereikbaarheid. De resultaten ontvangt de gemeente in de eerste helft van 2024 en wordt meegenomen tijdens het vaststellen van de dienstverleningsnormen, -richtlijnen en klachtenregeling vastleggen die passen bij de ambities. Als de basis op orde is, kan de gemeente projectmatig werken aan sturing c.q. controle.
Monitor op structurele wijze de ervaringen en tevredenheid van klanten.	Deze ervaringen en wensen zijn van groot belang om de dienstverlening conform de verwachtingen (c.q. de bedoeling) in te richten.	De raad heeft aangegeven licht te willen investeren om het dienstverleningsniveau op peil te houden. Het uitgangspunt is om zo veel mogelijk doelen budgetneutraal te realiseren. Dit wil zeggen: ofwel kosteloos of in de in reeds beschikbare uren. Door extra verkiezingen en de krapte op de arbeidsmarkt is het verwezenlijken van deze ambities niet gelukt. Eind 2023 is een offerte uitgevraagd voor WSJG. In het kader van dienstverlening gaat de voorkeur echter uit naar een investering voor een nulmeting en/of op een structurele wijze de ervaringen en tevredenheid van klanten te monitoren. Dit wordt in de eerste helft van 2024 afgesteld.
Verbeter de informatievoorziening aan de gemeenteraad.	Ga met de gemeenteraad in gesprek over de wijze waarop zij geïnformeerd wenst te worden over de voortgang van het dienstverleningsbeleid. Maak daarbij meer gebruik van kwantitatieve informatie.	De gemeente Oirschot monitort op dit moment niet op structurele wijze de ervaringen en tevredenheid van klanten, hierdoor beschikt zij niet over kwalitatieve informatie. Dit geldt tevens voor kwantitatieve data zoals de telefonische bereikbaarheid. Op dit moment wordt de raad middels een tweejaarlijkse raadsinformatiebrief met een visueel vormgegeven overzicht van de data die wel beschikbaar is geïnformeerd. Wanneer de gemeente de dienstverleningsnormen, -richtlijnen en klachtenregeling laat vastleggen, kan daarin gelijktijdig de wijze waarop de raad geformeerd wenst te worden, worden vastgelegd.

2.1.5 Wet Open Overheid

Zie hoofdstuk 6.7 in de jaarrekening.

3. Ontwikkeling loonkosten

In de onderstaande tabellen zijn, zoals afgesproken in de Financiële verordening, de loonkosten en een aantal bedrijfsvoeringskosten gespecificeerd.

Tabel 1. Ontwikkeling loonkosten					Bedragen x € 1.000	
Afdeling	Bezetting in fte's 31-12-23	Rekening 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Raad		274	280	292	305	318
Burgemeester	1,00	141	162	168	175	182
Wethouders	3,00	316	326	338	353	367
Totaal bestuur	4,00	731	767	798	833	867
Griffier	0,00	68	63	200	207	214
Medewerkers	89,49	7.261	7.645	11.037	11.622	11.292
Burgerlijke Stand	-	6	10	10	11	11
Totaal-generaal	93,49	8.066	8.485	12.045	12.673	12.384

Tabel 2. Diverse bedrijfsvoeringskosten

Bedragen x € 1.000

Type kosten	Rekening 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Huisvestingskosten	546	456	490	408	406
Automatiseringskosten	2.193	2.288	2.298	2.307	2.322
Raad (excl. loonkosten)	54	43	57	57	57
Griffie (excl. Loonkosten)	212	221	10	10	10
Inhuur personeel van derden	5.971	6.004	1.651	1.227	977
Lokale rekenkamer	29	29	29	29	29
Accountantskosten	58	60	60	60	60

E. Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn samenwerkingsverbanden waar de gemeenten zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Oirschot gaat samenwerkingsverbanden aan en onderhoudt de samenwerkingsverbanden met het oog op de Oirschotse en regionale belangen. We onderscheiden daarbij samenwerking met publiekrechtelijke organisaties (onderdeel 1) en privaatrechtelijke organisaties (onderdeel 2).

In deze paragraaf wordt een overzicht weergegeven van onze deelname in de verbonden partijen. Daarbij wordt voor iedere verbonden partij ingegaan op een aantal organisatorische aspecten, daarnaast wordt inzicht gegeven in financiële gegevens over 2023. Voor een aantal samenwerkingsverbanden is de jaarrekening 2023 nog niet beschikbaar. Dan zijn we uitgegaan van de meest recente informatie, meestal de jaarrekeningen 2022.

Overzicht

Publiekrechtelijke organisaties		Privaatrechtelijke organisaties	
1.1	Metropoolregio Eindhoven (MRE)	2.1	Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)
1.2	GGD Zuidoost Brabant (GGD)		
1.3	Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO)	2.3	Regionaal Netwerk het Groene Woud
1.4	Werkvoorzieningsschap de Dommel (WSD)	2.4	NV Bank Nederlandse gemeenten
1.5	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	2.5	Brabant Water NV
1.6	Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	2.6	Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland U.A.
		2.7	Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheids-huis Brabant Zuidoost

	1.1 Metropoolregio Eindhoven	
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling / Openbaar belang	Samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het takenpakket is vastgelegd in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven.	
Deelnemers	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel- De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Hoofdthema's: - Economie programma 2 - Mobiliteit programma 4 - Energietransitie programma 3 - Transitie Landelijk Gebied programma 3	
Bijdrage opgave Oirschot	De Metropoolregio Eindhoven behelst een strategische overall visie voor de regio ten behoeve van de ontwikkeling van het vestigingsklimaat op de vier (nieuwe) hoofdthema's.	
	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	€ 14.294.416	€ 13.902.613

Vreemd vermogen	€ 20.545.740 waarvan voorzieningen € 6.706.784	€ 21.146.523 waarvan voorzieningen € 7.918.121
Resultaat (inclusief mutaties reserves)	Het resultaat 2022 bedroeg € 469.458	Voorlopig resultaat 2023 voor accountantscontrole bedraagt € 833.753 (MRE € 392.903, RHCE € 440.850).
Bestemming resultaat	Nog niet bekend	
Financieel belang	De totale bijdrage over 2023 is gebaseerd op het aantal inwoners per 01-01-2022 en bedroeg €284.226. Deze bedragen zijn besteed voor de onderdelen: Regionale opgaven, Brainport Development, Stimuleringsfonds en Regionaal Historisch Centrum.	

	1.2 GGD Zuidoost Brabant	
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling / Openbaar belang	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg. In 2021 was COVID-19 een belangrijk speerpunt.	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	C. van Overdijk	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	- Het namens Oirschot uitvoeren van onderdelen van de Wet Publieke Gezondheid, waaronder jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, monitoring en milieukundige advisering (zoals intensieve veehouderij in relatie tot gezondheid). - Medewerking geven aan de totstandkoming van een nieuw gezondheidsbeleid dat verankerd is in het transformatieplan sociaal domein. Hierbij kijken we naar de bredere rol die de GGD kan spelen binnen het sociale domein in het versterken van de eigen kracht van mensen en welzijn. - Uitvoeren van preventieve activiteiten uit ons gezondheidsbeleid (rondom speerpunten zoals overgewicht en sociale weerbaarheid). De GGD heeft een rol in de uitvoering van diverse preventieactiviteiten gericht op gezond en veilig opgroeien van jongeren (alcohol, drugs, overgewicht) waardoor zij actief mee kunnen blijven doen aan de samenleving.	
	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	€ 5.465.592	€ 6.956.035
Vreemd vermogen	€ 29.750.000 waarvan voorzieningen €1.503.645	€ 35.036.749 waarvan voorzieningen € 1.986.651
Resultaat	Het resultaat 2022 bedroeg: Progr Publ. Gezondh + € 443.223 Progr Ambulancezorg -/ € 30.784 TOTAAL GGD + € 412.439	Het resultaat 2023 bedroeg: Progr Publ. Gezondh + € 885.819 Progr Ambulancezorg + € 377.488 TOTAAL GGD + € 1.263.307
Bestemming resultaat	Nog niet besloten	
Financieel belang	De inwonerbijdrage bedroeg in 2023 in totaal €713.641.	

	1.3 Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling / Openbaar belang	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuid-oost-Brabant.	
Deelnemers	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel- De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	Taken op het terrein van brandweertzorg, gemeenschappelijke meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, ambulancezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.	
	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 2.251.205	€ 4.049.062
Vreemd vermogen	€ 37.894.467 waarvan voorzieningen € 2.259.188	€ 28.271.925 waarvan voorzieningen € 1.771.321
Resultaat	Het resultaat 2022 bedroeg: € 474.023 positief	Ingeschat resultaat 2023: € 1.797.857 positief
Bestemming resultaat	Nog niet bekend	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2023 is € 1.126.513,-. Dit bedrag is besteed aan de onderdelen: Algemene bijdrage, Gemeentelijke rampenbestrijding en een Bijdrage bevolkingszorg.	

	1.4 Werkvoorzieningsschap de Dommel	
Vestigingsplaats	Boxtel	
Doelstelling / Openbaar belang	Het matchen, inzetten en ontwikkelen van zoveel mogelijk mensen die behoren tot de Participatiewet.	
Deelnemers	11 gemeenten tussen 's-Hertogenbosch - Tilburg – Eindhoven	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	C. van Overdijk	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	Begeleiden van mensen met een arbeidshandicap die hulp nodig hebben bij het vinden en behouden van werk.	
	01-01-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€29.757.000	€29.395.000
Vreemd vermogen	€4.632.000 inclusief voorzieningen	€8.234.000 inclusief voorzieningen
Resultaat	€ 2.918.000 positief jaarrekening 2022	
Bestemming resultaat	2022 Dotatie reserves: € -2.672.000 Ottrekking reserves: € 5.925.000	

Financieel belang	Uit eigen middelen hebben we € 15.256 betaald voor algemene bestuurskosten. Daarnaast hebben we de ontvangen rijksbijdrage voor participatie van € 2.502.720 doorbetaald aan de WSD.
-------------------	--

	1.5 GR Samenwerking Kempengemeenten	
Vestigingsplaats	Reusel	
Doelstelling / Openbaar belang	Het bevorderen van een duurzame, robuuste samenwerking), door het behartigen van de gemeenschappelijke belangen, het vergroten van het gemeenschappelijke kennisniveau en het inspelen op bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen die de bestuurskracht van de individuele gemeenten zullen beïnvloeden. De taakvelden ISD, SSC, Jeugd en VTH maken deel uit van de GRSK.	
Deelnemers	Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel – de Mierden	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Hoofdthema's: - ISD programma 1 - SSC programma overhead - VTH programma 3	
Bijdrage opgave Oirschot	Efficiënte en minder kwetsbare bedrijfsvoering bij Sociale Zaken; ICT; Vergunningen Toezicht en Handhaving. De Kempencommissie zorgt voor afstemming van besluitvorming op gebied van Recreatie, Governance, Duurzaamheid en Afval.	
	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	€ 856.952	€ 19.814
Vreemd vermogen	€ 12.379.599	€ 14.882.265
Resultaat	€ -100.608	
Bestemming resultaat		
Financieel belang	Totale bijdrage over 2023 is € 4.127.991 De bijdrage is besteed aan: SSC, VTH, WMO-jeugd, ISD en staf van de SK.	

	1.6 Omgevingsdienst Zuidoost Brabant	
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling / Openbaar belang	De Omgevingsdienst is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de verantwoordelijke overheden in de regio Zuidoost-Brabant aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving (zie artikel 2 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2015).	
Deelnemers	Gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de Provincie Noord-Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	A. Van Beek	
Programma / taakveld	Programma 3	
Bijdrage opgave Oirschot	Oirschot neemt zowel VTH-basistaken (verplicht) af als verzoektaken. ODZOB levert een bijdrage aan de uitvoering van ons milieu- en vergunningenbeleid, de handhaving daarvan, een duurzame leefomgeving, het intrekken van lege vergunningen en de duurzame ontwikkeling van de intensieve veehouderij.	
	01-01-2023	31-12-2023

Eigen vermogen	€ 1.012.315	€ 2.433.223
Vreemd vermogen	€ 6.636.669 Waarvan voorzieningen: € 88.264	€ 7.755.115 Waarvan voorzieningen: € 309.946
Resultaat	Resultaat 2022: € 0	Geschat resultaat 2023: € 484.426
Bestemming resultaat	n.n.b.	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2023 is € 593.100 De bijdrage is besteed aan de volgende onderdelen: Landelijke basistaken, Verzoektaken, Collectieve taken.	

	2.1 Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant	
Vestigingsplaats	Oirschot	
Doelstelling / Openbaar belang	Bizob zet zich in voor ruim 35 gemeenten en publieke organisaties als strategisch partner voor inkoop en aanbestedingen. In nauwe samenwerking met de gemeente Oirschot faciliteert Bizob inkoop, aanbestedingen, contractmanagement en contractbeheer voor het sociaal domein, openbare ruimte, bedrijfsvoering en ICT. Het doel is het behalen van voordeel voor alle bij Bizob aangesloten organisaties. De inkoop samenwerking gaat verder dan het bundelen van inkoopvolumes. Door samenwerking wordt kennis opgebouwd van producten, markten en bedrijven, waardoor transactiekosten en inkooprisico's verminderen en de professionaliteit van de inkoopfunctie toeneemt.	
Deelnemers	18 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. van de Ven	
Programma / taakveld	Programma overhead	
Bijdrage opgave Oirschot	BIZOB verzorgt methoden voor inkopen en aanbestedingen om naleving van wet- en regelgeving te borgen en BIZOB verzorgt een doelmatige en integere inkoop.	
	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	€ 362.830,04	€ 358.695,32
Vreemd vermogen	€ 0,00	€ 0,00
Resultaat	€ 613.915,06	€ 943.506,76
Bestemming	Nog niet bepaald	
Financieel belang	Totale bijdrage: € 250.777	

	2.3 Regionaal Netwerk het Groene Woud	
Vestigingsplaats	Liempde	
Doelstelling / Openbaar belang	Realiseren visie en uitvoeringsprogramma van de Streekraad Het Groene Woud & de Meijerij	
Deelnemers	Stichting Streekhuis Het Groene Woud: dertien gemeenten, provincie, twee waterschappen, drie terreinbeheerders, ZLTO, Stichting Streekfonds Het Groene Woud en Coöperatie Het Groene Woud.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. van de Ven	
Programma / taakveld	Programma 4	
Bijdrage opgave Oirschot	Versterking van het landschap door te investeren in het landschap, stimulering groene economie en het bieden van ruimte aan ondernemers. Realisatie en (co)financiering van projecten uit het programma Vitaal Landelijk Gebied in het Groene Woud.	
	01-01-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€ 16.000	€ 16.000
Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
Vermogenspositie	Eigen vermogen:	

	Begin 2019 € 16.000,-; eind 2019 € 16.000,- Vreemd vermogen : Niet van toepassing
Resultaat 2019	€ 89.139- negatief (uit jaarrekening 2019)
Financieel belang	In 2021 is een bijdrage van € 8.571 betaald voor het nationaal park van Gogh.

	2.4 NV Bank Nederlandse gemeenten	
Vestigingsplaats	Den Haag	
Doelstelling / Openbaar belang	De bank van en voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang. Zij draagt door financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten voor de gemeente en haar inwoners.	
Deelnemers	De aandelen zijn in handen van het Rijk, gemeenten en provincie. Het rijk heeft 50 procent van de aandelen en de overige 50 procent is voor de gemeenten en provincies. Oirschot bezit 8.775 aandelen.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	A. van Beek	
Programma / taakveld	Programma algemene dekkingsmiddelen	
Bijdrage opgave Oirschot	Geen direct individualiseerbare bijdrage	
	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€5.062 miljoen	€4.615 miljoen
Vreemd vermogen	€143.995 miljoen	€107.459 miljoen
Resultaat	Resultaat over 2022 is een winst van € 300 miljoen	
Financieel belang	De gemeente bezit 8.775 aandelen. Over 2022 is voorgesteld per aandeel € 2,50 dividend uit te betalen. Totaal € € 21938-. Dit bedrag wordt meegenomen in rekeningresultaat 2921. Over 2021 wordt uitgegaan van € 2,28 per aandeel, totaal € 20.007,-. Dit laatste bedrag wordt uitgekeerd in 2022 en wordt meegenomen in de rekeningresultaat 2022	

	2.5 Brabant Water NV	
Vestigingsplaats	Den Bosch	
Doelstelling / Openbaar belang	Brabant Water NV levert drink- en industriewater aan 2,5 miljoen inwoners en aan 50.000 bedrijven in Noord-Brabant en een klein gedeelte van Zeeland. Wij winnen, zuiveren en distribueren water van uitstekende kwaliteit, tegen de laagst mogelijke kosten en met een hoge leveringsbetrouwbaarheid.	
Deelnemers	Provincie Noord-Brabant 30 % aandelen en de overige 70 % is in handen van de gemeenten. In totaal zijn 10 miljoen aandelen x 0,10 EUR uitgegeven waarop 27,79595 % is volgestort.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. van de Ven	
Programma / taakveld	Programma algemene dekkingsmiddelen	
Bijdrage opgave Oirschot	Geen direct individualiseerbare bijdrage	
	Jaarrekening 2023 is nog niet beschikbaar, daarom staan hieronder de gegevens van de jaarrekening 2022 (bedragen * € 1.000)	
	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 684.676	€ 690.022
Vreemd vermogen	€ 534.399 Waarvan voorzieningen € 223.130	€ 575.801 Waarvan voorzieningen € 252.392
Resultaat	Over 2022 is een winst van € 5.347	

Financieel belang	De gemeente bezit 15.440 aandelen x € 0,10 = € 1.544,- Brabant Water keert geen dividend uit, de winst wordt gebruikt voor versterking van het eigen vermogen.
-------------------	--

	2.6 Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland U.A.	
Vestigingsplaats	Heeze	
Doelstelling / Openbaar belang	De Bosgroep is een onafhankelijke organisatie van en voor eigenaren van bos- en natuurgebieden. De Bosgroep adviseert en ondersteunt de leden bij het duurzaam ontwikkelen, beheren in stand houden van bos en natuur. De Bosgroep stimuleert samenwerking tussen leden en organiseert activiteiten om kennis te delen met eigenaren, beheerders en andere betrokken partijen.	
Deelnemers	Particuliere landgoed eigenaren en gemeenten	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. van de Ven	
Programma / taakveld	Programma 4	
Bijdrage opgave Oirschot	Duurzaam bos- en natuurbeheer	
	Jaarrekening 2020 is nog niet beschikbaar; daarom staan hieronder de gegevens van jaarrekening 2019	
	01-01-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€834.000,-	€976.000,-
Vreemd vermogen	€1.500.000,-	€1.500.000,-
Resultaat	Over 2019 is per saldo een winst van € 142.000 behaald	
Financieel belang	Bosgroep voert voor ons werkzaamheden uit waarvoor jaarlijks een apart jaarverslag wordt vervaardigd	

	2.7 Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	
Vestigingsplaats	Helmond	
Doelstelling / Openbaar belang	Het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is er voor complexe probleemsituaties waar dwang, vaak gecombineerd met zorg, gewenst is. Indien nodig neemt het Veiligheidshuis de regie tijdelijk op zich, maar het Veiligheidshuis kan ook aansluiten bij een lokaal casusoverleg.	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant en er wordt samengewerkt met zorg- en veiligheidspartners.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	Aanpak van complexe casuïstiek binnen de thema's jeugd, veelplegers, nazorg, ex-gedetineerden, relationeel geweld en overlast en verslaving.	
	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	€ 721.286	€ 807.531
Vreemd vermogen	€ 318.023	€ 385.719
Resultaat	Financieel resultaat : € 86.245 voordeel in jaarrekening 2023	
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Oirschot in 2023 is € 6.183 (uit conceptverdeling)	

F. Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de totale inkomsten binnen de gemeentelijke begroting. De paragraaf lokale heffingen, conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV), biedt een overzicht van het beleid voor de lokale lasten. Aanvullend op genoemd artikel 10 van het BBV zijn in artikel 20 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Oirschot 2023 enkele items genoemd inzake rentekosten en omslagrente waaraan in deze paragraaf ook aandacht besteed wordt. Deze paragraaf lokale heffingen bestaat uit:

Totaal beeld opbrengsten;

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen;

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;

Toerekening rentekosten en overhead / berekening renteomslag;

De lokale lastendruk;

Kwijtscheldingsbeleid.

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën, namelijk belastingen en rechten. Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen, o.a. de OZB en toeristenbelasting, zijn bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Heffingen zijn rechten, tarieven en leges. De gemeente krijgt (maximaal) de kosten vergoed die ze zelf maakt. De totale opbrengst van deze heffingen mag niet meer zijn dan de totale kosten. De gemeenteraad bepaalt, door het vaststellen van de belastingverordeningen, welke belastingen de gemeente heft en welke heffingsmaatstaven en tarieven we hanteren.

Totaal beeld opbrengsten

Onderstaande tabel geeft over de jaren 2020 t/m 2023 een beeld van de opbrengsten van de verschillende belastingen en rechten.

Tabel 1. Opbrengsten belastingen en rechten 2020 t/m 2023 (bedragen x €1.000)

Omschrijving	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Rekening
Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2023
Onroerende zaakbelastingen	€ 6.883	€ 7.205	€ 7.381	€ 7.709	€ 7.716
Rioolheffing	€ 1.505	€ 1.596	€ 1.555	€ 1.699	€ 1.561
Afvalstoffenheffing	€ 1.307	€ 1.392	€ 1.250	€ 1.453	€ 1.398
Diverse leges	€ 278	€ 650	€ 716	€ 459	€ 754
Leges omgevingsvergunning	€ 465	€ 561	€ 611	€ 771	€ 939
Forensenbelasting	€ 57	€ 53	€ 55	€ 96	€ 99
Toeristenbelasting	€ 252	€ 402	€ 283	€ 488	€ 490
Reclamebelasting	€ 43	€ 41	€ 41	€ 40	€ 39
Totaal	€ 10.789	€ 11.899	€ 11.892	€ 12.715	€ 12.996

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

In de begroting 2023 die op 1 november 2022 door de raad is vastgesteld zijn voor het onderdeel belastingen en rechten de volgende uitgangspunten genoemd:

OZB

Verhoging tarieven met 3% trendmatige stijging. Dit is het percentage van de prijsontwikkeling van het BBP (Bruto Binnenlands Product) uit de meicirculaire 2022.

Verlaging tarieven ter compensatie van de te verwachten waardestijging. Op basis van de destijds meest recente informatie (van augustus 2022) is bij de woningen uitgegaan van een gemiddelde waardestijging van 15%, bij de niet-woningen van 1%.

Rioolheffing

Percentage kostendeckking 100%.

Verhoging tarieven met 2,75% in lijn met het nieuwe PWR (Programma Water en Riolering) dat geldt van 2023 t/m 2058.

Reinigingsheffingen

Percentage kostendeckking 100%

Verhoging vast recht met 3% van € 86,04 naar € 88,60 op jaarbasis (op basis van vaste kosten t.o.v. aantal huishoudens)

Verhoging variabele containertarieven met 3% (op basis van variabele kosten t.o.v. aantal containers voor GFT c.q. rest afval met verschillende literinhoud)

Raming kosten op basis van gegevens van juli 2022.

Leges

Verhoging tarieven met 3% trendmatige stijging. Dit is het percentage van de prijsontwikkeling van het BBP (Bruto Binnenlands Product) uit de meicirculaire 2022.

Forensenbelasting

Verhoging tarieven met 3% trendmatige stijging. Dit is het percentage van de prijsontwikkeling van het BBP (Bruto Binnenlands Product) uit de meicirculaire 2022.

Verlaging tarieven ter compensatie van de te verwachten waardestijging. Op basis van de destijds meest recente informatie (van augustus 2022 is uitgegaan van een gemiddelde waardestijging van 15%.

Toeristenbelasting

Verhoging tarieven met 3% trendmatige stijging. Dit is het percentage van de prijsontwikkeling van het BBP (Bruto Binnenlands Product) uit de meicirculaire 2022.

Reclamebelasting

Geen wijzigingen t.o.v. 2022.

De belastingverordeningen voor 2023 en de daarbij behorende tarieven zijn in de raadsvergadering van 20 december 2022 behandeld en vastgesteld.

Afwijkende besluitvorming belastingen na raadsvergadering van 1 november 2022, op basis waarvan de definitieve tarieven voor 2023 in december 2022 zijn vastgesteld

OZB

Op basis van de oktoberrapportage aan de Waarderingskamer is bij de woningen uitgegaan van een gemiddelde waardestijging van 12,74%, bij de niet-woningen van 0,70%.

Reinigingsheffingen

Eind augustus 2022 zijn de meest actuele cijfers ontvangen voor het product huishoudelijk afval, die leiden tot een verlaging van de kosten. Op grond daarvan is het vast recht verhoogd met 2,89%, de variabele tarieven met 3,57%.

Forensenbelasting

Op basis van de oktoberrapportage aan de Waarderingskamer is bij de woningen uitgegaan van een gemiddelde waardestijging van 12,74%.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen

Onroerende Zaak Belastingen

De heffingsgrondslag voor de onroerende zaakbelastingen is de waarde zoals die in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken jaarlijks wordt vastgesteld. Er zijn drie onroerende zaakbelastingen namelijk de gebruikersbelasting voor niet-woningen en de eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen. Voor de OZB-opbrengst verhogen we het bestaande areaal per 1 januari van het voorgaand jaar met het inflatiepercentage van 1,60%. Daar wordt bij opgeteld de OZB opbrengst voor nieuw toegevoegd areaal (nieuwbouw en uitbreiding). Deze OZB opbrengst voor nieuw areaal wordt berekend op basis van de geschatte economische waarde per 1 januari van het voorgaande jaar en tegen het tarief van voorgaand jaar vermeerderd met de vastgestelde indexatie.

Bij het berekenen van het tarief zijn we bij de woningen uitgegaan van een stijging met 12,74%, bij de niet-woningen van 0,70%. Dit betreft de waarde - ontwikkeling tussen 1 januari 2021 en 1 januari 2022 (laatstgenoemde peildatum is de basis voor de waardering en aanslagoplegging over 2023). De verwachte marktontwikkeling heeft geen extra effect op de uiteindelijk OZB-opbrengsten omdat waardevermindering dan wel waardeverhoging wordt verdisconteerd in de tarieven.

Tabel 2. Tarieven onroerende - zaakbelastingen 2023 en 2022

Soort belasting	Tarief 2023	Tarief 2022
Eigenaren woningen	0,1032%	0,1129%
Eigenaren niet-woningen	0,2858%	0,2794%
Gebruikers niet-woningen	0,2297%	0,2246%

Rioolheffing

Rioolheffing is een bestemmingsheffing om kosten voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater te verhalen. Artikel 228a Gemeentewet maakt een onderscheid tussen de waterketen (afvoer afvalwater) en het watersysteem (hemelwater en grondwater). De uitvoering van alle werkzaamheden vindt plaats op basis van het PWR (Programma Water en Beheer), dat onderdeel uitmaakt van het IMBK.

Voor de rioolheffing zijn de gebruikers van zowel woningen als bedrijfspanden belastingplichtig. De gemeente Oirschot kent geen rioolheffing voor eigenaren, alle lasten van de riolering worden doorberekend aan de gebruiker.

Uitgangspunt voor de rioolheffing is 100% kostendekking. Voor 2023 verwachtten we bij in de begroting na wijziging via burap een overschot van € 91.621,- in werkelijkheid is sprake van een tekort van € 205.969,-. Een nadelig verschil van bijna € 300.000,-. De lasten zijn € 160.000 hoger dan verwacht en de opbrengt uit de rioolheffing is € 140.000,- lager dan begroot. In de verschillenanalyse bij de toelichting op de programma's zijn de grootste verschillen toegelicht.

Tabel 3 Berekening kostendekkendheid rioolheffing

Berekening kostendekkendheid	Begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	€ 1.403.072	€ 1.534.175
Compensatie BTW / BCF	€ 244.642	€ 273.166
Totale lasten	€ 1.647.714	€ 1.807.341
Diverse baten	€ 40.000	€ 40.389
Saldo riolering	€ 1.607.714	€ 1.766.952

Opbrengst rioolheffing	€ 1.699.335	€ 1.560.983
Saldo in euro's	€ 91.621	€ -205.969
Dekkingspercentage	105,70%	88,34%

Het tekort van € 205.969,- is onttrokken uit de voorziening riolering. De stand van de voorziening per 31 december 2023 inclusief deze onttrekking is € 1.294.948,-. De voorziening heeft tot doel om (grote) schommelingen in de tarieven te egaliseren.

De rioolheffing kent vier tarieven, afhankelijk van het aantal m³ waterverbruik, als volgt:

Tabel 4. Tarieven rioolheffing 2023 en 2022

Waterverbruik	Tarief 2023	Tarief 2022
tot 101 m3	€ 139,44	€ 135,72
101m3-251 m3	€ 207,60	€ 202,08
251m3-501m3	€ 413,16	€ 402,12
501m3 of meer	€ 833,76	€ 811,44

Het bedrag van de aanslag wordt gebaseerd op het waterverbruik. Achtergrond van deze keuze is het principe “de vervuiler betaalt”. Meer afvoer van water via de riolering betekent ook hogere kosten voor de gemeente. Vanuit efficiency – oogpunt is gekozen voor een viertal categorieën. We zien een ontwikkeling waarbij het gemiddeld waterverbruik vooral bij de huishoudens daalt. Waar voorheen een meerpersoons-huishouden vaak aangeslagen werd in de tweede categorie (101 – 2551 m3) vindt een verschuiving plaats naar de eerste categorie. Vanuit milieuoogpunt een goede zaak, vanuit financieel oogpunt wat lastiger. Want daardoor daalt de belastingopbrengst terwijl de kosten zelfs stijgen.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing voor het verhalen van de kosten van de afvalinzameling en verwerking. Bij de uitvoering werken we nauw samen met de andere Kempengemeenten. We hanteren als uitgangspunten “de vervuiler betaalt” en “afval is een grondstof die waarde heeft”. De afvalstoffenheffing wordt uitsluitend in rekening gebracht bij de gebruikers van woningen waar periodiek huishoudelijk afval opgehaald wordt. Bedrijven moeten zelf een contract afsluiten, de gemeente is niet belast met het ophalen / afvoeren van bedrijfsafval.

Ook voor afval geldt als uitgangspunt 100% kostendekking. Voor 2023 verwachtten we een tekort van € 106.708,-, in werkelijkheid is sprake van een tekort van € 83.183,-. Een verschil van € 23.000,-. Dit (positieve) verschil wordt veroorzaakt door lagere kosten € 78.000,- waar tegenover staat een lagere opbrengst van de

afvalstoffenheffing van € 55.000,-. Waar we in de begroting een dekkingspercentage verwachtten van 93,16% laat de rekening een percentage van 94,38% zien.

Tabel 5 Berekening kostendeckendheid afvalstoffenheffing

Berekening kostendeckendheid	Begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	€ 1.661.227	€ 1.593.535
Compensatie BTW / BCF	€ 330.095	€ 317.074
Totale lasten	€ 1.991.322	€ 1.910.609
Diverse baten	€ 432.005	€ 429.557
Saldo riolering	€ 1.559.317	€ 1.481.051
Opbrengst afvalstoffenheffing	€ 1.452.609	€ 1.397.868
Saldo in euro's	€ -106.708	€ -83.183
Dekkingspercentage	93,16%	94,38%

Het tekort van € 83.183,-- is onttrokken uit de voorziening afvalstoffenheffing. Daarnaast hebben we in de rekening 2023 uit de voorziening afval een bedrag van € 291.849,- betaald voor afwikkeling van de schadeclaim kwestie Attero. Hierdoor werd het saldo van de voorziening negatief. Vanuit de voorschriften is dit niet toegestaan. Daarom hebben we vanuit de algemene reserve € 65.000,- extra toegevoegd aan de voorziening afval. De stand van de voorziening per 31 december 2023 inclusief de hiervoor genoemde bedragen is € 16.108,-. Evenals bij de rioolheffing heeft ook deze voorziening tot doel om (grote) schommelingen in de tarieven te voorkomen.

De afvalstoffenheffing kent een vast recht dat voor ieder adres hetzelfde is met daarnaast variabele tarieven per "groene" (GFT) respectievelijk "grijze" (restafval) container. Zie tabel 6.

Tabel 6. Tarieven afvalstoffenheffing 2023 en 2022

Tarieven afvalstoffenheffing	Tarief 2023	Tarief 2022
Vast recht per jaar	€ 88,60	€ 86,04
<i>Variabel per lediging</i>		
gft 25 liter	€ 0,25	€ 0,25
gft 140 liter	€ 1,47	€ 1,40
gft 240 liter	€ 2,52	€ 2,40
restafval 40 liter	€ 4,12	€ 4,00
restafval 60 liter	€ 6,18	€ 6,00

restafval 140 liter	€ 14,42	€ 14,00
restafval 240 liter	€ 24,72	€ 24,00
<i>Verzamelcontainers</i>		
Eenpersoonshuishouden	€ 117,73	€ 114,24
Meerpersoonshuishouden	€ 186,88	€ 181,20

Secretarieleges / leges omgevingsvergunning

Leges worden in rekening gebracht bij degene die een dienst vraagt aan de gemeente c.q. een aanvraag voor een vergunning indient bij de gemeente. De meeste tarieven zijn ten opzichte van 2023 verhoogd met 3%. Zoals uit tabel 1 blijkt is de werkelijke opbrengst bij de leges omgevingsvergunning € 168.00,- hoger dan begroot. De stijging van de opbrengst / aanvragen die in 2020 is begonnen heeft zich ook in 2023 doorgezet. Bij de overige leges is sprake van een hogere opbrengst van € 294.000,- ten opzichte van de begroting. De specificatie treft u hieronder in tabel 7 aan.

Tabel 7. Specificatie secretarieleges begroot en werkelijkheid 2022

Specificatie secretarieleges	Begroting	Rekening	Verschil
bedragen x € 1.000	2023	2023	
burgerlijke stand	€ 43	€ 55	€ 12
Basisregistratie personen	€ 3	€ 8	€ 5
persoonsdocumenten	€ 166	€ 180	€ 14
Naturalisatie	€ 9	€ 14	€ 5
verklaring omtrent gedrag	€ 3	€ 2	-€ 1
bedrijfsvoeringskosten	€ 2	€ 10	€ 8
APV	€ 12	€ 15	€ 3
degeneratievergoedingen	€ 15	€ 223	€ 208
verkeersvoorzieningen	0	3	€ 3
parkeermaatregelen	€ 6	€ 8	€ 2
bestemmingsplannen	€ 200	€ 235	€ 35
totaal	€ 459	€ 754	€ 294

De meer – opbrengst heeft grotendeels betrekking op degeneratievergoedingen. Dit zijn bedragen die verschuldigd zijn aan de gemeente voor schade of vermindering van de kwaliteit en / of verkorting van de levensduur van wegen, bermen door ondernemingen die kabels en leidingen aanleggen. Voorbeeld

nutsbedrijven, glasvezelnetwerk. Afgelopen jaren is verzuimd om deze bedragen in rekening te brengen. In 2022 en doorlopend naar 2023 hebben we alle achterstallige bedragen vanaf begin 2019 gefactureerd. Daarnaast zien we (kleinere) stijging bij de leges voor bestemmingsplannen, persoonsdocumenten en burgerlijke stand. Bij de verschillenanalyses bij de programma's aan het begin van het boekwerk jaarrekening is daarop ingegaan.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt in rekening gebracht bij eigenaren van woningen die niet in Oirschot wonen maar daar wel voor zichzelf (en hun gezin) minimaal 90 dagen per jaar een woning ter beschikking hebben. Vrij vertaald: betreft tweede woningen die niet (bijna) permanent verhuurd zijn.

Het tarief wordt – evenals bij de OZB – uitgedrukt in een percentage. De aanslag komt tot stand door vermenigvuldiging van dat percentage met de WOZ-waarde. Het opbrengst is voor 2023 met 3% verhoogd, bij de bepaling van het tarief is rekening is gehouden met een waardestijging van 12,74% voor woningen.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt geheven van personen, organisaties of bedrijven die aan natuurlijke personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Oirschot de mogelijkheid bieden voor overnachting. Deze hebben wettelijk de mogelijkheid om die belasting door te berekenen aan hun huurders. Soms is de toeristenbelasting begrepen in de totale overnachtingsprijs; vaak wordt het bedrag van de belasting afzonderlijk in beeld gebracht. Oirschot kent geen toeristenbelasting voor dagtoerisme. Het tarief is een vast bedrag per persoon per overnachting.

Vanaf 2023 kennen we drie tarieven, afhankelijk van het soort accommodatie waarin overnacht wordt. Hieronder de tarieven voor 2023 en 2022.

Tabel 8 tarieven toeristenbelasting per persoon per nacht

Categorie	Rekening 2023		Rekening 2022	
Groepsaccommodatie	€	1,67	€	1,62
Camping / camperplaats	€	1,77	€	1,72
Overige accommodaties	€	2,09	€	2,03

Het werkelijk aantal overnachtingen over 2023 is nu nog niet bekend bij ons. De aangifteformulieren zijn onlangs verzonden aan de ondernemers.

Reclamebelasting

Deze belasting kennen we sinds 2013 en voert de gemeente uit ten behoeve van Visit Oirschot. De opbrengst betalen we – onder aftrek van een bedrag voor perceptiekosten - door aan Visit Oirschot, die mede

met deze gelden haar jaarprogramma kan uitvoeren. Belastingplichtig zijn de gebruikers van panden in het centrum van Oirschot die een zichtbare reclame-uiting hebben. Het gebied is afgebakend op een kaart die onderdeel is van de vastgestelde belastingverordening.

Het tarief is een percentage van de WOZ-waarde met een minimum en een maximum bedrag van de aanslag. Voor 2023 gelden dezelfde tarieven als de vijf voorgaande jaren : 1,45% van de WOZ-waarde, met een minimum bedrag van € 375,- en een maximum bedrag van € 775,-.

Toerekening rentekosten en overhead / berekening renteomslag

Nieuw in de paragraaf lokale heffingen zijn de volgende items:

Kostentoerekening van de rentekosten en overheadkosten aan de rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht

Berekening van het rentepercentage voor de omslagrente voor het bepalen van kostprijzen.

Deze items betreffen vanuit belastingtechnisch oogpunt uitsluitend de afvalstoffenheffing en rioolheffing

Rentekosten en overhead

Tabel 9 rentekosten en overhead riolering

Riolering			
Rentekosten	Begroot	Werkelijk	Verschil
Vrijverval riolering	72.427,00	67.214,54	5.212,46
Mechanische riolering	11.015,00	10.230,97	784,03
Pomp, gemalen	183,00	129,28	53,72
Watergang	376,00	348,90	27,10
Totaal riolering	84.001,00	77.923,69	6.077,31
Overheadkosten	180.379,00	180.379,00	0,00
Totaal riolering	264.380,00	258.302,69	6.077,31

Toelichting berekende rente:

Boekwaarde investeringen per 1 januari 2023 € 11.053.006,-

Omslagrente (zie tabel 10) 0,7050%

$0,705\% \times € 11.053.006,- = € 77.923,69$

Tabel 10 rente en overhead afval

Afval			
Rentekosten	Begroot	Werkelijk	Verschil
Milieustraat	5.167,00	4.799,33	367,67
Afvalinzameling	0,00	0,00	0,00
Totaal afval	5.167,00	4.799,33	367,67
Overheadkosten	78.174,00	78.174,00	0,00
Totaal afval	83.341,00	82.973,33	367,67

Toelichting berekende rente:

Boekwaarde investeringen per 1 januari 2023 € 680.756,-

Omslagrente (zie tabel 10) 0,7050%

$0,705\% \times € 680.756,- = € 4.799,33$

Rentepercentage omslagrente

Over 2023 bedraagt het percentage voor de omslagrente 0,705%. Dit percentage is ook gehanteerd voor de investeringen voor riolering en afval.

Tabel 11 omslagrente

Externe rentelasten over de korte en lange financiering			
Rente kort geld (60500030 / 45100010)		15.771	
Rente investeringen beschikbare kredieten / activiteitenplan (60500030/45100020)		0	
Rente langlopende geldleningen (60500030 / 45100020)		596.140	
			611.911
Externe rentebaten			
Rente kort geld (60500030 / 85100010)		-153.872	
Rente lang geld / verstrekte startersleningen (60050030 / 85100020)		-18.619	
			-172.491
Totaal door te rekenen externe rente			439.419
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend			
Boekwaarde grondexploitatie per 1 januari 2023	639.504		
Gemiddelde rente 2023 bij begroting 2023	3,891%		
Percentage vreemd vermogen (i.r.t. totale vermogen) balans 2023	23,255%		
Obv BBV voorschriften toe te rekenen rentepercentage aan Grex	0,905%		
Rentebedrag die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend		5.788	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend			
Sportpark Moorland	2.560.727		
Rentepercentage	1,50%	38.411	
Startersleningen SVn	530.832		
	3,508%	18.619	
			62.818
Saldo door te berekenen rente			376.601
Rente over eigen vermogen (advies cie BBV dit niet meer te doen)			0
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)			0
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente			376.601
Boekwaarde investeringen staat van activa per 1 januari 2023		57.127.978	
Af:			
Boekwaarde grondexploitatie	639.504		
Boekwaarde Sportpark Moorland	2.560.727		
Boekwaarde verstrekte startersleningen	530.832		
		-3.731.062	
Restant boekwaarde voor toerekening rente aan taakvelden		53.396.915	
Rente-omslagpercentage			0,7050%

Lokale lastendruk

Bij het berekenen van de lastendruk wordt uitgegaan van de drie belastingen die(nagenoeg) iedere burger betaalt. Dat zijn de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Daarnaast wordt een onderscheid gemaakt tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens. Tot slot maken we nog een verdeling tussen eigenaren en gebruikers.

Dit alles leidt tot vier categorieën waarvoor de lastendruk is berekend. Onderstaande tabel bevat de resultaten van de verschillende berekeningen.

Tabel 12 gemiddelde lastendruk 2023 en vergelijking met 2022

Belasting	Eigenaar	Eigenaar	Huurder	Huurder
	Eenpersoon	Meerpersoons	Eenpersoon	Meerpersoons

Belastingdruk 2023					
OZB	€	480,00	€	480,00	€ - € -
Afvalstoffenheffing	€	168,05	€	168,05	€ 168,05 € 168,05
Rioolheffing	€	139,44	€	139,44	€ 139,44 € 139,44
Totaal	€	787,49	€	787,49	€ 307,49 € 307,49

Belastingdruk 2022					
OZB	€	469,00	€	469,00	€ 0,00 € 0,00
Afvalstoffenheffing	€	163,04	€	163,04	€ 163,04 € 163,04
Rioolheffing	€	135,72	€	202,08	€ 135,72 € 202,08
Totaal	€	767,76	€	834,12	€ 298,76 € 365,12

Verschil 2023 versus 2022	€	19,73	€	-46,63	€ 8,73 € -57,63
Verschil in %		2,57%		-5,59%	2,92% -15,78%

Uitgangspunten:

OZB : waarde woning 2022 € 416.000,- ; 2023 € 466.000,-.

Afvalstoffenheffing :

Vast recht op jaarbasis 2022 € 86,04 en 2023 € 88,60 (geldt voor alle types huishouden)

Variabele tarieven, gelden ongeacht het type huishouden:

5 ledigingen GFT 140 liter container, tarief per lediging 2022 € 1,40 en 2023 € 1,47

5 ledigingen rest - afval 140 liter container, tarief per lediging 2022 € 14,00 ; 2023 € 14,42

Rioolheffing:

Eenpersoonshuishouden : waterverbruik beneden 101 m³ , tarief op jaarbasis voor het jaar 2022 € 135,72 en voor 2023 € 139,44.

Meerpersoonshuishouden : waterverbruik tussen 101 en 251 m³ , tarief op jaarbasis voor het jaar 2022 € 202,08 en voor het jaar 2023 € 207,60.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Oirschot kent de mogelijkheid om kwijtschelding aan te vragen voor de afvalstoffenheffing (uitsluitend het vast recht), de rioolheffing en de onroerende – zaakbelastingen. Voor het beoordelen van verzoeken volgen wij de rijksregeling. De procedure kent zowel een inkomenstoets als een vermogenstoets. In de praktijk komt kwijtschelding voor de OZB nauwelijks voor. Dat komt vooral doordat we geen OZB kennen voor de huurders / gebruikers van een woning maar uitsluitend een eigenarenbelasting. En in die laatste situatie is vaak sprake van vermogen (overwaarde op het huis) waardoor men niet voor kwijtschelding in aanmerking komt. Kwijtschelding is bedoeld voor natuurlijke personen.

Voor 2023 zijn de volgende bedragen kwijtgescholden.

Tabel 13 uitgaven kwijtschelding gemeentelijke belastingen (bedragen x €1.000)

Soort belasting	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
Afvalstoffenheffing	€ 3.700	€ 4.694	€ 4.763
Rioolheffing	€ 4.800	€ 8.477	€ 9.492
<i>Totaal</i>	<i>€ 8.500</i>	<i>€ 13.171</i>	<i>€ 14.255</i>

De kosten voor kwijtschelding maken deel uit van de totale kosten van de betreffende heffing.

G. Grondbeleid

In artikel 16 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is vastgelegd dat de paragraaf over het grondbeleid ten minste de volgende aspecten behandelt:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten over de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

A. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;

Bezien vanuit het grondbeleid zijn twee programma's relevant, twee weten:

Programma 2 ondernemen, voor ontwikkelingen rondom het centrumplan en de complexen waar bedrijven-terreinen worden gerealiseerd.

Programma 3 ruimtelijke leefomgeving, voor de complexen waar woningbouw wordt gerealiseerd.

Bij de essentie van programma 2 wordt genoemd:

Speerpunt 7. Bieden van voldoende ruimte voor bedrijvigheid en ondernemen en inzetten op sterke, toekomstgerichte werklocaties.

De activiteit die hieruit volgt is het inzetten op uitbreiding van bedrijventerreinen De Scheper en Westfields 3.

Bij de essentie van programma 3 wordt genoemd:

Speerpunt 1. Via het Actieplan Wonen 2.0 en het in december 2023 vastgestelde addendum geven we uitvoering aan de ambitie om voor alle toekomstige en huidige bewoners van Oirschot voldoende betaalbare, bereikbare en toekomstbestendige woningen te realiseren.

De activiteiten die hieruit voortvloeien zijn: we werken in alle kernen aan de realisatie van woningbouw; in samenwerking met woningcorporatie "Thuis" en wooninc realiseren we nieuwbouwwoningen voor de sociale doelgroep; we monitoren de voortgang van het Actieplan Wonen 2.0 doorlopend; we staan open voor initiatieven uit de samenleving door onder meer experimenteer-en innovatieruimte te bieden; we zetten ons actief in voor de realisatie van huisvesting voor diverse doelgroepen waaronder arbeidsmigranten, vluchtelingen, woonwagenbewoners en zorg gerelateerde groepen.

Vanuit de grondexploitatie dragen wij bij aan de realisatie van nieuwe woningen in de kern Oirschot (CPO-Ekerschot Noord, veld 7 Moorland-West en Eindhovensedijk – De Kemmer).

B. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente Oirschot het grondbeleid uitvoert

Algemeen

De twee belangrijkste vormen van grondbeleid zijn actieve grondpolitiek en passieve / faciliterende grondpolitiek. Beide varianten kennen voordelen, maar ook nadelen.

Actieve grondpolitiek. Bij deze variant koopt de gemeente zelf gronden aan, maakt de gronden bouwrijp en

woonrijp en verkoopt deze gronden als bouwgrond. Een overschot komt ten goede aan de gemeente, maar als sprake is van een tekort komt dat verlies ook volledig ten laste van de gemeente. De invloed van de gemeente op de ontwikkeling / realisatie in het gebied, bijvoorbeeld ten aanzien van type woningen, bebouwingsdichtheid en fasering is maximaal. Vraag is of actieve grondpolitiek nog wel een (kern)taak van de gemeente is. Dat is onder meer afhankelijk van de politieke voorkeur in de gemeente, de economische situatie en de totale financiële positie van de gemeente.

Passieve of faciliterende grondpolitiek. Hierbij zorgen derden – vaak projectontwikkelaars – voor de aankoop van gronden, het omvormen van maagdelijke grond naar bouwrijpe grond en het verkopen van de grond. De gemeente stelt voorwaarden voor de inrichting van het gebied, het overdragen van gronden voor openbaar gebruik naar de gemeente en brengt de ontwikkelaar bijdragen in rekening voor ambtelijke kosten en bovenwijkse voorzieningen. Uitgangspunt is dat de gemeente met de projectontwikkelaar of een andere derde een anterieure overeenkomst afsluit waarin onder meer de hiervoor genoemde elementen terugkomen. Als dit niet mogelijk is wordt een exploitatieplan met kostenverhaal vastgesteld.

Keuze gemeente Oirschot

In december 2023 heeft de gemeenteraad de nieuwe Nota Grondbeleid vastgesteld. Gekozen is voor een situationeel grondbeleid met een voorkeur voor een actieve of actief faciliterende rol. De gemeenteraad heeft daarmee ook de kaders voor strategische grondaankopen vastgesteld en hiervoor krediet beschikbaar gesteld.

De raad heeft op 8 juni 2021 twee besluiten genomen over nieuwe grondexploitaties / ontwikkelingen. Voor Veld 7 Moorland-West is een GREX vastgesteld.

April 2024 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie voor gebiedsontwikkeling De Kemmer vastgesteld. Daarnaast stelde de gemeenteraad in december 2023 het Omgevingsprogramma Kostenverhaal en Financiële Bijdragen vast.

C. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;

Inleiding

Bij het opstellen van deze paragraaf is sprake van twee lopende GREX. Het betreft veld 7 Moorland – West en Ekerschot noord CPO. In april 2024 is de GREX voor de gebiedsontwikkeling Kemmer-Eindhovensedijk vastgesteld.

Bij het opstellen van deze grondexploitatie hebben we de volgende parameters gehanteerd:

- rente volgens de berekeningsmethodiek van het BBV: 0,905%;
- kostenstijging 2,0% per jaar, conform rapport "Outlook Grondexploitaties" van het bureau Metafoor;
- opbrengststijging 0%. Gezien de relatief korte doorlooptijd van het project Veld 7 Moorland-West gaan we er van uit dat de verkoopprijzen die we nu hanteren voor de jaren 2024 en 2025 (als de uitgifte van de gronden gepland is) marktconform zijn.

Prognose ontwikkeling boekwaarde

Tabel 1 geeft inzicht in de lopende complexen. We gaan daarbij uit van de boekwaarde per 31 december 2022 (= cijfers vastgestelde jaarrekening) en rekenen vervolgens de begrote uitgaven en inkomsten 2023 en 2024 door naar een te verwachten boekwaarde per 31 december 2024.

Tabel 1. Verloop boekwaarde inclusief prognose (bedragen x € 1.000)

Complex	Saldo 31-12-2022	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Saldo 31-12-2023	Uitgaven 2024	Inkomsten 2024	Saldo 31-12-2024	Afsluiting complex
<i>Woningbouw</i>								
Ehvdijk/Kemmer	€ 333	€ 365	€ -3	€ 695	€ 3.441	€ -	€ 4.136	31-12-2033
Ekerschot Noord CPO	€ -	€ 2.198	€ -3.225	€ -1.027	€ 1.841	€ -672	€ 142	31-12-2024
Veld 7 Moorland	€ 282	€ 600	€ -	€ 882	€ 1.348	€ -2.520	€ -290	31-12-2027
<i>Bedrijventerreinen</i>								
De Scheper 2B	€ 24	€ 7	€ -	€ 31	€ -	€ -	€ 31	31-12-2028
TOTAAL GREX	€ 640	€ 3.169	€ -3.228	€ 581	€ 6.630	€ -3.192	€ 4.019	

Tabel 2 geeft inzicht in het uiteindelijk resultaat als een complex wordt afgesloten.

Bedragen x € 1.000				
Complex	Prognose resultaat	Positief Negatief	Afsluiting complex	Afwikkeling
<i>Woningbouw</i>				
Ehvdijk/Kemmer	€ 3.387	Positief	31-12-2033	Reserve GREX/RO
Ekerschot Noord CPO	€ -142	Negatief	31-12-2024	Voorz Ekerschot-Noord
Veld 7 Moorland	€ 833	Positief	31-12-2027	Reserve GREX/RO
TOTAAL GREX	€ 4.078	Positief		

D. een onderbouwing van de geraamde winstneming

Het resultaat zoals genoemd in tabel 2 is afgeleid van de berekeningen die ten grondslag liggen aan het raadsbesluit van 18 april 2023 voor Veld 7 Moorland en het raadsbesluit van 28 maart 2023 voor Ekerschot noord CPO. Bij het opstellen van die berekeningen zijn we uitgegaan van de uitgangspunten zoals genoemd onder onderdeel C van deze paragraaf, informatie van de projectleider, gegevens over loon- en prijsontwikkelingen in de weg- en waterbouw en plannings t.a.v. de uitvoering van bouw- en woonrijp-maken. Dat geeft uiteindelijk het resultaat per datum afsluiting.

Tot 2016 was het – vanuit het oogpunt van voorzichtigheid – gebruikelijk dat pas bij het afsluiten van het complex een dan gerealiseerde winst werd ingeboekt. Tussentijdse winstneming kwam alleen voor als er geen of nauwelijks nog risico's waren. Zo moest (nagenoeg) alle grond verkocht zijn en het totaal van de op dat moment nog te betalen kosten opgevangen kunnen worden uit de boekwaarde van de grond.

Vanaf 2016 zijn de voorschriften gewijzigd. Voortaan moet jaarlijks beoordeeld worden in welke mate tussentijds winstneming mogelijk is. Bij Veld 7 Moorland – West doet zich die situatie pas voor in 2025.

E. De beleidsuitgangspunten van de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de

grondzaken.

Voor dit onderdeel gelden de volgende uitgangspunten:

- Als bij een complex op enig moment een verlies wordt verwacht – bij de jaarlijkse actualisatie of een tussentijdse berekening – wordt **direct** een voorziening gevormd ter hoogte van dit verlies. Deze voorziening komt ten laste van de nieuwe reserve Grondexploitatie / Ruimtelijke ontwikkeling.
Bij Veld 7 Moorland en Eindhovensedijk- de Kemmer verwachten we een positief resultaat
Bij Ekerschot Noord CPO verwachten we een negatief resultaat en daarvoor is een voorziening getroffen.
- Alle aanslagen die betrekking hebben op betaling of ontvangsten van vennootschapsbelasting – voor zover die grondexploitatie betreffen – worden gedekt uit de reserve Grondexploitatie / Ruimtelijke ontwikkeling. Op zich logisch want, de uiteindelijke resultaten worden ook verrekend met deze reserve.
- Alle (bruto) winsten, zowel tussentijds als bij het afsluiten van een complex komen ten gunste van de Grondexploitatie / Ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee wordt tot uitdrukking gebracht dat de grondexploitatie een gesloten systeem is waarbij in principe de algemene dienst niet relevant is.

Slotconclusie grondexploitatie jaarrekening 2023

Vanuit financieel oogpunt ziet de toekomst er rooskleurig uit. Onze reservepositie is voor de Grondexploitatie / Ruimtelijke ontwikkeling met € 10,7k miljoen per 31 december 2023 goed. Daarnaast verwachten we voor de lopende complexen allemaal overschotten.

H. Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding

Het wetsvoorstel 'versterking decentrale rekenkamers' is op 31 mei 2022 aangenomen door de Tweede Kamer. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is ook een onderdeel van dit wetsvoorstel.

Tot en met boekjaar 2022 hebben externe accountants een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekeningen van gemeenten verstrekt. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wijzigt dit met ingang van boekjaar 2023. Het college van B&W neemt dan een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. Daarmee valt de rechtmatigheidsverantwoording onder het getrouwheidsoordeel van de accountant. De accountant kijkt dus nog wel of de rechtmatigheidsverantwoording 'juist' is.

Invoerjaar 2023

Inmiddels is de gemeentewet aangepast. Ook de verordeningen ex. artikel 212, 213 en 213a zijn aangepast aan de rechtmatigheidsverantwoording door het college. Daarnaast hebben we het contract voor accountancy diensten hierop aangepast. Naast de wetswijzing zal er nog onderliggende regelgeving moeten worden aangepast (Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en Besluit begroting en verantwoording (BBV)). Helaas is dat proces nog niet afgerond. Daarmee is de status van de wetgeving onduidelijk. Onze gemeente heeft in overleg met de accountant de werkzaamheden voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording voortgezet. De accountant zal op basis van deze werkzaamheden of een rechtmatigheidsverklaring afgeven (als de onderliggende regelgeving niet gewijzigd is) of de rechtmatigheidsverantwoording meenemen in zijn controleverklaring.

Verordeningen ex art. 212, 213 en 213a

Gevolg van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is ook dat de gemeente de verordeningen ex art. 212, 213 en 213a geactualiseerd heeft bij raadsbesluit van 28 maart 2023. Het betreffen de financiële verordening, controle verordening en de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur. De controle op rechtmatigheid is gericht op de naleving van externe en interne regelgeving, zoals die opgenomen zijn in het normenkader. Het normenkader wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad op 19 december 2023. De controle op rechtmatigheid is uitsluitend van toepassing voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

Rechtmatigheidsverantwoording

De commissie BBV heeft een standaardtekst opgesteld voor de rechtmatigheidsverantwoording, deze hebben we opgenomen in de jaarrekening onder toelichting op de balans en grondslagen en rechtmatigheid

Het kader van de (financiële) rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit de volgende criteria:

- begrotingscriterium
- voorwaardencriterium
- misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium

Bovenstaande criteria komen expliciet tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording. Rechtmatigheidscriteria die ook de getrouwheid raken zijn geen onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording. Bijvoorbeeld: constatering van een verslaggevingsfout is geen onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording. Ook de constatering dat een post in de jaarrekening niet voldoet aan de uitgangspunten van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) hoeft niet opgenomen te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordings- en rapportagegrens

De verantwoordingsgrens is een door de gemeenteraad vastgesteld bedrag, waarboven het College van B&W de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid heeft de raad in haar vergadering van 28 maart 2023 gesteld op 1% van de lasten incl. dotaties aan de reserves. Afwijkingen boven dit percentage worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording en worden toegelicht in deze paragraaf. Daarnaast heeft de raad de rapporteringstolerantie gesteld op 0,2% van de lasten incl. dotaties aan de reserves. Afwijkingen boven dat percentage worden eveneens opgenomen in deze paragraaf.

Bovenstaande leidt tot het volgende beeld voor de jaarrekening 2023:

Totale lasten incl. dotaties aan de reserves	Verantwoordingsgrens t.b.v. rechtmatigheidsverantwoording van 1%	Rapportagegrens waarboven onrechtmatigheden worden toegelicht in de bedrijfsvoeringsparagraaf van 0,2% van de verantwoordingsgrens:
€ 70.961.000	€ 709.610	€ 141.900

Begrotingscriterium

De basis voor het beoordeling van het begrotingscriterium is art. 189 lid 3 Gemwet. Behoudens art. 208 en 209 van de Gemwet. kunnen ten laste van de gemeente slechts lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties worden genomen tot de bedragen die hiervoor op de begroting zijn gebracht. Begrotingsoverschrijdingen worden onderverdeeld in acceptabele en niet acceptabele begrotingsoverschrijdingen. De acceptabele begrotingsoverschrijdingen kunnen verdeeld worden in:

- overschrijdingen waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren (art. 11 lid 4 onderdeel a. Verordening financieel beleid beheer en organisatie gemeente Oirschot 2023);
- overschrijdingen op een open-einde regeling art. 11 lid 4 onderdeel b. Verordening financieel beleid beheer en organisatie gemeente Oirschot 2023);
- verplichte bijdragen op grond van de Gemwet. artikel 193 Verplichte uitgaven van de gemeente; dit artikel ziet o.a. toe op de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen
- overschrijdingen passend binnen het staand beleid en geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage aan de raad (art. 11 lid 4 onderdeel c. Verordening financieel beleid beheer en organisatie gemeente Oirschot 2023);

Art. 189 lid 3 Gemwet Is alleen van toepassing op overschrijding van lasten. Uit de Q&A van de commissie BBV blijkt dat begrotingsafwijkingen zoals overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten op zichzelf niet onrechtmatig zijn. Deze kunnen alleen onrechtmatig zijn als die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld. De raad heeft in haar vergadering van 19 december 2023 besloten wat zij verstaat onder tijdig melden. Begrotingsafwijkingen ontstaan na de laatste burap kunnen gemeld worden bij de jaarrekening. Zie daarvoor hoofdstuk “6.8 Rechtmatigheid afwijkingen”

Voorwaarden criterium

Besteding en inning van gelden door een gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden, waarop door het college wordt getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de (eigen) gemeentelijke verordeningen. Bij het voorwaardencriterium wordt vooral gekeken of de financiële beheershandelingen binnen de gemeente voldoen aan de voorwaarden zoals die gesteld zijn in de wet- en

regelgeving. In het Normenkader zijn de interne en externe regels opgenomen, die het college in zijn controle van het voorwaardencriterium moet betrekken. Ten aanzien van de gemeentelijke verordeningen worden uitsluitend financiële consequenties verbonden aan die bepalingen, die recht, hoogte en duur van financiële beheershandelingen betreffen. Oftewel voor de interne regelgeving vindt uitsluitend een toets plaats naar recht, hoogte en duur van financiële beheershandelingen.

M&O Criterium

Onder het Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium wordt verstaan, het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen.

Wanneer het college concludeert dat het M&O-beleid (op onderdelen) niet actueel is en/of dat er geen M&O-beleid bestaat of het M&O-beleid feitelijk niet wordt nageleefd dan vermeldt het college dit in de paragraaf bedrijfsvoering.

- De raad heeft op 28-03-2023 het M&O beleid vastgesteld.
- De gemeente heeft rekening houdend met het M&O beleid, maatregelen geïnventariseerd en waar nodig aanvullend genomen om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik te voorkomen en te detecteren.
- Het college heeft de werking van bovengenoemde beheersmaatregelen getoetst.

Daadwerkelijke afwijkingen als gevolg van misbruik worden, voor zover deze niet het getrouwheidsaspect raken, betrokken bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording.

- Er zijn geen afwijkingen als gevolg van misbruik geconstateerd.

6 Jaarrekening

6.1 Overzicht baten en lasten

x. € 1.000		Primaire begroting		Gewijzigde begroting		Realisatie		Verschil tov begroting	
Progr.	Programma naam	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1	Sociale leefomgeving	21.689	-3.469	25.750	-5.442	25.883	-5.703	-133	260
2	Ondernemen	1.312	-63	2.264	-369	1.840	-472	424	103
3	Ruimtelijke leefomgeving	7.305	-4.672	15.988	-14.154	12.989	-11.252	2.999	-2.901
4	Beheer openbare ruimte	6.613	-2.285	7.648	-2.818	7.578	-2.910	71	92
5	Bestuur en dienstverlening	2.373	-159	2.751	-225	3.053	-278	-302	53
Subtotaal programma's		39.291	-10.648	54.401	-23.007	51.343	-20.615	3.058	-2.392
11	Algemene Dekkingsmiddelen	417	-36.687	590	-39.287	684	-39.966	-94	679
12	Overhead	7.793	-13	9.600	-18	9.573	-102	28	84
13	Vennootschapsbelasting	7		7		-31		38	
Subtotaal overige onderdelen		8.216	-36.699	10.197	-39.305	10.226	-40.068	-29	763
Totaal exploitatie		47.507	-47.347	64.599	-62.312	61.569	-60.683	3.030	-1.629
Exploitatiesaldo			160		2.286		886		1.400

x. € 1.000		Primaire begroting		Gewijzigde begroting		Realisatie		Verschil tov begroting	
Progr.	Programma naam	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1	Sociale leefomgeving	203	-129	770	-711	770	-492	-	-219
2	Ondernemen		-		-570		-186		-384
3	Ruimtelijke leefomgeving	-	-509	1.356	-1.442	1.603	-1.320	-246	-122
4	Beheer openbare ruimte	403	-32	403	-520	403	-367	-	-153
5	Bestuur en dienstverlening	-	-90	3.231	-4.822	6.312	-7.813	-3.081	2.991
Subtotaal programma's		606	-760	5.760	-8.065	9.088	-10.178	-3.327	2.113
12	Overhead	-	-731	304	-794	304	-811	-	17
13	Vennootschapsbelasting		-3		-3		-3		-
Subtotaal overige onderdelen		-	-734	304	-797	304	-814	-	17
Totaal reserves		606	-1.494	6.064	-8.862	9.392	-10.992	-3.327	2.130
Saldo reserves			-888		-2.798		-1.601		-1.197

Totaal exploitatie + reserves	48.113	-48.841	70.663	-71.174	70.961	-71.675	-298	501
--------------------------------------	---------------	----------------	---------------	----------------	---------------	----------------	-------------	------------

Saldo exploitatie en reserves		-728		-511		-714		203
--------------------------------------	--	-------------	--	-------------	--	-------------	--	------------

6.2 Overzicht incidentele baten en lasten > € 25.000

Prog.	2023	Omschrijving LASTEN
		Onderdeel reservemutaties (lasten)
1	27.028	Vervolgonderzoek toekomst Sociaal Domein
1	33.500	Nog uit te voeren werkzaamheden 2024 vervolgonderzoek toekomst Sociaal Domein
1	60.000	Projectleider opstellen en implementatie subsidiebeleid
1	151.800	Bijdrage div. eenmalige kosten De Enck
1	47.500	Bijdrage div. kosten uitstel verkoop De Enck
1	98.700	Extra nadeel Moorland
1	73.109	Incidentele lasten programma 1 < € 25.000
1	379.299	Toevoeging reserve Sociaal Domein, gedeelte saldo jaarrekening 2022
1	203.000	Toevoeging reserve Sociaal Domein, meicirculaire 2022 extra middelen jeugd
1	83.500	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden, div. progr.1
1	30.000	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden, Lokale plannen
1	38.152	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden, opvolging rapport Sociaal Domein
1	36.042	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden, versterking ondersteuning wijkteams naar 2024 (91012025)
	1.261.630	
2	63.500	Lagen door de tijd Kleine Beerze
2	50.000	Vrijtijdseconomie (VTE)
2	72.586	Incidentele lasten programma 2 < € 25.000
	186.086	
3	47.220	Implementatiekosten Omgevingswet
3	51.919	Project Osmo/privatisering vastgoed
3	150.000	Nog uit te voeren werkzaamheden 2024 uitvoering OSMO/aankoop vastgoed management
3	30.000	Nog uit te voeren werkzaamheden 2024 duurzaamheidsinitiatieven
3	220.181	Saldo t/m 2022 Ekerschot Noord naar GREX 91012024
3	65.000	Aanvulling negatief saldo voorziening huishoudelijk afval
3	254.175	Ekerschot Noord onrendabele top, bijdragen en overig kosten
3	330.146	Actieplan Woningbouw 2.0
3	29.615	Incidentele lasten programma 3 < € 25.000
3	225.000	Toevoeging reserve Grondexploitatie bonus Ruimte voor Ruimte
3	220.181	Toevoeging reserve Grondexploitatie saldo Ekerschot Noord
3	440.070	Toevoeging reserve Grondexploitatie ntangen bijdrage Westfields III
3	221.492	Toevoeging reserve Grondexploitatie bijdragen derden o.b.v. anterieure overeenkomsten
3	195.000	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden, div. progr.3
3	60.000	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden, Extra inzet ruimtelijke procedures
3	43.882	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden, Koolmond, flexwonen
3	100.250	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden, Groene Zone Isoleren
3	97.000	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden, Sloopregeling varkenshouderij
	2.781.131	
4	334.739	Plannen Kleine Beerze
4	32.163	Incidentele lasten programma 4 < € 25.000
4	302.619	Toevoeging beheerplan wegen en groen
4	100.000	Toevoeging reserve sanering wegen
	769.521	
5	25.000	Digitaal bouwdoossier/proj. Fin systeem naar 2024
5	3.232.253	Toevoeging Algemene reserve gedeelte saldo jaarrekening 2022
	3.257.253	
overhead	60.000	Trainingen participatie/participatie platform naar 2024
overhead	47.000	Vervangen financieel pakket/opbouw begroting naar 2024
overhead	38.300	Project financieel systeem/DIV DIM zaakgericht werken naar 2024
overhead	651.350	Personeelskosten
overhead	14.386	Incidentele lasten overhead < € 25.000
overhead	183.800	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden, div. overhead
overhead	40.000	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden, krachtenanalyse Sociaal Domein
overhead	80.000	Toevoeging reserve nog uit te voeren werkzaamheden verduurzamingsmaatreg./huisvestig secretarie
	1.114.836	
VPB		VPB
	2.941	Incidentele lasten VPB < € 25.000
	8.603.876	Totaal reservemutaties lasten

Prog.	2023	Omschrijving LASTEN
		Overige incidentele lasten
1	25.714	SPUK A7 tijd. Ondert. Toezicht en handhaving vaststelling
1	51.894	Subsidie Mensgerichte Maatregelen RMP
1	420.000	Subsidie SUVIS regeling SKOBOS
1	105.395	Betaling aan LEV, GGD en MEE preventie jeugd uit NPO gelden
1	51.441	Brede Spuk sport
1	44.730	Subsidieproject taxibus
1	56.471	Noodopvang COA/Rodersana
1	331.495	Opvang vluchtelingen Oekraïne
1	97.327	Energiearmoedebeleid
1	32.770	Kindertoeslagaffaire
2	309.125	Doorbetaling SPUK uitkering zwembad Laco
3	233.521	Kosten inhuur i.v.m. onderzoek verduurzaming woningen
3	275.150	Grondaankoop Veld 7 Moorland
4	39.000	Terugbetaling bijdr. N395 prov. N. Brabant
	2.074.034	Totaal Overige incidentele lasten
totaal incidentele lasten	10.677.910	

Prog.	2023	Omschrijving BATEN
		Onderdeel reservemutaties (baten)
1	27.028	Onttrekking algemene reserve: vervolgonderzoek toekomst Sociaal Domein
1	33.500	Onttrekking algemene reserve: vervolgonderzoek toekomst Sociaal Domein naar 2024
1	60.000	Onttrekking algemene reserve: projectleider opstellen en implementatie subsidiebeleid
1	151.800	Onttrekking algemene reserve: bijdrage div. eenmalige kosten De Enck
1	47.500	Onttrekking algemene reserve: bijdrage div. kosten uitstel verkoop De Enck
1	98.700	Onttrekking reserve dekking kapitaallasten: extra nadeel Moorland
1	73.109	Onttrekkingen reserves i.v.m. incidentele baten programma 1 < € 25.000
1	379.299	Gedeelte saldo jaarrekening 2022 naar reserve Sociaal Domein
1	203.000	Meicirculaire 2022 extra middelen jeugd naar reserve Sociaal Domein
1	83.500	Div. werkh. progr. 1 doorgeschoven naar 2024 vanuit andere reserve
1	30.000	Lokale plannen participatie naar 2024
1	38.152	Opvolging rapport Sociaal Domein naar 2024
1	36.042	Versterking ondersteuning wijkteams naar 2024
	1.261.630	
2	63.500	Onttrekking reserve Ruimte: voor Ruimte Lagen door de tijd Kleine Beerze
2	50.000	Onttrekking reserve Ruimte voor Ruimte: Vrijtijdseconomie (VTE)
2	72.586	Onttrekkingen reserves i.v.m. incidentele baten programma 2 < € 25.000
	186.086	
3	47.220	Onttrekking algemene reserve: implementatiekosten Omgevingswet
3	51.919	Onttrekking algemene reserve: Project Osmo/privatisering vastgoed
3	150.000	Onttrekking algemene reserve: Uitvoering Osmo aankoop vastgoed management systeem naar 2024
3	30.000	Onttrekking algemene reserve: duurzaamheidsinitiatieven naar 2024
3	220.181	Onttrekking algemene reserve: Saldo t/m 2022 Ekerschot Noord naar reserve grondexploitatie
3	65.000	Onttrekking algemene reserve: Aanvulling negatief saldo voorziening huishoudelijk afval
3	254.175	Onttrekking reserve grondexploitatie: Ekerschot Noord onrendabele top, bijdragen en overig kosten
3	330.146	Onttrekking reserve grondexploitatie: Actieplan Woningbouw 2.0
3	29.615	Onttrekkingen reserves i.v.m. incidentele baten programma 3 < € 25.000
3	225.000	Ontvangen bonus Ruimte voor Ruimte
3	220.181	Saldo Ekerschot Noord van Algemene reserve
3	440.070	Ontvangen bijdrage Westfields III
3	221.492	Bijdragen derden o.b.v. anterieure overeenkomsten
3	195.000	Div. werkh. progr. 3 doorgeschoven naar 2024 vanuit andere reserve
3	60.000	Extra inzet ruimtelijke procedures naar 2024
3	43.882	Koolmond, flexwonen naar 2024
3	100.250	Groene Zone Isoleren naar 2024
3	97.000	Sloopregeling varkenshouderij naar 2024
	2.781.131	
4	334.739	Onttrekking reserve Ruimte voor Ruimte: plannen Kleine Beerze
4	32.163	Onttrekking reserves i.v.m. Incidentele baten programma 4 < € 25.000
4	302.619	Toevoegen rehabilitatie wegen en groen
4	100.000	Toevoegen resere sanering wegen
	769.521	
5	25.000	Onttrekking algemen reserve: Digitaal bouwdoossier/proj. Fin. Systeem naar 2024
5	3.232.253	Gedeelte saldo jaarrekening 2022 naar algemene reserve
	3.257.253	
overhead	60.000	Onttrekking algemene reserve: trainingen participatie/participatie platform naar 2024
overhead	47.000	Onttrekking algemene reserve: vervangen financieel pakket/opbouw begroting naar 2024
overhead	38.300	Onttrekking algemene reserve: project financieel systeem/DIV DIM zaakgericht werken naar 2024
overhead	651.350	Onttrekking algemene reserve: personeelskosten
overhead	14.386	Onttrekking reserves i.v.m. Incidentele baten overhead < € 25.000
overhead	183.800	Div. werkh. progr. overhead doorgeschoven naar 2024 vanuit andere reserve
overhead	40.000	Krachtenanalyse Sociaal Domein naar 2024
overhead	80.000	Verduurzamingsmaatregelen/huisvesting secretarie naar 2024
	1.114.836	
VPB	2.941	Onttrekking reserve rondexploitatie: VPB last erpacht
	9.373.397	Totaal reservemutaties baten

Prog.	2023	Omschrijving BATEN
		Overige incidentele baten
1	40.000	Subsidie Mensgerichte Maatregelen RMP
1	400.000	Uitkering ventilatie scholen
1	81.929	Inzet NPO-gelden COVID
1	51.432	Brede Spuk sport
1	44.730	Projectsubsidie taxibus
1	32.670	COA vergoeding 150 opvangplaatsen asielzoekers
1	951.429	Rijksmiddelen opvang Oekrainers
1	80.293	Rijksmiddelen energiearmoede
1	32.770	Rijksmiddelen kindertoeslagaffaire
2	309.125	SPUK uitkering zwembad Laco
2	73.384	Transitie landbouw
3	264.706	Rijksbijdragen: bommenregeling Ekershot-Noord
3	233.521	Rijksmiddelen verduurzaming woningen
Alg.dekkingsmid	34.668	Verrekening alg.uitkering 2021
	2.630.658	Totaal Overige incidentele baten
totaal incidentele baten	12.004.055	

6.3 Balans met toelichting

Let op: alle bedragen in dit hoofdstuk: x €1.000

	BALANS PER	
ACTIVA	31-12-2022	31-12-2023
Immateriële vaste activa		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	288	261
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	29.765	28.672
Investerings waarvoor ter bestrijding van kosten een tarief kan worden geheven	11.693	13.243
Investerings openbare ruimte met een maatschappelijk nut	14.418	17.321
Totaal Materiële vaste activa	55.876	59.236
Financiële vaste activa		
Overige langlopende geldleningen:	604	511
Voorziening oninbare startersleningen	-100	-76
Overige uitzettingen rentetypische looptijd > 1 jaar:	79	79
Totaal Financiële vaste activa	583	514
Totaal vaste activa	56.747	60.011
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie:	282	586
Gereed product en handelsgoederen:	2	0
Totaal Voorraden	284	587
<u>Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar</u>		
Vorderingen op openbare lichamen:	4.905	5.075
Overige vorderingen:	1.803	2.251
Schatkistbankieren	1.987	3.320
Overige uitzettingen	0	0
Totaal Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar	8.695	10.646
<u>Overlopende activa</u>		
Voorfinanciering uitkeringen met specifiek bestedingsdoel	0	0
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	2.486	2.100
Totaal Overlopende activa	2.486	2.100
Liquide middelen	644	259
Totaal Vlottende activa	12.109	13.592
Totaal Balans	68.856	73.603

		BALANS PER
PASSIVA	31-12-2022	31-12-2023
Reserves		
Algemene reserve	12.576	14.002
Overige bestemmingsreserves	20.847	22.529
Subtotaal algemene reserve + bestemmingsreserves	33.423	36.531
Resultaat na bestemming uit programmarekening	4.708	714
Totaal Eigen Vermogen	38.131	37.245
Voorzieningen	7.615	7.897
Vaste schulden		
<u>Onderhandse leningen van:</u>		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	16.014	14.475
Totaal Onderhandse leningen	16.014	14.475
Waarborgsommen	37	43
Totaal Vaste schulden	16.051	14.518
Vlottende passiva		
<u>Netto-vlottende schuld rentetypische looptijd < 1 jaar</u>		
Kasgeldlening		6.000
Overige schulden	3.553	2.781
Totaal Netto-vl. schuld rentetypische looptijd < 1 jaar	3.553	8.781
<u>Overlopende passiva</u>		
Verplichtingen die in volgend jaar tot betaling komen	1.496	2.988
Uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	2.013	2.174
Overige vooruitontvangen bedragen	0	0
Totaal Overlopende passiva	3.509	5.162
Totaal Vlottende passiva	7.062	13.943
Totaal Balans	68.856	73.603

Toelichting op de balans, grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Immateriële vaste activa

	Boekwaarde	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Bijdragen	Afwaardering	Boekwaarde
	31-12-2022	2023	2023	2023	2023	2023	31-12-2023
Kosten sluiten geldleningen en saldo agio/disagio	0	0	0	0	0	0	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	288	0	0	27	0	0	261
Totaal	288	0	0	27	0	0	261

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen worden geactiveerd.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt dat eventuele bijdragen uit de reserves tot en met 2016 in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Deze methode is met ingang van 2017 niet meer toegestaan. Ook investeringen met een maatschappelijk nut moeten voortaan op basis van de afschrijvingstermijnen uit de financiële verordening jaarlijks worden afgeschreven. Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat er geen sprake is van het in mindering brengen van in het verleden gespaarde bedragen omdat deze er niet zijn.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

De bedragen die in deze paragraaf zijn opgenomen, zijn in overeenstemming met de specificaties van investeringen die opgenomen zijn in de jaarrekening.

In de onderstaande overzichten staan de materiële activa weergegeven voor 2023:

Materiële vaste activa (economisch nut)

	Boekwaarde	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Bijdragen	Afwaardering	Boekwaarde
	31-12-2022	2023	2023	2023	2023	2023	31-12-2023
Gronden en terreinen	7.020	0	358	0	0	0	6.662
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	17.820	134	0	854	0	0	17.100
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	3.028	153	0	262	0	0	2.919
Vervoermiddelen	232	0	0	114	0	0	119
Machines, apparaten en installaties	1.103	129	0	88	0	0	1.145
Overige materiële vaste activa	563	225	0	61	0	0	727
Totaal	29.766	641	358	1.378	0	0	28.672

Van de hier genoemde gronden en terreinen betreft € 357.433 voorbereidingskosten voor gronden waarvoor in 2023 een herschikking naar een opengestelde grondexploitatie is uitgevoerd. Dit bedrag is opgenomen bij onderhanden werken.

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Materiële vaste activa (heffing)

	Boekwaarde	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Bijdragen	Afwaardering	Boekwaarde
	31-12-2022	2023	2023	2023	2023	2023	31-12-2023
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	11.693	1.498	-396	344	0	0	13.243
Machines, apparaten en installaties	0	0	0	0	0	0	0
Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	11.693	1.498	-396	344	0	0	13.243

Materiële vaste activa (maatschappelijk nut)

	Boekwaarde	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Bijdragen	Afwaardering	Boekwaarde
	31-12-2022	2023	2023	2023	2023	2023	31-12-2023
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	14.417	3.798	154	740	0	0	17.321
Totaal	14.417	3.798	154	740	0	0	17.321

Financiële vaste activa

Waardering vindt plaats op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs dan wel indien van toepassing de lagere marktwaarde. Deze waardering is ook van toepassing op de bijdrage aan activa van derden.

Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen.

	Boekwaarde	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Bijdragen	Afwaardering	Boekwaarde
	31-12-2022	2023	2023	2023	2023	2023	31-12-2023
Kapitaalverstrekingen aan:							
Deelnemingen	79	0	0	0	0	0	79
Overige langlopende leningen	603	1	93	0	0	0	511
Voorziening oninbare startersleningen	-100	0	-24	0	0	1	-77
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	582	1	69	0	0	1	513

De financiële vaste activa zijn onderverdeeld in kapitaalverstrekingen, leningen en overige uitzettingen. Deze worden hieronder verder uitgesplitst.

Kapitaalverstrekking

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
Deelname kapitaal NV BNG		20	20
Deelname kapitaal Brabant Water N.V.		2	2
Deelname kapitaal Breedband regio Eindhoven		58	58
Totaal		79	79

Overige langlopende leningen

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
Startersleningen VROM via SVN		432	363
Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties		72	72
Totaal		504	435

Vorraden

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen de lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien aan onderstaande voorwaarden is voldaan:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
- De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
1. Onderhanden werken		282	586
2. Voorraden burgerzaken		2	0
Totaal		284	587

Onderhanden werken / grondexploitaties (x € 1.000)

De Scheper 2B	€ 31
Veld 7 Moorland	€ 881
Eindhovensedijk-de Kemmer	€ 701
CPO Ekerschot-Noord	<u>€ -1.027</u>
Totaal	€ 586

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor bestaande risico's voor oninbaarheid is een voorziening getroffen die bestaat uit 2 onderdelen. Een deel is gebaseerd op de terug te ontvangen uitkeringen die via Kempen+ lopen en het andere deel is voor de vorderingen van de algemene dienst.

Deze post betreft de nog te ontvangen bedragen per 31 december van het rekeningjaar.

De "nog te ontvangen bedragen" zijn gebaseerd op de meest recente gegevens waarover bij het opmaken van de jaarrekening kon worden beschikt.

Voor de betaling wordt een termijn van 30 dagen aangehouden. Voor legesfacturen hanteren we 42 dagen. Als het bedrag niet tijdig wordt betaald ontvangt men een herinnering. Wordt daarop niet gereageerd dan krijgt men nog een laatste waarschuwing. Voor leges is dat een formele aanmaning met extra kosten. Vindt dan nog geen betaling plaats dan wordt de vordering in handen gegeven van een deurwaarder.

De vorderingen zijn onderverdeeld in vorderingen op openbare lichamen en overige vorderingen.

Vorderingen op openbare lichamen

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
Vorderingen op publiekrechtelijke lichamen		977	34
Vorderingen BTW		114	112
Vordering BTW-compensatiefonds		3.814	4.929
Totaal vorderingen op publiekr. lichamen		4.905	5.075

Overige vorderingen

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
1. Debiteuren		1.480	2.185
2. Debiteuren Kempen+		558	428
3. Rekening courant Svn en Bosgroep		268	196
Totaal overige vorderingen		2.306	2.810
<i>Voorziening dubieuze debiteuren</i>		-503	-559
Balanstotaal overige vorderingen		1.803	2.251

Debiteuren worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, waarbij rekening is gehouden met de mogelijke oninbaarheid op grond van de beoordeling van de ouderdom van de posten. Alle openstaande vorderingen groter dan € 25.000 zijn afzonderlijk bekeken.

De BTW op ondernemersactiviteiten wordt per kwartaal met de Belastingdienst verrekend. De BTW op overheidsactiviteiten (BTW-compensatiefonds) vindt eenmaal per jaar plaats. De compensabele BTW over 2023 wordt in juli 2024 ontvangen.

Overige kortlopende uitzettingen

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
1. Overige uitzettingen Bank Nederlandse Gemeenten		0	0
2. Schatkistbankieren		1.987	3.320
Totaal overige uitzettingen		1.987	3.320

Ingevolge de wet schatkistbankieren moeten overtollige middelen bij het rijk worden weggezet.

Overlopende activa

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
Voorfinanciering uitkering spec bestedingsdoel		0	0
Nog te ontvangen bedragen Algemene Dienst		1.021	909
Vooruitbetaalde bedragen		1.465	1.191
Totaal overlopende activa		2.486	2.100

Het saldo per 31 december 2023 van de nog te ontvangen bedragen bestaat uit (bedragen x € 1.000)

Toeristenbelasting	€ 490
Huur Kempenhorst	€ 41
Kempen Plus	€ 41
Doorbelasting GRSK aan BIZOB	€ 94
Overige diverse kleinere posten.	<u>€ 241</u>
Totaal	€ 909

Liquide middelen

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
Kassaldi		2	5
Bank- en girosaldi			
Bank Nederlandse Gemeenten		351	253
Rabobank		1	1
Kruisposten		290	1
Totaal liquide middelen		644	258

De liquide middelen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is gewaardeerd tegen de nominale waarde en bestaat uit:

- Algemene Reserve: De algemene reserve dient te fungeren als buffer (weerstandvermogen) voor het opvangen van tegenvallers.
- Bestemmingsreserves: De bestemmingsreserves zijn gevormd voor specifieke bestemmingen. De reserves dienen binnen een redelijke termijn overeenkomstig de bestemming feitelijk te worden besteed.

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
a. Algemene reserves			
Algemene reserve Algemene Dienst		12.576	14.002
Totaal algemene reserves		12.576	14.002
b. Bestemmingsreserves			
Bestemmingsreserves m.b.t. grondexploitatie		0	0
Overige bestemmingsreserves		20.847	22.529
Totaal bestemmingsreserves		20.847	22.529
c. Rekeningsaldi			
Rekeningsaldo Algemene Dienst		4.708	714
Totaal rekeningsaldi		4.708	714
Totaal reserves		38.131	37.245

Het rekeningresultaat bedraagt € 714.000 positief / overschot (afgerond € 714k). De bestemming van het resultaat wordt meegenomen in het raadsvoorstel over vaststelling van de jaarrekening.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzieningen worden getroffen voor toekomstige uitgaven waarvan de oorzaak zich nu reeds voordoet of zich reeds heeft voorgedaan. De oorzaken liggen dus in het heden of in het verleden en de uitgaven in de toekomst. Een voorbeeld hiervan zijn de onderhoudsvoorzieningen.

De voorziening in het kader van de algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Wet APPA) is gebaseerd op de actuariële berekeningen per 31 december van het kalenderjaar voor zover het gaat om personen die nog geen pensioenuitkering ontvangen. Voor de personen die al een pensioenuitkering ontvangen is de waardering gebaseerd op de leeftijd van de pensioengerechtigde in relatie tot de gemiddelde levensverwachting zoals die door het CBS wordt berekend.

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
Voorzieningen Algemene Dienst		7.615	7.897
Totaal voorzieningen		7.615	7.897

In par. 6.5 is een specificatie van de reserves en voorzieningen opgenomen. Voor de onderhoudsvoorzieningen is een onderhoudsplanning opgesteld.

Langlopende schulden

De opgenomen geldleningen en de ontvangsten waarborgsommen zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke hoofdsom, verminderd met de gedane aflossingen.

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
a. Opgenomen langlopende geldleningen			
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen			
Leningen voor de Algemene Dienst		16.014	14.475
Totaal Opgenomen langlopende geldleningen		16.014	14.475
b. Waarborgsommen			
Waarborgsommen Algemene Dienst		37	43
Totaal waarborgsommen		37	43
Totaal langlopende schulden		16.051	14.518

De daling wordt veroorzaakt door de aflossing op in het verleden opgenomen onderhandse geldleningen. Zie onderstaand overzicht. De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 596.000

Oorspronkelijk bedrag van de	Stortingsjaar	Jaar van de laatste aflossing	Rentepercentage	Stand per 1-1-2023	Stand per 31-12-2023
597	1987	2032	5,470	294	271
194	1987	2033	4,880	71	65
144	1987	2023	4,620	7	0
1.815	1999	2024	5,750	145	73
1.361	1999	2024	5,900	109	54
6.000	2002	2027	5,020	1.200	960
4.000	2003	2033	4,620	1.467	1.333
3.500	2004	2029	4,450	980	840
358	2004	2024	4,550	36	18
11.000	2005 + 2006	2035	3,880	4.767	4.400
689	2009	2028	4,750	218	181
4.000	2011	2036	3,750	2.240	2.080
7.000	2013	2038	3,035	4.480	4.200
				16.013	14.475

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
Opgenomen kasgeldleningen		0	6.000
Bank- en giroaldi		0	0
Overige schulden		3.553	2.781
Totaal kortlopende schulden		3.553	8.781

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De “nog te betalen bedragen” zijn gebaseerd op de meest recente gegevens waarover bij het opmaken van de jaarrekening kon worden beschikt.

Omschrijving		31-12-2022	31-12-2023
Nog te betalen bedragen		1.496	2.988
Vooruitontvangen bedragen		2.013	2.174
Overige overlopende passiva		0	0
Totaal overlopende passiva		3.509	5.162

De nog te betalen bedragen kunnen als volgt worden gespecificeerd (bedragen x € 1.000)

Te betalen loonheffing december 2023	€ 542
Afrekening MD 2023 jeugd:	€ 293
Transitorische rente 2023	€ 291
Financiering WSW 2023:	€ 210
10% bonusmalus 2023 LEV:	€ 128
Bedrijfsvoeringskosten GRSK	€ 91
Nog te betalen subsidie	€ 97
GRSK inz. Bizob 2023	€ 94
Samen voor jeugd	€ 80
GGD maatwerk 2023:	€ 64
Rest diverse posten	<u>€ 1.097</u>
Totaal	€ 2.988

Onder de vooruit ontvangen bedragen vallen volgens de BBV-voorschriften ook de van derden ontvangen subsidies met specifieke betalingsverplichting. Deze post vooruit ontvangen subsidies bedraagt eind 2023 € 2.174.429 De specificatie is hieronder opgenomen:

Omschrijving	Boekwaarde	Toevoeging	Vrijval	Boekwaarde
	31-12-2022	2023	2023	31-12-2023
GvD Sport, bewegen, gezondh 2023-2026	0	166	0	166
GvD Preventieakkoorden (H12)	22	0	0	22
GvD Multifunctioneel gebouw Oude Toren	122	0	73	49
GvD Culth themaroutes beekdal KI Beerze	17	0	0	17
GvD Onderwijsachterstandenbeleid	25	0	25	0
GvD Specifieke uitkering sport (SPUK) (H4)	342	122	115	349
GvD Regeling Reductie Energieverbruik (C1)	194	0	194	0
GvD Prov bijdrage Faunapassages Logtsebaan	50	0	0	50
GvD Rijk Regeling gem hulp gedupeerden toesl.probl	0	27	33	-6
GvD Rijk Regeling Reductie Energieverbruik (C43)	155	523	0	678
GvD NPO-gelden Covid-19 ger. verpl. (D14)	109	0	23	85
GvD projectsubsidie taxibus	90	0	90	0
GvD aanpak energiearmoede (C55)	39	192	134	97
GvD sportakkoord en leefstijlinterventies 2020-202	43	0	38	5
GvD Rijk regeling ventilatie scholen (C32)	420	20	440	0
GvD Onderwijsroute 2022	16	33	32	17
GvD opvang Oekraïners	36	18	0	54
GvD Spuk Inburgering	116	274	204	186
GvD circulaire ambachtscentra	41	0	4	37
GvD stimulering verkeersveiligh.maatr. 2022-2023	175	0	28	147
GvD D23: Lok. Bibliotheekvoorziening	0	220	0	220
GvD Provinciale bijdrage GGA Kampina	0	1	0	1
	2.013	1.596	1.434	2.174

6.4 Niet uit de balans blijvende verplichtingen boven de € 25.000

Omschrijving contract		Totale verplichting tot einde looptijd contract
Inhuur van derden:		
Fysieke Leefomgeving		651.964
Realisatie en beheer		598.234
Publiekszaken en beheer		56.264
Sociale leefomgeving		369.464
Bedrijfsvoering		207.508
Informatiemanagement & Financiën		1.140.418
Team MT		205.760
Griffie		20.832
Overige verplichtingen boven de € 20.000		
Omschrijving contract	Looptijd tot en met	Totale verplichting tot einde looptijd contract
Integrale toegang sociaal domein 2019 e.v.	31 maart 2024	349.285
Leerlingenvervoer	31 juli 2027	1.208.300
Begeleiding subsidieaanvragen	31 december 2025	47.500
Meeliften Brabant Water	31 december 2026	162.575
Raamovereenkomst verkeers- en straatnaamborden	30 juni 2025	48.000
Archeologische dienst	restant opdracht	21.900
Afval en grondstoffenbeheer	31 december 2027	3.292.000
Klein civieltechnische werkzaamheden	31 december 2024	163.500
Kolkenreiniging	31 maart 2025	37.000
Pompgemalen	30 september 2024	161.800
Uitgebreide brandverzekering	31 december 2024	118.000
Energie	31 december 2025	6.692.000
Elementverharding	15 maart 2024	75.300
Verbindingsweg Kempenweg-Eindhovensedijk	restant opdracht	1.192.000
Afval- en grondstoffenbeheer (papier)	31 december 2024	103.500
Datacommunicatie - milieupas - MS/OG	31 december 2027	192.000
Zandwegen	31 december 2024	79.700
Reparatie openbare verlichting	31 december 2024	64.500
Onderhoud verlichting gebouwen	31 december 2027	248.000
Onderhoud sportaccomodaties	31 maart 2024	75.600
Juridische dienstverlening (advocatenkantoor)	31 augustus 2024	314.700
Maaien	30 april 2024	56.000
Hagen knippen	31 december 2024	40.200
Gemeentepagina weekjournaal	31 december 2024	40.000
Asfaltonderhoud	15 maart 2025	590.700
Asfalt Bestseweg	opdracht	33.000
Onderhoud in de openbare ruimte	31 december 2024	127.800
Maaien gazons	31 december 2024	82.200
Huur kampeeraccomodaties	31 december 2024	80.800
Gebiedsontwikkeling de Kemmer	19 juli 2025	69.400
WOZ werkzaamheden	31 december 2026	168.000
Onderhoud bomen	31 december 2025	454.900
Accountantscontrole	boekjaar 2023	36.000
Fiscale advisering	boekjaar 2023	40.000
Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven	31 december 2025	120.900

6.5 Reserves & voorzieningen

Recapitulatiestaat reserves

Omschrijving	Boekw. 31-12-2022	Rentetoev. 2023	Toevoeging 2023	Vrijval 2023	Boekw. 31-12-2023
Algemene Reserve	8.235	0	6.312	1.806	12.740
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	4.341	0	0	3.080	1.261
Totaal Algemene reserves	12.576	0	6.312	4.886	14.002
Risicoreserve	0	0	0	0	0
Totaal best.reserves Grondexploitatie	0	0	0	0	0
Kunst en cultuur	145	0	0	0	145
Dekking kapitaallasten	1.346	0	0	131	1.215
Landschapsfonds	1.594	0	0	8	1.586
Sociaal domein	418	0	582	0	1.000
BUIG-uitkering	506	0	0	0	506
Rehabilitaties wegen	2.706	0	303	0	3.009
Sanering wegen	165	0	100	0	265
Ruimte voor ruimte	2.443	0	225	499	2.169
Warmtetransitie	99	0	0	0	99
Personeel en organisatie	1.000	0	0	0	1.000
Nog uit te voeren werkzaamheden	0	0	988	0	988
Ruimtelijke ontw en grondexploitatie	10.425	0	882	760	10.547
Totaal bestemmingsreserves (overig)	20.847	0	3.079	1.397	22.529
Totaal alle reserves	33.423	0	9.392	6.284	36.531

Hieronder lichten we in het kort het doel van bovenstaande bestemmingsreserves toe.

Kunst & cultuur: Deze reserve is bedoeld voor de dekking van uitgaven om het (nieuwe) kunst- en cultuurbeleid uit te kunnen voeren.

Kapitaallasten: Deze reserve is bedoeld voor de dekking van kapitaallasten van specifiek daarvoor aangewezen investeringen.

Landschapsfonds: Deze reserve is bedoeld voor dekking van kosten als gevolg van investeringen in landschappelijke kwaliteit.

Sociaal Domein: Deze reserve is bedoeld om tegenvallers binnen sociaal domein op te kunnen vangen en om transformatie te realiseren.

Buig-uitkering: Deze reserve is bedoeld voor het opvangen van mee- en tegenvallers in lasten en baten van de BUIG (Bundeling Uitkeringen Gemeenten).

Rehabilitatie wegen: Deze reserve is bedoeld voor het dekken van de kapitaallasten van de rehabilitatie (vervanging) van wegen om deze meerjarig op te kunnen vangen en te egaliseren.

Sanering wegen: Deze reserve was bedoeld voor het spreiden van de kosten van groot onderhoud van verharding (niet zijnde rehabilitatie) en groen.

Ruimte voor ruimte: Opbrengsten inzetten voor een kwaliteitsimpuls voor het landelijk gebied.

Warmtetransitie: Opstellen van en uitvoering geven aan de Transitie Visie Warmte.

Personeel en organisatie: De reserve wordt organisatie breed ingezet op het gebied van personeel en organisatie om te komen tot een optimale dienstverlening.

Grondexploitatie / Ruimtelijke Ontwikkeling: Deze reserve is bedoeld om Volkshuisvestelijke doelen te behalen op basis van de gemeentelijke Woonvisie. Wij hanteren diverse regelingen om sociale woningbouw te stimuleren en om doorstroming binnen de bestaande bouw op gang te brengen. Deze regelingen zijn bedoeld voor toegelaten instellingen (woningcorporaties) en voor bewoners uit de gemeente. De reserve is ook bedoeld om in te zetten voor bovenwijkse voorzieningen, parkeren en voor de fysieke leefbaarheid (waaronder begrepen de kwaliteit van de leefomgeving (vitaliteit, leefbaarheid, bereikbaarheid en veiligheid)). Tevens is de reserve beschikbaar voor het opvangen van financiële risico's bij het uitvoeren van de grondexploitatie / actieve grondpolitiek.

Bij het proces van de eindejaarsburap 2023 is een reserve nog uit te voeren werkzaamheden ingesteld. Deze reserve dient ter overheveling van budgetten conform vooraf vastgestelde eisen.

V.w.b. een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar de nota reserves & voorzieningen van 28 juni 2022.

Recapitulatiestaat voorzieningen

Omschrijving	Boekw. 31-12-2022	Toevoeging 2023	Vrijval 2023	Boekw. 31-12-2023
Onderhoud sportaccommodaties	407	-	62	345
Gr onderhoud sportvelden	547	31	9	569
M-funct gebouw Middelbeers	45	-	15	30
Gr onderhoud openbare geb	90	-	104	-13
Gr onderh diverse bezittingen	260	-	16	244
Groot onderhoud wegen	793	991	400	1.384
Voorziening speeltoestellen	156	23	-	179
Huish. afval ex art 44 lid 2 BBV	326	65	375	16
Riolering ex art 44 lid 2 BBV	1.501	-	206	1.295
Verplichting oud-medewerkers	1.654	111	1.765	0
Voorziening spaarverlof	-	43	-	43
Voorziening pensioenen wethouders	-	761	-	761
Voorziening wachtgeld wethouders	-	835	-	835
Onderhoud sportaccommodaties KVH	182	26	-	209
Onderhoud sportaccommodaties BTW	258	55	-	313
Multifunctioneel gebouw de Klep KVH	87	23	-	110
Gr onderhoud openbare geb MENG	316	79	0	395
Gr onderh diverse bezittingen KVH	86	42	-	128
Gr onderh diverse bezittingen BCF	25	8	-	33
Groot onderh Neereindsweg elementverh.	426	-	-	426
Groot onderh Hillestraat asfalt	455	-	-	455
CPO Ekerschot Noord	-	142	-	142
Totaal alle voorzieningen	7.615	3.234	2.952	7.897

6.6 Wet Normering Topinkomens

De WNT is van toepassing op gemeente Oirschot. Het voor Oirschot toepasselijk bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	S.B.E Willems-van Ulden
Functiegegevens⁵	Directeur A
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1
Dienstbetrekking? ⁸	Ja
Bezoldiging⁹	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	115.359
Beloningen betaalbaar op termijn	19.429
<i>Subtotaal</i>	<i>134.788</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.
Bezoldiging	134.788
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.
Gegevens 2022¹⁴	
bedragen x € 1	S.B.E. Willems-van Ulden
Functiegegevens⁵	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1
Dienstbetrekking? ⁸	ja
Bezoldiging⁹	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	113.638
Beloningen betaalbaar op termijn	20.608
<i>Subtotaal</i>	<i>134.246</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	216.000
Bezoldiging	134.246

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	M. Mesdag
Functiegegevens⁵	Griffier
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2023	01/01 -31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,66
Dienstbetrekking? ⁸	nee
Bezoldiging⁹	.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	138.645
Beloningen betaalbaar op termijn	
<i>Subtotaal</i>	<i>138.645</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.
Bezoldiging	138.645
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.
Gegevens 2022¹⁴	
bedragen x € 1	M. Mesdag
Functiegegevens⁵	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,66
Dienstbetrekking? ⁸	nee
Bezoldiging⁹	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	28.444
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	<i>28.444</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	216.000
Bezoldiging	28.444

6.7 Wet Open Overheid (WOO)

Openbaarheidsparagraaf Wet Open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de wet. In de jaarstukken moeten we verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

In deze paragraaf doen wij verslag van de uitvoering in 2023.

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt 17 categorieën die wij actief openbaar moeten maken. Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze elf categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Op dit moment is er nog geen duidelijkheid vanaf wanneer wij moeten starten met actieve openbaarmaking. Tot het formele startmoment gaan we uit eigen beweging actief openbaar maken. Dat doen wij met raadsstukken, vastgestelde verordeningen, beleidsregels en organisatiegegevens.

Passieve openbaarmaking

Naast het actief openbaar maken, kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. Ook bij openbaarmaking op verzoek gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt en dat alleen in uitzonderingsgevallen een bijzonder belang vóór openbaarmaking kan gaan. Concreet betekent dit dat een Woo-verzoek (of onderdelen daarvan) alleen kan (of kunnen) worden geweigerd wanneer een beschermd belang, zoals opgenomen in de wet, in het geding is. Hierbij moet worden gedacht aan bijvoorbeeld bescherming van de persoonlijke levenssfeer of financiële of economische benadeling van de gemeente. In 2023 hebben wij 34 verzoeken om informatie op grond van de Woo ontvangen en afgehandeld. Op dit moment is het Klantcontactcentrum nog aangewezen als contactpersoon. In 2024 kijken we of dit passend is, of dat dit anders ingevuld moet worden.

6.8 Rechtmatigheid: afwijkingen

Model van de rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 19-12-2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € x. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023

Bevinding:

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	Bedrag x € 1.000
1A. Overschrijding lasten programma's	€ 6.909
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€230
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0
3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld.	€2.307
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€9.446
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als <u>acceptabel</u> is geïdentificeerd en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€8.784
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf rechtmatigheid)	€662
Voorwaardencriterium	
Er bevindingen tegen het voorwaardencriterium (groter dan de rapporteringstolerantie)	€0

M&O criterium	
Geen bevindingen (groter dan de rapporteringstolerantie)	€0

In de paragraaf H. Rechtmatigheid is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Alle bedragen x €1.000

Inleiding

Onderstaande samenvatting van de grondslagen, waarop de financiële verslaggeving is gebaseerd, is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De programmarekening is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording 2004 inclusief de wijzigingen die daarna zijn vastgesteld en de Verordening ex artikel 212 Gemeentewet zoals deze is vastgesteld in de raadsvergadering van 28 maart 2023.

Algemeen

De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. In deze jaarrekening zijn de ontvangen bedragen inclusief de decembercirculaire verwerkt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden.

De basis voor het beoordeling van het begrotingscriterium is art. 189 lid 3 Gemwet. Behoudens art. 208 en 209 van de Gemwet. kunnen ten laste van de gemeente slechts lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties worden genomen tot de bedragen die hiervoor op de begroting zijn gebracht. Begrotingsoverschrijdingen worden onderverdeeld in acceptabele en niet acceptabele begrotingsoverschrijdingen. De acceptabele begrotingsoverschrijdingen kunnen verdeeld worden in:

- a. overschrijdingen waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren (art. 11 lid 4 onderdeel a. Verordening financieel beleid beheer en organisatie gemeente Oirschot 2023);
- b. overschrijdingen op een open-einde regeling art. 11 lid 4 onderdeel b. Verordening financieel beleid beheer en organisatie gemeente Oirschot 2023);
- c. verplichte bijdragen op grond van de Gemwet. artikel 193 Verplichte uitgaven van de gemeente; dit artikel ziet o.a. toe op de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen
- d. overschrijdingen passend binnen het staand beleid en geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage aan de raad (art. 11 lid 4 onderdeel c. Verordening financieel beleid beheer en organisatie gemeente Oirschot

Art. 189 lid 3 Gemwet is alleen van toepassing op overschrijding van lasten. Uit de Q&A van de commissie BBV blijkt dat begrotingsafwijkingen zoals overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten op zichzelf niet onrechtmatig zijn.

Deze kunnen alleen onrechtmatig zijn als die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld. De raad heeft in haar vergadering van 19 december 2023 besloten wat zij verstaat onder tijdig melden.

Begrotingsafwijkingen ontstaan na de laatste burap kunnen gemeld worden bij de jaarrekening.

In de tabel op de volgende pagina wordt dit inzichtelijk gemaakt.

Progr.	*Taakveld	BOFL	Primair	Actueel	Realisatie	Verschil	Rechtmatigheid
	TV520 Sportaccomodaties	Baten	-598	-606	-654	49	C
1	Sociale leefomgeving						
	TV100-2 Mutaties reserves P2-2019	Baten	-	-570	-186	-384	C
	TV310 Economische ontwikkeling	Lasten	447	753	687	66	C
	TV810 Ruimtelijke ordening	Lasten	13	89	10	79	C
	TV340 Economische promotie	Lasten	190	389	248	141	C
	TV570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	Lasten	65	413	229	185	C
2	Ondernemen						
	TV740 Milieubeheer	Baten	-61	-840	-234	-606	B
	TV730 Afval	Baten	-1.917	-1.991	-1.911	-80	C
	TV830 Wonen en bouwen	Lasten	1.952	1.827	1.652	175	C
	TV-810 Ruimtelijke ordening	Lasten	933	1.389	1.175	213	C
	TV080-3 Overige baten en lasten	Lasten	40	36	-	36	C
	TV-330 Bedrijfsloket- en bedrijfsregelingen	Lasten	25	15	8	7	C
	TV730 Afval	Lasten	1.583	1.658	1.653	4	C
	TV740 Milieubeheer	Lasten	754	1.261	1.121	140	C
3	Ruimtelijke leefomgeving						
	TV100-4 Mutaties reserves P4-2019	Baten	-32	-520	-367	-153	C
	TV-570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	Baten	-42	-230	-112	-118	C
	TV720 Riolerings	Baten	-1.762	-1.899	-1.810	-90	C
	TV220 Parkeren	Baten	-	-6	-8	2	C
	TV-340 Economische promotie	Baten	-423	-584	-589	5	C
	TV-210 Verkeer en wegen	Baten	-58	-98	-391	293	C
	TV-570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	Lasten	1.813	2.582	2.341	242	C
4	Beheer openbare ruimte						
	TV100-5 Mutaties reserves P5-2019	Baten	-90	-4.822	-4.733	-89	C
	TV010 Bestuur	Baten	-12	-	-17	17	C
	TV020 Burgerzaken	Baten	-146	-225	-261	36	C
	TV010 Bestuur	Lasten	1.740	1.937	2.010	-72	C
5	Bestuur en dienstverlening						
	TV070 Algemene uitkering gemeentefonds	Baten	-28.862	-31.400	-32.043	643	B
	TV062 Onroerend Zaakbelasting (OZB) n-woningen	Baten	-3.908	-3.844	-3.852	7	C
	TV050 Treasury	Baten	-62	-162	-194	32	C
	TV061 Onroerend Zaakbelasting (OZB) woningen	Baten	-3807,8	-3.841	-3.838	-3	C
	TV064 Belasting overig	Baten	-47	-40	-39	-1	C
11	Algemene Dekkingsmiddelen						
	TV-100 Mutaties reserves overhead	Baten	-731	-794	-811	17	C
	TV040 Overhead, ondersteuning en organisatie	Baten	-13	-18	-102	84	C
	TV040 Overhead, ondersteuning en organisatie	Lasten	7.698	9.600	9.573	28	C
12	Overhead						
	TV090 Vennootschapsbelasting	Lasten	7	7	-31	38	C
13	Vennootschapsbelasting						

De toelichting van de letters achter de afwijking:

De begrotingsafwijkingen B en C zijn overschrijdingen van baten en onderschrijdingen van baten en/of lasten die bekend zijn geworden na de laatste burap van 2023 en worden daarom middels deze bijlage gemeld aan de raad.

Bijlagen

I Gerealiseerde baten en lasten per taakveld x € 1.000

*Taakveld	Primitief 2023		Gewijzigd 2023		Realisatie 2023		Resultaat 2023	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
TV010 Bestuur	1.740	-12	1.937	-	2.010	-17	-72	17
TV020 Burgerzaken	587	-146	814	-225	839	-261	-26	36
TV030 Beheer overige gebouwen en gronden	209	-183	804	-458	823	-518	-19	60
TV040 Overhead, ondersteuning en organisatie	7.698	-13	9.600	-18	9.573	-102	28	84
TV050 Treasury	54	-62	115	-162	209	-194	-95	32
TV061 Onroerend Zaakbelasting (OZB) woningen	164	-3.808	266	-3.841	275	-3.838	-9	-3
TV062 Onroerend Zaakbelasting (OZB) n-woningen	79	-3.908	83	-3.844	83	-3.852	-	7
TV064 Belasting overig	15	-47	15	-40	15	-39	-	-1
TV070 Algemene uitkering gemeentefonds	96	-28.862	101	-31.400	101	-32.043	-1	643
TV080-1 Overige baten en lasten	769		28		-		28	
TV080-2 Overige baten en lasten	17		18		-		18	
TV080-3 Overige baten en lasten	40		36		-		36	
TV080-4 Overige baten en lasten P4-2019	325		249		-		249	
TV080-5 Overige baten en lasten P5-2019	46		-		204		-204	
TV080-6 Overige baten en lasten P6-2019	9		10		-		10	
TV080-7 Overige baten en lasten Overhead 2019	95		-		-		-	
TV090 Vennootschapsbelasting	7		7		-31		38	
TV-100 Mutaties reserves overhead	-	-731	304	-794	304	-811	-	17
TV100-1 Mutaties reserves P1-2019	203	-129	770	-711	770	-492	-	-219
TV100-2 Mutaties reserves P2-2019		-		-570		-186		-384
TV100-3 Mutaties reserves P3-2019	-	-509	1.356	-1.442	1.603	-1.320	-246	-122
TV100-4 Mutaties reserves P4-2019	403	-32	403	-520	403	-367	-	-153
TV100-5 Mutaties reserves P5-2019	-	-90	3.231	-4.822	6.312	-7.813	-3.081	2.991
TV100-VPB Mutaties reserves Vpb-2019		-3		-3		-3		-
TV11.0 Saldo begroting/rekening	-		-		-		-	
TV110 Crisisbeheersing en brandweer	1.211	-66	1.295	-70	1.285	-70	10	-0
TV120 Openbare orde en veiligheid	210	-36	254	26	232	26	22	-
TV-120 Openbare orde en veiligheid	0	-12	0	-12	0	-15	-0	3
TV210 Verkeer en wegen	63		61		120		-58	
TV-210 Verkeer en wegen	3.059	-58	3.324	-98	3.623	-391	-299	293
TV220 Parkeren		-		-6		-8		2
TV230 Recreatieve havens	16	-1	22	-1	22	-	0	-1
TV310 Economische ontwikkeling	447	-	753	-309	687	-313	66	4
TV320 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	31	-	33	-1	40	-7	-6	6
TV-330 Bedrijfsloket- en bedrijfsregelingen	25	-17	15	-18	8	-18	7	0
TV330 Bedrijfsloket en -bedrijfsregelingen	103	-12	108	-10	108	-7	-	-2
TV340 Economische promotie	190	-50	389	-48	248	-43	141	-5
TV-340 Economische promotie		-423		-584		-589		5
TV410 Openbaar basisonderwijs	2		3		3		-	
TV420 Onderwijshuisvesting	986	-25	1.296	-25	1.583	-442	-287	417
TV430 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	459	-4	614	-124	606	-107	8	-17
TV510 Sportbeleid en activering	330	-100	453	-204	397	-51	56	-152
TV520 Sportaccommodaties	1.631	-598	1.651	-606	1.748	-654	-96	49
TV530 Cultuur, -productie, -participatie	127	-	118	-	122	-2	-4	2
TV540 Musea	115		119		119		0	
TV-540 Musea	95		97		86		10	
TV550 Cultureel erfgoed	250		258		258		-0	
TV560 Media	261	-	312	-19	320	-19	-8	-0
TV570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	65	-0	413	-0	229	-101	185	100
TV-570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	1.813	-42	2.582	-230	2.341	-112	242	-118
TV610 Samenkracht en burgerparticipatie	1.771	-206	2.920	-1.233	2.593	-1.257	327	24
TV620 Wijkteams	1.549		1.973		2.001		-28	
TV630 Inkomensvoorziening	3.121	-2.261	4.387	-2.658	4.333	-2.690	54	32
TV640 Begeleide participatie	2.294	-	2.575	-	2.634	0	-59	-0
TV650 Arbeidsparticipatie	318	-64	872	-193	708	-193	164	-
TV660 Maatwerkvoorziening (WMO)	188	-	420	-110	477	-114	-57	4
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	2.708	-110	2.753	-	2.554	2	199	-2
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	2.598		1.919		2.201		-282	
TV673.A Pleegzorg	-		20		14		6	
TV673.B Gezinsgericht	-		45		-		45	
TV673.C Jeugdhulp met verblijf overig	-		130		242		-112	
TV674.B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-		195		318		-123	
TV674.C Gesloten plaatsing	-		100		140		-40	
TV681 Geëscaleerde zorg 18+	161		159		166		-7	
TV682 Geëscaleerde zorg 18-	263		265		271		-6	
TV710 Volksgezondheid	726	-	989	-226	923	-129	67	-97
TV720 Riolering	1.321	-1.762	1.396	-1.899	1.528	-1.810	-132	-90
TV730 Afval	1.583	-1.917	1.658	-1.991	1.653	-1.911	4	-80
TV740 Milieubeheer	754	-61	1.261	-840	1.121	-234	140	-606
TV750 Begraafplaatsen en crematoria	4	-0	4	-0	12	-0	-8	0
TV810 Ruimtelijke ordening	13		89		10		79	
TV-810 Ruimtelijke ordening	933	-271	1.389	-1.025	1.175	-1.149	213	124
TV820 Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	1.808	-1.782	8.997	-8.971	6.556	-6.387	2.441	-2.583
TV830 Wonen en bouwen	1.952	-429	1.827	-839	1.651	-1.021	176	182
Eindtotaal	48.113	-48.841	70.663	-71.174	70.961	-71.675	-298	501
		-728		-511		-714		203

II Baten en lasten per taakveld en programma x € 1.000

*Taakveld	Primitief 2023		Gewijzigd 2023		Realisatie 2023		Resultaat 2023	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
TV080-1 Overige baten en lasten	769		28		-		28	
TV100-1 Mutaties reserves P1-2019	203	-129	770	-711	770	-492	-	-219
TV110 Crisisbeheersing en brandweer	1.211	-66	1.295	-70	1.285	-70	10	-0
TV120 Openbare orde en veiligheid	210	-36	254	26	232	26	22	-
TV410 Openbaar basisonderwijs	2		3		3		-	
TV420 Onderwijshuisvesting	986	-25	1.296	-25	1.583	-442	-287	417
TV430 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	459	-4	614	-124	606	-107	8	-17
TV510 Sportbeleid en activering	330	-100	453	-204	397	-51	56	-152
TV520 Sportaccommodaties	1.631	-598	1.651	-606	1.748	-654	-96	49
TV530 Cultuur, -productie, -participatie	127	-	118	-	122	-2	-4	2
TV560 Media	261	-	312	-19	320	-19	-8	-0
TV610 Samenkracht en burgerparticipatie	1.771	-206	2.920	-1.233	2.593	-1.257	327	24
TV620 Wijkteams	1.549		1.973		2.001		-28	
TV630 Inkomensvoorziening	3.121	-2.261	4.387	-2.658	4.333	-2.690	54	32
TV640 Begeleide participatie	2.294	-	2.575	-	2.634	0	-59	-0
TV650 Arbeidsparticipatie	318	-64	872	-193	708	-193	164	-
TV660 Maatwerkvoorziening (WMO)	188	-	420	-110	477	-114	-57	4
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	2.708	-110	2.753	-	2.554	2	199	-2
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	2.598		1.919		2.201		-282	
TV673.A Pleegzorg	-		20		14		6	
TV673.B Gezinsgericht	-		45		-		45	
TV673.C Jeugdhulp met verblijf overig	-		130		242		-112	
TV674.B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-		195		318		-123	
TV674.C Gesloten plaatsing	-		100		140		-40	
TV681 Geëscaleerde zorg 18+	161		159		166		-7	
TV682 Geëscaleerde zorg 18-	263		265		271		-6	
TV710 Volksgezondheid	726	-	989	-226	923	-129	67	-97
TV750 Begraafplaatsen en crematoria	4	-0	4	-0	12	-0	-8	0
Totaal Sociale leefomgeving	21.892	-3.598	26.520	-6.153	26.653	-6.194	-133	41
TV080-2 Overige baten en lasten	17		18		-		18	
TV100-2 Mutaties reserves P2-2019		-		-570		-186		-384
TV210 Verkeer en wegen	63		61		120		-58	
TV230 Recreatieve havens	16	-1	22	-1	22	-	0	-1
TV310 Economische ontwikkeling	447	-	753	-309	687	-313	66	4
TV320 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	31	-	33	-1	40	-7	-6	6
TV330 Bedrijfsloket en -bedrijfsregelingen	103	-12	108	-10	108	-7	-	-2
TV340 Economische promotie	190	-50	389	-48	248	-43	141	-5
TV540 Musea	115		119		119		0	
TV550 Cultureel erfgoed	250		258		258		-0	
TV570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	65	-0	413	-0	229	-101	185	100
TV810 Ruimtelijke ordening	13		89		10		79	
Totaal Ondernemen	1.312	-63	2.264	-938	1.840	-658	424	-280
TV030 Beheer overige gebouwen en gronden	209	-183	804	-458	823	-518	-19	60
TV080-3 Overige baten en lasten	40		36		-		36	
TV100-3 Mutaties reserves P3-2019	-	-509	1.356	-1.442	1.603	-1.320	-246	-122
TV-120 Openbare orde en veiligheid	0	-12	0	-12	0	-15	-0	3
TV-330 Bedrijfsloket- en bedrijfsregelingen	25	-17	15	-18	8	-18	7	0
TV730 Afval	1.583	-1.917	1.658	-1.991	1.653	-1.911	4	-80
TV740 Milieubeheer	754	-61	1.261	-840	1.121	-234	140	-606
TV-810 Ruimtelijke ordening	933	-271	1.389	-1.025	1.175	-1.149	213	124
TV820 Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	1.808	-1.782	8.997	-8.971	6.556	-6.387	2.441	-2.583
TV830 Wonen en bouwen	1.952	-429	1.827	-839	1.651	-1.021	176	182
Totaal Ruimtelijke leefomgeving	7.305	-5.181	17.344	-15.596	14.592	-12.573	2.752	-3.023
TV080-4 Overige baten en lasten P4-2019	325		249		-		249	
TV100-4 Mutaties reserves P4-2019	403	-32	403	-520	403	-367	-	-153
TV-210 Verkeer en wegen	3.059	-58	3.324	-98	3.623	-391	-299	293
TV220 Parkeren		-		-6		-8		2
TV-340 Economische promotie		-423		-584		-589		5
TV-540 Musea	95		97		86		10	
TV-570 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	1.813	-42	2.582	-230	2.341	-112	242	-118
TV720 Riolerings	1.321	-1.762	1.396	-1.899	1.528	-1.810	-132	-90
Totaal Beheer openbare ruimte	7.015	-2.317	8.051	-3.338	7.980	-3.277	71	-61
TV010 Bestuur	1.740	-12	1.937	-	2.010	-17	-72	17
TV020 Burgerzaken	587	-146	814	-225	839	-261	-26	36
TV080-5 Overige baten en lasten P5-2019	46		-		204		-204	
TV100-5 Mutaties reserves P5-2019	-	-90	3.231	-4.822	6.312	-7.813	-3.081	2.991
TV11.0 Saldo begroting/rekening	-		-		-		-	
Totaal Bestuur en dienstverlening	2.373	-249	5.982	-5.047	9.366	-8.091	-3.383	3.044
TV050 Treasury	54	-62	115	-162	209	-194	-95	32
TV061 Onroerend Zaakbelasting (OZB) woningen	164	-3.808	266	-3.841	275	-3.838	-9	-3
TV062 Onroerend Zaakbelasting (OZB) n-woningen	79	-3.908	83	-3.844	83	-3.852	-	7
TV064 Belasting overig	15	-47	15	-40	15	-39	-	-1
TV070 Algemene uitkering gemeentefonds	96	-28.862	101	-31.400	101	-32.043	-1	643
TV080-6 Overige baten en lasten P6-2019	9		10		-		10	
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	417	-36.687	590	-39.287	684	-39.966	-94	679
TV040 Overhead, ondersteuning en organisatie	7.698	-13	9.600	-18	9.573	-102	28	84
TV080-7 Overige baten en lasten Overhead 2019	95		-		-		-	
TV-100 Mutaties reserves overhead	-	-731	304	-794	304	-811	-	17
Totaal Overhead	7.793	-744	9.904	-812	9.877	-913	28	101
TV090 Vennootschapsbelasting	7		7		-31		38	
TV100-VPB Mutaties reserves Vpb-2019		-3		-3		-3		-
Totaal Vennootschapsbelasting	7	-3	7	-3	-31	-3	38	-
Eindtotaal	48.113	-48.841	70.663	-71.174	70.961	-71.675	-298	501
		-728		-511		-714		203

III Tabel overhead

Kostensoort	Omschrijving kostensoort	Primair	Actueel	Realisatie	Resultaat
1.1	Salarissen en sociale lasten	4.250.342	2.366.853	2.045.636	321.218
2.1	Belastingen	4.780	4.780	4.103	677
3.2	Duurzame goederen	-	10.532	920	9.612
3.4.1	Sociale uitkeringen in natura	1.750	-	-	-
3.5.1	Ingeleend personeel	110.000	3.464.736	3.894.483	-429.747
3.8	Overige goederen en diensten	1.039.374	1.391.899	1.140.344	251.555
4.3.3	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1.930.583	1.975.092	1.917.382	57.710
4.3.6	Inkomensoverdrachten - overige overheden	103.826	157.594	250.777	-93.183
4.3.8	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	3.795	3.795	4.140	-345
7.2	Mutatie voorzieningen	79.000	79.000	134.706	-55.706
7.3	Afschrijvingen	149.043	127.541	163.078	-35.537
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	25.069	18.647	17.188	1.459
Totaal	Lasten	7.697.562	9.600.470	9.572.757	27.713
3.2	Duurzame goederen	-500	-500	-	-500
3.6	Huren	-9.893	-9.893	-10.512	619
3.7	Leges en andere rechten	-1.549	-1.549	-10.012	8.463
3.8	Overige goederen en diensten	-650	-6.557	-81.706	75.149
Totaal	Baten	-12.592	-18.499	-102.229	83.730
Programmatotaal overhead		7.684.970	9.581.971	9.470.528	111.443
TV040 Overhead, ondersteuning en organisatie					

IV Tabel algemene dekkingsmiddelen

KPL naam	Primair	Actueel	Realisatie	Resultaat
Dividend BNG	-22.289	-21.938	-21.938	-1
Heff en inv gem bel	-8.500	-8.500	-4.757	-3.743
OZB eigenaren (woning)	-3.799.299	-3.832.693	-3.833.308	615
OZB eigenaren (niet-woning)	-2.266.147	-2.247.675	-2.256.665	8.990
OZB gebruikers (niet-woning)	-1.642.046	-1.596.646	-1.594.970	-1.676
Reclamebelasting	-46.969	-39.900	-38.948	-952
Algemene uitkering	-26.515.800	-31.399.527	-32.042.925	643.398
Uitkering deelfonds Participatie	-2.345.775	-	-	-
	-36.646.825	-39.146.879	-39.793.510	646.631

V Kerngegevens

	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Sociale bevolkingssamenstelling</i>					
Aantal inwoners	18.714	18.840	19.048	19.196	19.277
0 tot en met 19 jaar	3.881	3.809	3777	3.760	3.716
20 tot en met 64 jaar	10.796	10.870	10.923	10.892	10.823
65 tot en met 74 jaar	2.366	2.416	2460	2.530	2.609
75 tot en met 84 jaar	1.186	1.259	1357	1.465	1.553
85 jaar en ouder	485	486	531	549	576
Aantal uitkeringsontvangers	755	784	704	1.173	1.173
IOAW	13	9	6	6	6
IOAZ	2	2	3	3	3
Militairen	11	12	12	13	13
WSW-ers	101	101	84	78	78
WAJONG	116	117	117	125	125
WAO	201	199	174	165	165
WAZ	11	11	10	8	8
WWB (t/m 2014)/Participatiewet (PW) vanaf 2015	104	115	115	116	116
Uitsluitend bijzondere bijstand	196	218	183	659	659
Aantal tewerkgestelden in sociale werkgemeenschappen	101	101	84	85	85
Aantal leerlingen basisonderwijs	1.451	1.400	1.400	1.410	1.351
openbaar onderwijs	247	241	241	240	215
bijzonder onderwijs	1.204	1.159	1.159	1.170	1.136
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs	1.025	912	912	918	860
	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Fysieke structuur</i>					
Oppervlakte gemeente (in ha.)	10.176	10.176	10.176	10.176	10.176
waarvan binnenwater	108	108	108	108	107
historische dorpskern	10	10	10	10	10
Aantal woningen	7.861	7.965	8.279	8.227	8.260
waarvan sociale verhuur	1.180	1.186	1.233	1.101	1.110
Overige woonruimten	241	244	243	265	253
Logiesfunctie	226	229	228	231	237
personen zorginstelling	0	0	0	19	0
uitwonende studenten	15	15	15	15	16
Infrastructuur					
Lengte van wegen buiten de bebouwde kom (in km.)	159	159	159	159	159
Lengte van wegen binnen de bebouwde kom (in km.)	74	74	75	75	75
Lengte van de fietspaden (in km.)	59	59	59	59	62
Lengte van de waterwegen (in km.)	30	209	209	209	209
Lengte van de bermen (in km.)	368	368	368	500	500
Lengte van de onverharde wegen (in km.)	84	84	84	84	84
Openbaar groen (in ha)	50	50	50	50	50
Sportaccommodaties (in ha)	25	25	25	25	25
Bossen in eigendom (in ha.)	299	299	299	299	299
Natuurterrein (in ha.)	11	11	11	11	11
Lengte van de vrijvervalriolering (in km.)	102	103	106	106	106
Lengte van de druk- en vacuümriolering (in km.)	140	140	143	143	143

Drukrioolpompen (in aantal)	557	558	558	558	558
Hoofdgemalen (in aantal)	29	29	29	29	29
Vacuümstation (in aantal)	1	1	1	1	1
Iba-systemen (in aantal)	10	8	8	8	8
Aansluitingen	8.135	8.328	8.389	8.660	8.505

Personeelssamenstelling

aantal medewerkers	96	132	132	116
aantal formatieplaatsen	95	105	108	130

2019 2020 2021 2022 2023

Financiële structuur (in duizenden euro's)

Resultaten

Totaal lasten	57.428	49.280	50.248	64.278	70.961
Totaal baten	58.959	51.715	53.028	68.985	71.675

Saldo

1.531	2.435	2.780	4.707	714
-------	-------	-------	-------	-----

Opbrengst belastingen	6.712	7.234	7.701	7.760	8.332
Opbrengst rioolrechten	1.531	1.505	1.596	1.555	1.561
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.275	1.307	1.392	1.250	1.453
Algemene uitkering gemeentefonds	19.654	21.166	22.987	26.499	26.499
Vaste activa	51.517	53.733	54.998	57.128	60.674
Reserves, fondsen en voorzieningen	39.343	37.256	37.180	40.645	45.142
Schuldrestant geldleningen	20.749	19.174	17.595	16.013	16.013

VI SISA verantwoording 2023

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024							
Verstrekkers	Uitkeringscodes	Specificatie uitkering	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige terugave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05
			€ 939.145	€ 0	€ 0	€ 0	€ 18.577
			Totaal bedrag vorderingen (f onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08 Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	
			€ 0	€ 11.780	€ 969.502	€ 1.511.109	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee/verval 2021)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2
			0	15	1	2	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindeverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1	
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)	
			N.V.T.	Nee	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	
			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	
			Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	
			€ 21.434	€ 46.759			
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	
			Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20	
			€ 0	€ 5.700	€ 3.488	€ 6.936	
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	
			Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/25	Aard controle R Indicator: B2/26	
			€ 0	€ 12.000	€ 0	€ 0	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05
			1	SUVIS21-2-03058361	€ 400.000	€ 400.000	Ja
			2				
			100				
			Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 'Nee' is ingevuld)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09		
			1	SUVIS21-2-03058361	Ja		
			2				
			100				

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01: gemeoelde kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01: gemeoelde kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04: gemeoelde kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04: gemeoelde kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			801	€ 3.133	€ 39.857	5.005	€ 19.578	€ 153.331
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energieverbruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07: gemeoelde kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07: gemeoelde kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. verangen, koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			871	€ 0	€ 551			
			Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 18.830	€ 0	16	39		
			Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstebedoelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100
			LA123-03531818	€ 0	€ 0	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan de energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10		
			1 2 100	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Gemeenten					
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 123.513	€ 24.000	€ 9.740	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100
			Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 105.395	€ 0	€ 0	€ 0	€ 108.641	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100
			060823 Gemeente Oirschot	€ 0	060823 Gemeente Oirschot	€ 0		

OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer/referentienu mmer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2023 naar 2024.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D24/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06	
			1	SB230053	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 0	€ 219.954	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 0
			2						
			100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07						
			1 Nee						
			2						
			100						
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeersdawaai Subsidieregeling sanering verkeersdawaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wg)	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06	
			1						
			2						
			100						
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12	
			1						
			2						
100									
lenW	E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra Gemeenten en GRen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Collateralisering (jaar T)	Cumulatieve collateralisering (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E21/01	Aard controle R Indicator: E21/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/03	Aard controle R Indicator: E21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/06	
			1 IENW/BSK-2022/296967	€ 3.888	€ 3.888	€ 7.684	€ 7.684	Nee	
			2						
			Kopie beschikkingnummer	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee)	Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling wordt(n) niet voldaan? (a oflen b oflen c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E21/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/09				
			1 IENW/BSK-2022/296967	Ja	Regeling loopt tot eind 2024				
			2						
			100						
			lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker
Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06	
1 060753 Gemeente Best	IENW/BSK-2021/221012	€ 79.388				€ 79.388	€ 158.777	€ 158.777	
2 060753 Gemeente Best	IENW/BSK-2021/221012	€ 38.651				€ 38.651	€ 77.282	€ 77.282	
15 060753 Gemeente Best	IENW/BSK-2021/221012	€ 0				€ 49.314	€ 0	€ 149.435	
Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)							
Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09							
1 060753 Gemeente Best	IENW/BSK-2021/221012	Nee							
2 060753 Gemeente Best	IENW/BSK-2021/221012	Ja							
15 060753 Gemeente Best	IENW/BSK-2021/221012	Ja							
Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel						
Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13						
1 060753 Gemeente Best	IENW/BSK-2021/221012	2. Klimaatrobuuste inrichting Slingerbos (gemeente Oirschot)	Nee						
2 060753 Gemeente Best	IENW/BSK-2021/221012	3. Herinrichting waterloop Ekerschot (gemeente Oirschot)	Ja						
15 060753 Gemeente Best	IENW/BSK-2021/221012	4. Waterdoorlatende parkeerplaats Spoorndijk	Ja						
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04			
			€ 56.277	€ 56.277	€ 28.139	Nee			
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08			
			1 312 Verwijderen fietspaaltjeaantal in Stuks	Nee	0	Uitvoering 2024			
			2 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/hjaantal in Stuks	Nee	0	Uitvoering 2024/2025			
			3 334 Aanleg van een ultrinoconstructie van zijstraten GOV naar 30 km/uur-zoneaantal in Stuks	Nee	0	Uitvoering 2024			
			4 360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/hjaantal in Stuks	Nee	1	Uitvoering 2024/2025			
			5 361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)jaantal in Stuks	Ja	1				
50									

EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
			€ 0	€ 233.521	€ 0	€ 233.521	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07					
			Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 1.953.773	€ 58.089	€ 129.950	€ 61	€ 39.634	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 635	€ 69.789	€ 0	€ 386.012	€ 168	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 10.161	€ 1.773	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 11.526	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.737	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 16.263	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/09	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Aard controle R Indicator: G4/12	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Aard controle R Indicator: G4/13		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 58.684	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel 2023	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03		
			€ 18.762	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 0	€ 17.212	€ 0	€ 0	Nee
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten	Totale werkelijke berekende subsidie Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02			
			€ 121.787	€ 169.014			
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) Aard controle R Indicator: H4/04	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken Aard controle R Indicator: H4/05	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/06	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten Aard controle R Indicator: H4/07
			1 65200040	€ 20.562	€ 20.363	€ 199	
			2 65200045	€ 8.133	€ 8.133		
			3 65200060	€ 22.482	€ 12.224		€ 10.258
			4 65200070	€ 6.608	€ 5.479		€ 1.129
			5 65200080	€ 35.725	€ 35.328		€ 197
			6 65200090	€ 31.165	€ 31.165		
			7 65200100	€ 19.023	€ 18.793		€ 230
			8 75202207	€ 7.243	€ 7.243		
			9 75202307	€ 18.073	€ 18.073		
			100				
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Cumulative besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05
			1 1042950	€ 18.858	€ 0	€ 14.212	€ 0
			2				€ 15.476
			3				
			4				
		Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08			
			1 1042950	Ja			
			2				
			3				
			4				

VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04		
			€ 0	€ 10.794	Ja	Ja		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 13.164	€ 10.087	€ 2.633	€ 10.087	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 90.628	€ 41.345	€ 18.126	€ 41.345	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 20.252	€ 17.648	€ 4.050	€ 17.648	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 15.189	€ 5.471	€ 3.038	€ 5.471	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 7.088	€ 2.613	€ 1.418	€ 2.613	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 17.721	€ 4.214	€ 3.544	€ 4.214	Ja
			7 Valpreventie	€ 52.149	€ 18.182	€ 10.430	€ 18.182	Ja
			8 Leefomgeving	€ 10.126	€ 3.022	€ 2.025	€ 3.022	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.531	€ 0	€ 506	€ 0	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 36.960	€ 15.271	€ 7.392	€ 15.271	Ja
			11 Mantelzorg	€ 10.126	€ 10.126	€ 2.025	€ 10.126	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 10.126	€ 0	€ 2.025	€ 0	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 5.569	€ 0	€ 1.114	€ 0	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.531	€ 2.531	€ 506	€ 2.531	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 9.014	€ 6.699	€ 1.803	€ 6.699	Ja
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
			1 Lokaal Sportakkoord	Ja				
			2 Brede regeling combinatiefuncties	Ja				
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja				
			4 Kansrijke Start	Ja				
			5 Mentale Gezondheid	Ja				
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	Ja				
			7 Valpreventie	Ja				
			8 Leefomgeving	Ja				
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja				
			10 Versterken sociale basis	Ja				
			11 Mantelzorg	Ja				
			12 Eén tegen eenzaamheid	Ja				
			13 Welzijn op recept	Ja				
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja				
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09					
			Nee					
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen			
				Automatisch berekend	Automatisch berekend			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03			
			ME0223257	€ 312.646	€ 312.646			
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08	
			1 Laco	€ 312.646	€ 312.646	Ja		
			2					
			20					
LNv	L16B	Enmalige specifieke uitkering Provinciaal Uitvoeringsprogramma Natuur	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Naam uitvoeringsprogramma	Besteding (jaar T) per uitvoeringsprogramma	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma	Cumulatieve besteding apparaatskosten (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma	Uitvoeringsprogramma volgens projectplan uitgevoerd (Ja/Nee)
			SiSa tussen medeoverheden					
			Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/02	Aard controle R Indicator: L16B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/06
			1 D30010 Provincie Noord-Brabant	GGA kampina	€ 25.550	€ 25.550	€ 25.550	Ja
			2 D30010 Provincie Noord-Brabant	GGA Kempenland	€ 43.600	€ 43.600	€ 43.600	Ja
			100	Kopie uitvoeringsprogramma	Uitvoeringsprogramma afgerond (Ja/Nee)	Toelichting per uitvoeringsprogramma		
			Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/09			
			1 GGA kampina	Ja				
			2 GGA Kempenland	Ja				
			100					

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Oirschot.

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeente Oirschot te Oirschot gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de gemeente Oirschot op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2023;
- 2 de balans per 31 december 2023;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
- 4 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- 5 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 28 maart 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Oirschot zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 709.607. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 84.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het college van burgemeester en wethouders. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Wij hebben ten aanzien van de relevante processen de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing. Daarnaast hebben wij de mogelijkheden tot fraude (inclusief corruptie) en eventuele fraudesignalen met het management en het college van burgemeester en wethouders besproken. De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

- Het risico dat het management en het college van burgemeester en wethouders maatregelen van interne beheersing doorbreekt. Zij hebben de gelegenheid om schattingen te kunnen beïnvloeden. De belangrijkste schattingsposten in de jaarrekening betreffen de waardering van de grondexploitatie, de waardering van de voorzieningen en de inschatting van de inbaarheid van uitstaande (debiteuren)vorderingen. Wij hebben getoetst of de gekozen methode en gehanteerde significante veronderstellingen passend zijn. Wij hebben daarnaast journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan het identificeren van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering.
- Het risico dat een medewerker misbruik maakt van toegekende betalingsbevoegdheden en/of mogelijkheid tot wijzigen van crediteurenstamgegevens. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd die inspelen op dit frauderisico waaronder het beoordelen van de rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie. Daarnaast hebben wij een bankanalyse uitgevoerd op de uitgaande betalingen.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van bovengenoemde risico's.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college van burgemeester en wethouders heeft in de paragraaf weerstandsvermogen een analyse opgenomen inzake het opvangen van geschatte financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze werkzaamheden ten aanzien van deze analyse bestaan onder andere uit:

- Het inspecteren van de meerjarenbegroting en de beoordeling van de provincie als toezichthouder hierop;
- Het inspecteren van de wijze waarop een risico inventarisatie is uitgevoerd en hoe het weerstandsvermogen wordt bepaald;
- Het evalueren en bespreken van de financiële risico's en belangrijke veronderstellingen en uitgangspunten met het management en college van burgemeester en wethouders;
- Het overwegen of alle relevante informatie die wij als gevolg van onze controle hebben verkregen op een juiste wijze is opgenomen en toegelicht in de analyse.
- Het analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van gemeentelijke taken is gewaarborgd, inclusief het voldoen aan relevante convenanten.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de opgenomen analyse en de uitkomsten hiervan op de inschatting van de weerbaarheid door het college van burgemeester en wethouders. Voor de volledigheid merken wij op dat de daadwerkelijke uitkomsten van gebeurtenissen kunnen afwijken van de gedane aannames en veronderstellingen in de risico analyse.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele

dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de overige bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van

- de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in

- geschrijfte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
 - het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
 - het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is haar financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
 - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
 - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 1 juli 2024

Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

T.M.M. van Lierop RA MSc